

Proleter DEVİRİMÇİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Eylül 2022 Sayı: 107

Fiyatı: 5 TL

İnsanlığın gelişimi hep ileriye doğru olmuştur. Fakat dümdüz bir ilerleyiş değildir bu. Tarihin belli kesitlerinde duraklama, hatta gerilemeler yaşanmıştır. Faşizm de “emperyalizm ve proleter devrimler çağı”nın en gerici yönetim biçimidir. Ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerini, devrimleri bastırmak için egemen sınıfların kullandığı son silahtır.

Faşizm aynı zamanda kültürün, yani insanlığın kışığıdır. Çünkü kültür, bilimi, felsefeyi, sanatı kapsar; insan emeğinin bugüne dek yarattığı tüm ürünlerin, değerlerin toplamıdır. Faşizm, sanatta, felsefede, bilimde, insanlığın geldiği düzeyden geriye gidştir. Dinci-gerici ideolojiden beslenir; akıl ve bilimin yerini mistik düşünceler, hurafeler alır; sanat diye devasa binalar, heykeller diker, kabasaba ürünler ortalığı kaplar. Onun için faşizmin sanat anlayışı “kitch” olarak tanımlanmıştır.

Erdoğan’ın “biz siyasi olarak iktidardayız ama kültürel olarak iktidar olamadık” sözü, bu gerçeğin itirafıdır. Ama bu, Erdoğan yönetimine özgü de değildir, faşizmin karakteristik yapısıdır. Faşizm sanata, bilime, estetiğe, özcesi insana dair herşeye düşmandır.

Son bir ay içinde 15 festival yasaklandı, başta gençler olmak üzere halkın eğlenmesine, sanatsal faaliyetlerde bulunmasına izin verilmiyor. İçtiklerine, giydiklerine, yaşam biçimlerine müdahale ediliyor. Şarkıcı Gülşen’in hapsedilmesi, sadece İmam Hatip’lilere “sapık” dediği için değildir; sahnede giydiği kıyafetlere, yaptığı müziğe, muhalif sözlerine dinci-gericilerin tahammülsüzlüğüdür.

Zaten yasaklar-cezalandırmalar furyası, önce tarikatların fetvalarıyla başlıyor. Tarikat şeyhleri konuşuyor, valiler, kaymakamlar uygulamaya sokuyor. Son dönemde daha aleni bir şekilde halkın yaşam biçimine onlar karar veriyor.

Sayfa 2’de sürüyor

Faşizm insanlığın kışığıdır

YIKALIM BU KÖHNE DÜZENİ!

Faşizm insanlığın kışığıdır!

YIKALIM BU KÖHNE DÜZENİ!

Kadının kıyafetinden, gülmesinden, konuşmasından tahrik olan hacı-hocalar... Sadece kadının da değil, çocuğun kıyafetine bile karışıyor, pedofiliyi meşrulaştırıp sözleri rahatlıkla sarfedebiliyorlar. Ki bunu herhangi bir tarikat şeyhi de değil, Diyanet'in imamı söylüyor. Yani devletin resmi memuru...

İnsanlığın ilerlemesi, kadına verilen değerler orantılı şekilde gerçekleşmiştir. Uygarlığın, çağdaşlığın en önemli ölçütü, kadının toplumdaki yeridir. Bir başka ifadeyle toplumun gelişmişlik düzeyini, kadının yeri belirler. Tarihsel incelemeler, bu gerçeği bilimsel olarak kanıtlamıştır.

Tersten; kadını değersizleştiren, bugüne dek elde ettiği kazanımları gaspeden uygulamalar ise, o toplumun geriye gidişinin en önemli göstergesidir. AKP'li yıllarda bunu çok net biçimde yaşadık, yaşıyoruz... Kadına, kadın sanatçılara, ilerici-devrimci kadınlara düşmanlıklarını her vesileyle kusuyorlar. Gülşen'den önce, Erdoğan'ın Sezen Aksu'ya söylediği sözleri unutmamak. Keza Gezi direnişine katılan kadınlara hakaretlerini, küfürlerini...

Erdoğan'dan bakanlara, Diyanet'ten tarikatlara kadar, baştan aşağı dinci-gericiliğin karanlık dünyası, iyiden-güzelden yana her şeyi boğmaya, tüm yaşamımızı kontrol etmeye çalışıyor. Dünyada en ucuz, en uzun saatlerde çalışan ve en çok iş cinayeti işlenen ülkelerin başında geliyoruz. Aynı zamanda intiharların arttığı, gülenlerin azaldığı en mutsuz insanlar ülkesi haline geldik. Sanattan, felsefeden, bilimden uzaklaşmak, dedikodu-vesvese ve mutsuzluktan başka bir şey getirmez çünkü...

Onların gelişmeden anladıkları ve övündükleri tek şey; devasa binalar, yollar, köprüler, İHA'lar, SİHA'lardır. Dikkat edilirse tarikat şeyhleri başta olmak üzere dinci-gerici kesimler, en son teknolojik ürünleri herkesten önce elde edip kullanıyorlar. Teknik ilerlemeyi benimsiyor, nimetlerinden sonuna dek yararlanıyorlar.

Bu eğilim, yalnız Türkiye'nin değil günümüz dünyasının tablosudur. Başta bilişim, uzay, silahlanma olmak üzere teknolojik ilerlemede büyük atılımlar gerçekleşiyor. Ama sanatta, felsefede, bilimde, korkunç bir gerileme söz konusudur. İnsanlığın gelişme düzeyini belirleyen de, bu alanlardır. Toplamda kültürel geriliğin yaşandığı bir sistemde, ilerlemeden söz edilemez. İnsanal değerlerin yerle bir edildiği, buna karşılık metanın, paranın her şey haline geldiği bir düzen, toplumu geliştirmeyi, geriye götürür.

"İnsanların dünyasının değersizleşmesi, nesnelere dünyasının değer kazanması ile"

orantılı olarak artar" demiştir Marks. "Nesnelere dünyasının değer kazandığı" bu sistemde, faşizmin öne çıkması kadar doğal bir şey olamaz.

Faşizm aynı zamanda kuralsızlık demektir. Kendi kurallarını bile çiğneyen keyfi bir yönetim anlayışıdır. Burjuva anlamda bile hukuğun adaletin olmamasıdır. Böyle bir yerde devlet, bir çeteden farksız hale gelir.

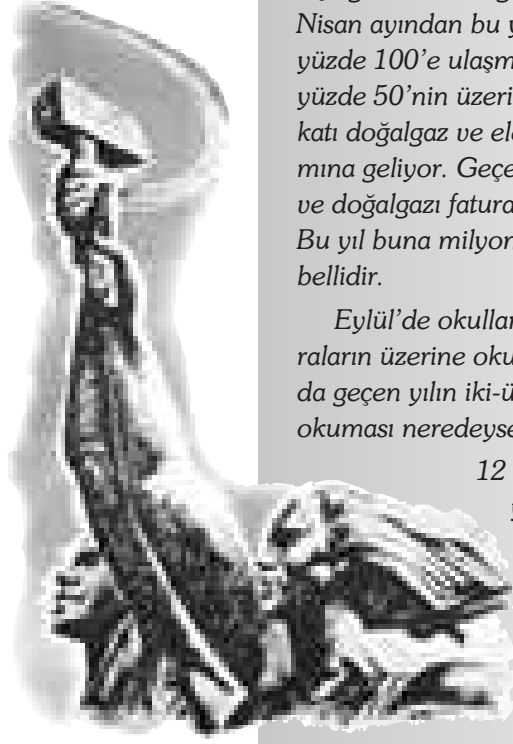
Nitekim devlet, artık çetevari yöntemlerle yönetiliyor. Bir KHK ile yüzbinlerce memur görevden alınıyor, bir imza ile uluslararası anlaşmalardan çekiliyor, bir sözle insanlar içeri atılıyor... Son olarak Erdoğan, gazeteci Ahmet Şık'ın milletvekili dokunulmazlığı bittiğinde cezalandırılacağını söyledi. Göstermelik de olsa bir mahkeme kararını beklemeden...

Devlet çete gibi yönetilince, çeteler de devlet içinde cirit atıyor. Rüşvet-haraç almadan hiçbir iş görmüyor. AKP milletvekilleri, cumhurbaşkanlığı danışmanları, bürokratlar, çeteleşmiş durumdadır. Sedat Peker'in son ifşalarında Sermaye Piyasası Kurulu SPK'nın başkanı etrafında kurulan bir çetenin, iş insanlarından aldıkları rüşvetlerle çalıştıkları ortaya çıktı. Ardından zorunlu istifalar başladı. AKP'nin içi bir "yengeç sepeti" gibi, sürekli kaynıyor ve birbirini yiyorlar.

Yüzbinlerce yıla dayanan insanlık tarihi, -kimi zikzaklar, geriye dönüşler olsa da- hep ileriye doğru akmıştır. Bu tarih, aynı zamanda sınıf mücadeleleri tarihidir; lokomotif ise devrimlerdir. İleriye sıçrayışlar, devrimlerle mümkün olmuştur.

Tarih bilinci önemlidir. Devrimci iyimserliğimizin, geleceğe umutla bakmamızın nedeni de, materyalist tarih anlayışımızdır. Sadece görünlemlerle yetinenler, ufuklarını bugünle sınırlayanlar, yaşananları doğru çözümleyemedikleri için karamsarlığa kapılırlar. En fazla ütöpik-hümanist bakışla varolana tepki gösterir, fakat onlarla başedebilme gücü bulamazlar.

Faşizme karşı mücadele, onu doğuran emperyalist-kapitalist sisteme karşı mücadeleyle birleştiğinde, devrim ve sosyalizm hedefiyle yürütüldüğünde ancak, gerçek amacına ulaşır. Bu tarihsel bilinçle kolkola girerek faşizmin üzerine yürümeli, faşist köhne düzeni yıkmalıyız!

Okurlara...

Merhaba,

Eylül ayı zamlarla geldi. Evlere verilen elektrik ve doğalgaza yüzde 20'nin üzerinde zam yapıldı. Sana-yide bu oran çok daha fazla. Böyle olunca iğneden-ipliğe her şeyin zamlanacağı anlamına geliyor.

Zaten markette-pazarda artık günlük zamlarla karşılaşılıyor. Yaz aylarında ucuzlaması gereken meyve-sebze fiyatları bile sürekli arttı. Şimdi daha kışa girmeden doğalgaz zammıyla karşı karşıyayız. Nisan ayından bu yana doğalgaza yapılan zamlar yüzde 100'e ulaşmış durumda. Elektrik zamları ise yüzde 50'nin üzerinde. Bu oranlar, geçen yılın iki katı doğalgaz ve elektrik faturası ödeyeceğimiz anlamına geliyor. Geçen yıl yüzbinlerce hanenin elektrik ve doğalgazı faturaları, ödenemediği için kesilmişti. Bu yıl buna milyonlarca ailenin katılacağı şimdiden bellidir.

Eylül'de okullar açılıyor. Artan ev kiralari ve faturaların üzerine okul masrafları bindi. Okul masrafları da geçen yılın iki-üç katı. İşçi-emekçi çocuklarının okuması neredeyse imkansız hale geliyor.

12 Eylül askeri faşist cuntasının 42.

yılına da, artan baskı ve şiddet ortamında giriyoruz. 12 Eylül, yasaları, uygulamaları ve zihniyetiyle devam ediyor.

Ekmek ve özgürlük mücadelesinin ne kadar içiçe olduğunu bu tablo ortaya koyuyor.

Faşizme karşı birleşik mücadeleyi

yükseltmekten başka çare olmadığı bir kez daha görülmüyor.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

107. Sayıda

3	Sabrederek değil, direnerek kazanacağız!
4	Munzur Festivali yasaklanamaz
5	Erdoğan'ın çıkmaz yolları
6	Sendikalaşmanın önündeki engelleri kaldırmak
7	TPI Composite işçisi direndi kazandı
8	Emeklilerin enflasyonla "imtihanı"
9	KPSS sınavı iptal edildi
10	Alevilere hem "havuç", hem "sopa"
11	Hasta tutsaklar serbest bırakılsın
12	Gıda fiyatları neden yükseliyor
14	Fatsa ve Terzi Fikri korkusu
15	Savaş geçmişe aittir, barış geleceğe
16	12 Eylül zihniyeti sürüyor
17	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
18	Ortadoğu; savaşın orta sahası-I

Yayın Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Çağdaş Büyükbaş

Adres: Mecidiyeköy mah. Ayfer sk. No: 10/5 Asım Bey Ap. Şişli/ İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, proleterdevrimcidurus2.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst. Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028, Yayınevi sertifika no: 48918

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın Sayı: 107 Eylül 2022, 5 TL(KDV %0)

Maliye Bakanı Nebati, Türkiye'deki enflasyonun yüksekliğine rağmen, bir Alman meslektaşına kendisinin halkın içinde rahatça yürüyebildiğini, ama onların sokağa çıkamadığını söylemiş!

O güne kadar sokağa çıktığı görünmeyen Nebati'nin bu sözlerine tepkiler yükselince, bir video çekilip servis edildi. Halkın tepkilerini müzikle örtmeye çalışan bu videoda, Nebati esnafla konuşuyor, gençlerle şakalaşıyordu.

Oysa **birakalım Nebati'yi AKP'li bir milletvekili bile sokakta dolaşmaya çekiniyor. Gittikleri her yerde halkın tepkisiyle karşılaşıyorlar.** Etraflarını saran bir güvenlik ordusuyla ancak

Lojistik, ilk elde sayacağımız yerlerdir. Bu fabrikalarda işçiler, sendikalaşmaya çalıştıkları için sürgün edildiler, işten atıldılar. Sendikaları yetki aldığı halde patronlar toplu sözleşmeye yanaşmadı. Sendika düşmanlığı öyle bir raddeye varmış ki, AKP'ye yakınlığı ile bilinen Hakk-İş'e veya faşist Türk Metal'e bile tahammül edemiyorlar.

Bazı işyerlerinde ise, ücretlerin artması, işçi sağlığı ve güvenliği için direnişler başlamış. Örneğin Asel Metal'de işçilerin sendikalaşma taleplerinin başında işyerinde alınmayan tedbirler geliyor. Fakat patron, direnişi kırmak için neredeyse tüm kalifiye presçileri işten atmış, yerine hiç eğitim vermediği

yılında Türkiye işçi sınıfının 1480 tekil 827 toplu eylem gerçekleştirdiği ve bunların önemli bir kısmının işyeri temelli olduğu tespiti yer alıyor. 2020'de 706 olan toplu direniş sayısının 827'ye çıkmasını "korona salgını sürecinde kaybettiği mevzileri geri kazanma" çabasına bağlayan rapor, 2022'in ilk iki ayında yaşanan ciddi grev dalgasını da bu çabanın devamı olarak değerlendiriyor.

2022'nin ilk yedi ayında yaşanan grev ve direnişler, 2021 yılını şimdiden aşmıştır. Bunların çoğu da kazanımla sonuçlandı.

Direniş her yerde

Direnen sadece işçiler değil. Sağlıkçılar, avukatlar, öğretmenler, küçük üreticiler, emekliler vb. emekçi halkın neredeyse tüm bölükleri eylemde...

Sağlıkta şiddet başta olmak üzere sağlıkçıların ağır çalışma koşullarına karşı, geçtiğimiz ay sağlıkçılar greve çıktılar. Erdoğan'ın sağlıkçılarda artan istifa ve yurtdışına gidişe karşı "giderlerse gitsinler" sözüne tepki gösteren doktorlar "gitmiyoruz, buradayız" diyerek, direnişin sesini yükselttiler.

Öğretmenler, son olarak AKP-MHP blokunun meclisten geçirdiği "Öğretmenlik Meslek Kanunu"na karşı harekete geçti. **Öğretmenleri sınava tabi tutan ve kategorilere ayıran kanuna karşı sokağa çıkan öğretmenlere de -tıpkı doktorlara olduğu gibi- polis saldırdı.** Erdoğan Gezi direnişçilerinden sonra öğretmenlere "çapulcular" diyerek, duyduğu korkuyu ifade etti.

Emekliler, uzun yıllardan sonra ilk kez bu yıl Ankara'da kitlesel bir miting yapmıştı. Mitingin birleşik olması, emekli sendikalarının birleşmesinin önünü açması bakımından önemliydi. Temmuz ayında ise, emekli zamlarının düşük tutulmasına karşı ülke çapında basın açıklamaları yapıldı. Emekliler, açlık sınırının üzerinde bir ücret, dört ikramiye, sağlıkta katkı payı uygulanmasından vazgeçilmesi gibi temel taleplerini yinelediler.

Küçük üreticilerin eylemleri ise hiç bitmiyor. Bazen yola dökülen sütler, sebze-meyveler, bazen traktörlerle yol kesmeler, bazen miting ve gösterilerle öfkelerini haykırıyorlar. **Çay, fındık, üzüm, mısır üreticileri taban fiyatlarına karşı son aylarda tepkilerini arttırdı.** Girdi maliyetleri sürekli yükselirken taban fiyatlarının düşük tutulmasına, yüksek faizli kredilere, borçlarını

Sabrederek değil Direnenerek kazanacağız!

Türkiye işçi sınıfı ve emekçiler varolan durumu sessizce kabullenmiş değil. Gün geçmiyor ki, bir işyerinde, bir fabrikada direniş patlak vermesin. Sadece Ağustos ayı içinde direnişte bulunan onlarca işyerini saymak mümkün. Ve bunların büyük çoğunluğu, işçilerin sendikalaşma çabasından dolayı gerçekleşiyor. İşçiler sadece patronlara karşı değil, polisin copuna, gazına, gözaltına karşı da direniyorlar. Üstelik bu direnişlerinin önemli bir kısmında sendikalarını yanlarında bulamıyorlar.

dolaşabiliyorlar. Fakat her şeyin güllük-gülistanlık olduğunu, kendilerinin rahatça dolaşabildiğini söylemekten geri durmuyorlar. Aslında yaptıkları mezarlıkta yürürken ıslık çalmaktan farksız.

Söyledikleri gibi bunca yoksulluğa, işsizliğe, haksızlığa rağmen işçi ve emekçiler gerçekten sessiz midir? Avrupa'da halk isyan ediyor da Türkiye'de sineye mi çekiyor? AKP'lilerin yalanlarına, demagojilerine kanyor mu?

İşçi direnişleri artıyor

Öncelikle belirtelim ki, **Türkiye işçi sınıfı ve emekçiler varolan durumu sessizce kabullenmiş değil. Gün geçmiyor ki, bir işyerinde, bir fabrikada direniş patlak vermesin.** Sadece Ağustos ayı içinde direnişte bulunan onlarca işyerini saymak mümkün. Ve bunların büyük çoğunluğu, işçilerin sendikalaşma çabasından dolayı gerçekleşiyor.

Kocaeli Dilovası'nda Asen Metal fabrikası, Gebze Organize Sanayi Bölgesinde Pulver Kimya, İstanbul Esenyurt'ta Sunny Atmaca Bilgiyasar, Düzce'de Mas-Daf metal, yine Kocaeli Dilovası'nda Amazon'un Türkiye deposu olarak hizmet veren Ceva

genç işçileri almış. O işçilerden biri geçtiğimiz günlerde yaşamını kaybetti.

Son aylarda işçi cinayetlerinde özellikle çocuk işçi cinayetlerinde büyük bir artış yaşanıyor. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) Meclisi'nin yayımladığı iş cinayetleri raporuna göre, 2022 yılının ilk yedi ayında en az 1014 işçi iş cinayetlerinde hayatını kaybetti. Sadece Temmuz ayında ölen çocuk işçi sayısı ise 15!

Arkasına polisi, mahkemeleri alan patronlar, işçilerin yaşam hakkı başta olmak üzere her tür hakkını gaspetme rahatlığı içindeler. İstanbul Tuzla'da ETF Tekstil patronu, işçilerin iki aylık ücretlerini, tazminatlarını vermeden fabrikayı kapatacağını açıkladı. İşçiler direnişe geçince de, polisi yığarak fabrikadaki ürünleri çıkartmaya kalktı; buna karşı duran işçilere saldırttı.

İşçiler sadece patronlara karşı değil, polisin copuna, gazına, gözaltına karşı da direniyorlar. Üstelik bu direnişlerinin önemli bir kısmında sendikalarını yanlarında bulamıyorlar. Bütün bu zorluklara rağmen işçilerin direnişleri artarak sürüyor. "Emek Çalışmaları Topluluğu"nun hazırladığı "işçi sınıfı eylemleri raporu"nda, 2021

ödeyemediği için gelen icralara öfkeleri çok büyük. AKP'nin emperyalist tarım tekellerinin çıkarları doğrultusunda yürüttüğü politikalar, üreticiyi üretim yapamaz hale getirdi. Bir daha ekim yapmayacağını söyleyen, hayvanlarını kesen üretici sayısı giderek artıyor. Gıda krizinin yaşandığı bir dönemde tarım ve hayvancılıktaki çöküş, önümüzdeki dönemin çok daha zorlu geçeceğini gösteriyor.

Topraklarımız ekilemez hale gelirken, maden ve inşaat şirketlerinin rantına açılıyor. Her yaz bilinçli şekilde ormanlar yakılıyor. **HES'ler, JES'ler, termik santrallerle doğa tahribatı olanca hızıyla sürüyor.** Elbette bunlara karşı direnişler de bitmiyor, aksine daha geniş kesimleri içine alarak artıyor. Karadeniz köylülerinden sonra şimdi de Egeli köylüler zeytinlikleri için direniyorlar. **Çevre sorunları, bir avuç aydının-çevrecinin mücadelesi olmaktan çoktan çıktı; başta köylü kadınlar olmak üzere tüm emekçileri kapsama-ya başladı.** Ve bu mücadelede önemli başarılar elde edildi.

Son örneğini, **zehirli atık taşıyan Sau Paula gemisinin İzmir'e gelmesine karşı başlatılan direnişte gördük.** Bir çok ülkenin kabul etmediği bu geminin sökümlü için İzmir-İzmir'e getirilmek istenmesine büyük bir tepki oluştu. Aralarında sendikaların da bulunduğu kitle örgütleri asbest yüklü bu geminin gelmesini durdurmayı başardı.

Bütün bunlara son aylarda yeniden gecekondular direnişleri eklendi. Özellikle İstanbul'un merkezi ve deniz gören eski gecekondular bölgeleri yeni rant alanı olarak seçilmiş durumda. Okmeydanı-Fetihtepe, Merter-Tozkoparan ve Beykoz-Tokatköy'de sabahın erken saatlerinde binlerce polis bölgeyi sarıyor, evleri basıyor, insanları zorla evlerinden çıkarıyorlar. **Bu bölgeler, işçi ve emekçilerin dışinden-tırnağından arttırarak ev sahibi olduğu yerleşim yerleri. Şimdi kelimenin gerçek anlamıyla evleri başlarına yıkılıyor. İnşaat tekellerine yeni kar alanları açmak için evinden-yurdundan ediliyorlar.** Ev kiralarının İstanbul'da ortalama 5 bin civarında olduğu koşullarda 1150 TL kira yardımını, üç katlı binaya karşılık tek katı, 600 metrekarelik dükkana karşılık 60 metrekareyi, doğal olarak kimse kabul etmiyor. Hiçbir anlaşmaya imza atmadıkları halde zorla evlerinden çıkarılıyorlar; direndikleri için gazlanıyor, coplanıyor, gözaltına alınıyorlar. Öylesine bir polis ablukası sözkonusu ki, avukatlar ve gazeteciler bile bölgeye alınmıyor, polis şiddetine maruz kalıyor. Direnişin duyulmasını ve desteğin artmasını önlemek için yayın yasağı getiriyorlar. Kapitalizmin "özel mülkiyet hakkını" bile hiçe sayan bir zorbalıkla halkın başını soktuğu derme-çatma evleri bile ellerinden alınıyor.

Barınma, en temel insani ihtiyaçtır. Halkın bu ihtiyacını karşılamak bir yana, varolanı da gaspediyorlar. Evsizlik, işsizlik gibi, hatta ondan daha büyük bir insani dramdır. Hayat-memat meselesidir. Onun için işten atılan işçi

fabrikanın çatısına, evi yıkılan halk da damlara çıkarak ölümüne direniyor.

Direnerek birleşerek kazanacağız!

Başta Erdoğan olmak üzere AKP'li yetkililerin anlattığı gibi, ne "pembe bir Türkiye" tablosu var, ne de işçi ve emekçiler bu duruma rıza gösteriyor, sessizce boyun eğiyor...

Elbette gösterilen tepkiler, gerçekleşen direnişler, henüz varolan durumu değiştirmeye yetmiyor. Bunun en önemli nedenlerinden biri, muhalif partilerin kitlelerin öfkelerini sandığa yönlendirmesi, tek kurtuluş yolu olarak seçimleri göstermesidir.

Yıllardır, ne zaman yapılacağı belli olmayan seçim beklentisiyle kitleleri oyalıyorlar. Hükümete karşı gelişen her tepkiyi, her sokak gösterisini, "provokasyon" umacıyla korkutup bastırıyorlar. **Sadece AKP-MHP bloku değil, muhalif partiler de halkın öfkesinin sokağa taşmasından korkuyor. Ve her ikisi de halka sadece sabır telkin ediyor.**

Ama tekellerin kar hırsı, devletin baskı ve şiddeti artarak sürüyor. Ne zamlar bitiyor, ne de polisin copu, gazı... Halkın dayanma gücünün de bir sınırı var! Bıçak kemiği kesiyor artık...

Buna rağmen topyekün bir direniş gerçekleşmiyorsa, bunun temel nedeni kitlelerin örgütsüzlüğüdür. Egemenlerin bu ağır sömürü koşullarını dayatabilmeleri, AKP'nin pervasızlığı, muhalif partilerin rahatlığı bu yüzdendir.

Resmi rakamlara göre bile yaklaşık 16 milyon çalışanın 13.5 milyonu sendikasızdır. Sendikalı olan yüzde 10'luk kesimden TİS hakkını elde edenler ise yüzde 5'tir. Yani gerçekte sendikalı sayısı yüzde 5'lerdedir. Sözde "anayasal hak" olan sendikal örgütlenmeye bile çıkarılan engeller, işçi ve emekçilerin örgütlenmesinden ne denli korktuklarının en açık göstergesidir. Taşların bağlandığı, köpeklerin salındığı bir ülke yaratılmıştır.

Nebati'yi Avrupalı meslektaşları karşısında rahat konuşmasını sağlayan da bu tablodur. Ama Avrupa işçi ve emekçileri kadar **Türkiye işçi sınıfının ve halklarının da bir direniş geleneği var. Onca engele, zorbalığa, yalan ve demagojiye rağmen sendikalaşmaya çalışıyorlar, biraraya gelerek tepkilerini ortaya koyuyorlar. Temel eksiklik, direnişlerin birleşik bir mücadeleye dönüşmemesi, dayanışma eylemlerinin yetersizliğidir.** Tekil direnişlerden birleşik ve topyekün direnişe geçildiğinde, egemenlerin korkusu gerçekleşecek ve haklar söke söke alınacaktır.

Sabrederek değil, direnerek, birleşerek kazanacağız! Sandıkta değil sokakta haklarımızı alacağız! Bizleri kurtaracak olan -şu ya da bu düzen partisi değil- örgütlenme düzeyimiz, mücadele gücümüzdür! Acil taleplerimiz doğrultusunda örgütlenelim, mücadeleyi yükseltelim! Seçimlere değil, kendi sorunlarımıza ve çözüm yollarına kilitlenelim! Ondan sonrasını biz değil; patronlar, düzen partileri, hükümetler, düşünsün!..

Munzur Kültür ve Doğa Festivali yasaklanamaz

Bu yıl 20.si düzenlenecek olan Munzur Kültür ve Doğa Festivali, daha başlamadan önce devletin yasakları ile karşı karşıya kaldı. Valilik Grup Yorum ve Grup İsyân Ateşi'nin konserini; yoksulluğa-yozlaşmaya-asimilasyona-doğa katliamlarına karşı yürüyüş ve basın açıklamasını doğrudan yasakladı. Ayrıca çeşitli bahanelerle festivali yapılamaz hale getirdi. Mesela festival süresince gerçekleşecek diğer konserler için "stadyumun tadilatı olduğu" bahanesi ileri sürüldü; her yıl festival için şehir dışından gelenlere tahsis edilen öğrenci yurtlarını bu yıl kullanıma açmadı.

Bu bahaneler festivalin resmen yasaklanmadan engellenmesi anlamına geliyordu. Üstelik festival için şehir dışından gelen yüzlerce otobüs ve binlerce insan, "Dersim kapılarında" kilometrelerce kuyruklar oluştururken, Grup Yorum ve Grup İsyân Ateşi kente bile alınmazken, devlet alay eder gibi yasaklarını açıklıyordu.

Bu durumda Festival Tertip Komitesi, 21 Temmuz günü Dersim'de Seyit Rıza Meydanı'na bir yürüyüş gerçekleştirerek yasağı protesto etti. CHP'li belediyelerin ilçelerdeki festivalleri yapacaklarını duyurması ise büyük tepki aldı.

Son birkaç ayda yaklaşık 15 konser ve festival yasaklandı, engellendi. Ancak yasaklara karşı tepkiler, genel protesto açıklamalarının ötesine geçemedi. Oysa böyle durumlarda, militan bir karşı koyuş sergilenemiyorsa bile, fiili tutumlar geliştirmek; konulan engelleri aşacak yöntemler bulmak önemlidir. Aksi durumda, "yasaklanamaz" sözü havada kalacaktır.

ABD olmadı, Rusya'ya dönelim!

Erdoğan'ın çıkmaz yolları

28 Haziran'da Madrid'de Rusya ve Çin'i "NATO'nun düşmanı" ilan eden NATO bildirisini imzalayan Erdoğan, 19 Temmuz'da Tahran'da, 5 Ağustos'ta Soçi'de Rusya ile birlikte NATO karşıtı açıklamalar yaptı; Eylül'de de Şanghay İşbirliği Örgütü'nün zirvesine katılacağını duyurdu. Erdoğan yine iki emperyalist arasında dolanarak, ömrünü uzatacak yollar bulmaya çalışıyor.

Rusya'ya verilen tavizler

Tahran zirvesinde Erdoğan'ın hedefi, Rojava'daki gelişmeleri bahane ederek, Suriye topraklarına yeni bir operasyon izni koparmaktı. Ancak Putin, "Suriye ile ilgili konuları Şam'la işbirliği yaparak çözümlen" uyarısıyla, İran Cumhurbaşkanı Reisi de "Irak ve Suriye'de sorunlara mezhepsel açıdan bakmanızı kendimize yönelik bir güvenlik sorunu olarak görüyoruz" sözleriyle, Erdoğan'ın hedefini boşa düşürdüler.

Zirve, tam da Putin ve Reisi'nin istediği gibi ABD karşıtı açıklamalarıyla, "ABD Fırat'ın doğusundan çıksın" kararıyla öne çıktı; zirveden eli boş dönen tek kişi, Erdoğan oldu. Soçi Zirvesi ise, bu durumun daha da pekiştirdi. Sonrasında ortak basın toplantısının bile yapılmadığı zirvede, Rusya çok önemli üç konuda Erdoğan'a isteklerini dikte ettirdi.

Birincisi ve Erdoğan açısından en önemlisi, Suriye ile ilişkiler oldu. Erdoğan'ın en önemli talebi Suriye'ye operasyon yapma izniydi; hatta zirveden bir gün önce, Suriye'de YPG'nin kontrolünde olan Tel Rıfat'ın kent merkezine Türkiye'den gönderilen SİHA'larla saldırı düzenlenmiş, çok sayıda sivilin ölümüne neden olmuştu. Putin ise operasyona izin vermediği gibi, Erdoğan'ı yeniden Esad'la ilişki kurmaya, Suriye'nin meşru yönetimini muhatap almaya zorladı. Gerek Erdoğan'ın zirve dönüşünde "iki ülkenin istihbarat servisleri görüşecek" sözleri, gerekse zirvenin hemen ardından Doğu Perinçek'in aracılık yapması, temasların başladığını ortaya çıkardı. Ancak Suriye'de süren Türkiye işgali ve radikal islamcı çetelere hala verilmekte olan destek, Esad ile ilişkilerin çok da kolay ilerlemeyeceğini gösteriyor.

İkincisi ve Rusya açısından belirleyici olanı, batının ambargolarına karşılık, Rus ekonomisini rahatlatmak, açıklarını kapatmak için Türkiye'nin kullanılacak olmasıydı. Bunu birkaç koldan gerçekleştirmek istiyordu Rusya. **Doğalgaz alımlarında kısmen ruble kullanılması, Rus turistlerin Türkiye'deki ödemeleri için Rusya'ya ait MİR kartının kullanılması ve Akkuyu Nükleer Santrali için sermaye aktarımı adı altında Rosatom'un Türkiye'ye 15 milyar dolarlık para transferini parçalar halinde gerçekleştirmesi...** Rusya'nın bu taleplerine Erdoğan'ın yapmak istediği "rötuşlar" bile kabul edilmedi. Mesela Erdoğan Rusya ile

olan ticarete, "iki ülkenin parasının karşılıklı olarak" kullanılmasını istiyordu, Rusya bunu reddetti. Keza doğalgaz ödemelerinin kısmen devlet tahvili ile karşılanması talebini de dikkate almadı. Erdoğan, Rusya'nın şartlarının hepsini, onun dayattığı biçimde kabul etmek zorunda kaldı.

Aslında bu ekonomik kararlar, Soçi'de resmileştirilmeden önce hayata geçirilmeye başlanmıştı. Mesela Türkiye'de MİR kartının geçerli olması, uzun zamandır gündemdeydi ve Nisan 2022 itibarıyla kartın geçerli olduğu işletmelerin oranı yüzde 15'e yükselmişti. Benzer biçimde doğalgazda rublenin kullanımı da, batının 2014'te Rusya'ya dönük ilk yaptırım kararlarının ardından konuşulmaya başlanmıştı. Erdoğan üzerinde baskı kurmak isteyen Rusya, sermaye aktarımını da Soçi'den önce başlatmıştı. **Resmi rakamlara göre, 26 Temmuz günü Merkez Bankası'nın brüt döviz ve altın rezervleri 98.9 milyar dolar iken, 4 Ağustos'ta 108.1 milyar dolara çıkmıştı. Bu artışın sisteme giren Rus sermayesinden kaynaklandığı düşünülüyor.** (Bir kısmı 26 Temmuz günü Akkuyu'da Türk şirket ile sözleşmesi fesheden Rosatom'un sermaye aktarımına başlamasıyla, kalanı da başka biçimlerde Türkiye'ye gönderilen Rus sermayesiyle.)

Üçüncü önemli konu ise, Akkuyu Nükleer Santrali'nin durumu oldu. Santralin sahibi olan Akkuyu Nükleer AŞ adlı Türk-Rus ortaklığı şirketin yüzde 49 hissesi Türkiye'ye ait. Ancak Türkiye bu güne kadar bu yüzdeyi dolduracak sermayeyi tamamlamadı. Ayrıca Rusya Soçi Zirvesi'nden önce, santralde "altyüklenici"-taşeron olarak çalışan Türk şirket ile sözleşmeyi feshetti, işi tamamen Rus sermayeli firmaya verdi. Akkuyu'nun tamamen Rus denetimine geçmesinin ardından, santral bölgesine Türklerin alınmadığına dair haberler peşpeşe geldi. Öyle ki Erdoğan konuya ilişkin sadece "Akkuyu'da inceleme yapacağını" söyleyebilirdi, somut bir açıklama bile yapamadı. Görünen o ki, Akkuyu bugün doğrudan "Rus mülkü"ne dönüşmüş durumda; yarın "güvenlik" gibi gerekçelerle, bir üsse dönüştürülmesi de şaşırtıcı olmayacaktır.

Erdoğan ne kazandı
Zirvelerin ardından ABD, Türkiye'yi "Rusya'ya dönük yaptırımları engellemek"le suçladı. Aynı dönemde Moody's Türkiye'nin kredi notunu B2'den B3'e düşürdü, not görünümünü "negatif"ten "durağan"a çevirdi. Üstelik bu değerlendirmeleri rutin-dışı olarak yaptı. Keza Sedat Peker'in yeniden konuşmaya başlaması, işçilerinin bu defa saraya çok yaklaşması, AKP'yi tedirgin eden bir unsur oldu.

Gerçekten de ABD'nin yaptığı değerlendirme doğrudu. Yapılan tahıl anlaşması, Rusya'nın gıda

ve gübre konusunda kendisine dönük ambargoları delen, üstelik bunu resmileştiren bir anlaşmaydı. Aynı bahaneyle, **Rus mallarının Türkiye üzerinden dünyaya dağıtılmasının da, Rusya'nın ambargo kapsamındaki ihtiyaçlarının Türkiye üzerinden karşılanması yolu açıldı.** Şimdiden büyük Rus ithalatçı şirketleri, Türkiye'de konumlanmaya başladılar bile.

Rusya, Ukrayna savaşı nedeniyle AB ile zora girince, bir taraftan doğalgaz "sopası"ni etkili biçimde kullanmaya, diğer taraftan Türkiye'yi kendi "tedarikçi"sine çevirmeye çalışıyor. İki konuda da etkili hamleler yapıyor.

Erdoğan'ın bütün bu gelişmelerden kazandığı şey ise "zaman" oldu. En başta çok sıkıntılı olan döviz rezervlerinde bir artış başladı. Bu artışın arkası da gelecek, çünkü Rus şirketler dövizle Türkiye'ye getirdikleri malları, kendi şirketleri üzerinden Rusya'ya ihraç ediyorlar; böylece Türkiye'nin hem resmi ithalat-ihracat rakamları yükseliyor, hem de ruble başta olmak üzere döviz girişi artıyor. Ekonomideki sıkışmaya kısmi de olsa bir soluklanma olanağı oluşturuyor bu durum.

Daha önemlisi, Rusya ile kurulan ilişki Erdoğan'a siyasi destek anlamını taşıyor. Olası seçimlerde Rusya'nın Erdoğan'ı destekleyeceği algısını oluşturuyor.

Bu nedenle, somut kazanım elde edemese bile, Erdoğan Rusya'nın bu dolaylı destekleri nedeniyle şimdilik memnun görünüyor.

Ancak bu durum, bir taraftan da Erdoğan'ın dış politikada oluşturduğu kaygan zemini daha da tutarsız hale getiriyor. Türkiye gibi NATO üyesi bir ülkenin, daha iki ay önce Rusya karşıtı bir belgeye imza atmışken şimdi Rusya ile ilişkiyi güçlendirmesi; ABD'den F-35 uçakları talebi devam ederken S-400'lerin Türkiye'deki varlığının sürmesi; bir taraftan Biden ile birlikte fotoğraf vermek için bile taviz üstüne taviz verirken diğer yandan Rusya'nın her istediğini kabul etmesi; Rusya ile bu kadar önemli anlaşmaları imzaladıktan hemen sonra, "tahıl koridorunu konuşmak" bahanesiyle Rusya'nın savaştığı Ukrayna'ya ziyaret gerçekleştirmesi; Ukrayna savaşında Rusya'ya en büyük kayıpları verdiren Bayraktar SİHA'ları konusunda, şirketin "Rusya fazla para verse bile satmayız" diye net biçimde tarafını belli eden açıklamaları...

Erdoğan biraz "zaman" ve destek kazanmış görünse bile, bugün attığı adımlar ve sergilediği tutarsızlıkların, kendisi için de, Türkiye ekonomisi ve dış politikası için de çok daha büyük sorunlar olarak geri döneceği şimdiden görülüyor.

Sendikalaşmanın önündeki engelleri kaldırmak için 12 EYLÜL YASALARINA KARŞI MÜCADELEYE!

Peş peşe işçi direnişleri yaşanıyor. Hatta aynı günlerde birbiriyle çakışan bir çok işçi eylemine, direnişine tanık oluyoruz. Bu eylem ve direnişlerin çoğu, işçiler sendikalarda örgütlenmeye başladıkları için yaşanıyor. Fakat bu isteğe, çabaya rağmen, sendika üye sayısı çoğalmıyor, aksine azalıyor.

Çalışma Bakanlığı'nın yayınladığı **Temmuz 2022 sendika istatistiklerine göre, 15 milyon 987 bin işçinin sadece 2 milyon 280 bini (yüzde 14.2'si) sendika üyesi. Bir başka ifadeyle yaklaşık 13 milyon işçi sendikasız!** Aynı rapora göre, Ocak 2022'den Temmuz 2022'ye kadar geçen 6 aylık süre içerisinde çalışan işçi sayısındaki artış 693 bin kişi iken, sendika üyeliği bu süre içerisinde sadece 91 bin kişi artmış!

Üstelik her sendika üyesi, sendikal haklardan yararlanmıyor. İşkolu, işyeri barajını aşan, toplu iş sözleşmesi yetkisine sahip sendikanın üyeleri, sendikal haklardan yararlanabiliyor ancak **218 işçi sendikasının yalnızca 60'ı TİS hakkına sahip.** Belirtmeden geçmeyelim; bunlar resmi rakamlardır ve gerçeği tam olarak yansıtmıyor. **Bakanlık, SGK kayıtlarından hareketle sadece kayıtlı işçiler üzerinden hesap yapıyor. Kayıtlı çalışanları da hesaba katarsak, hem çalışan işçi sayısı daha fazladır, hem de sendika üye sayısı yüzde 10'lara kadar geriler.** Ki bunların çoğu kamu kurumları ve yerel yönetimlerde; özel sektörde yok denecek düzeydedir.

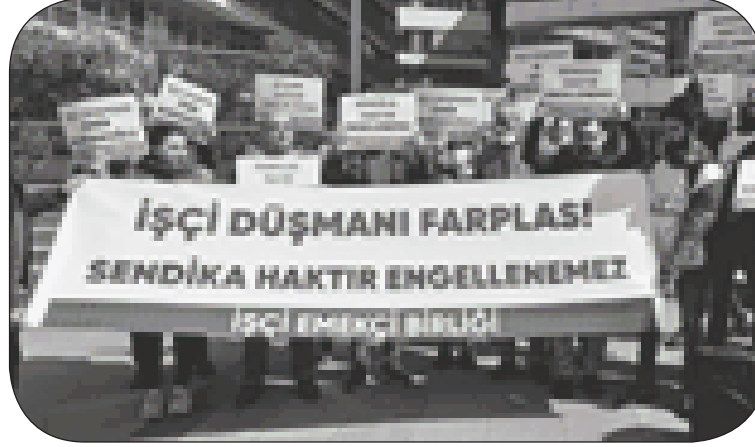
Sonuçta çalışan işçi sayısı arttığı halde, sendikalaşma oranı artmıyor! **Patronların tüm engellemelerine rağmen işçiler sendikalaşmak istiyor, bundan dolayı işten atıldığında eyleme geçiyor; fakat halen sendikalaşma oranı çok alt seviyelerde seyrediyor.** Yanı sıra devrimci örgütlerin, bağımsız sendikaların ve konfederasyonlara bağlı baraj altında kalan kimi devrimci-demokrat sendikaların ısrarlı çabalarına rağmen, sendikal örgütlenmede yol alınmıyor. Bunun nedeni nedir?

Sendikal örgütlenme, her ne kadar anayasada hak olarak geçse de, öyle olmadığını işçiler deneyimleriyle biliyorlar. **Sendikalaşmanın önü yasal engellerle dolu.** Yürürlükteki iş kanunu ve sendikalar yasası, bu hakkın nasıl engelleneceği üzerine kurulu.

İşkolu ve işyeri barajı, en önemli engel olarak varlığını koruyor. Baraj aşıldığında, patronların yetki itirazı devreye giriyor. Yetki itirazı da aşıldığında, bu kez patronlar işkolu değişikliğiyle sendika üyeliğini düşürüyorlar. Patronların işten atma saldırısı, polis copu, gaz bombası; ardından gözaltısı, hapishanesi gibi onlarca engel de cabası...

Biz bu yazıda asıl olarak patronların son yıllarda

Sendikalaşmanın önü yasal engellerle dolu. İşkolu ve işyeri barajı, en önemli engel. Baraj aşıldığında, patronların yetki itirazı devreye giriyor. Bu engel aşıldığında bu kez işkolu değişikliği yapılıyor. İşten atma saldırısı, polis copu, gaz bombası; gözaltısı, hapishanesi gibi onlarca engel de cabası...

en çok başvurduğu yetki itirazı ve işkolu değişikliği üzerinde duracağız.

Sendikalaşmanın önündeki engeller Türkiye'de yürürlükte olan sendikalar yasası, 12 Eylül darbesinin bir ürünüdür. İş kanunu ve sendikalar yasasında bugüne dek kimi değişiklikler yapılmışsa da, özüne dokunulmamıştır. Hatta yapılan eklemelerle işçi sınıfı üzerinde baskıların arttığını, örgütlenmesinin daha da zorlaştığını söyleyebiliriz. Örneğin **AKP hükümetinin düzenlediği 6356 sayılı sendikalar ve toplu sözleşme kanunu, baraj sistemini daha da yükseltti.**

Yasayla Türkiye'de yüzde 1'lik işkolu, yüzde 50+1'lik işyeri barajı şartı uygulanmaktadır. İşyeri barajını aşan sendika, ülke barajına takılıyor. Bugün toplamda 158 sendika, yüzde 1'lik örgütlenme barajını aşamadığı için TİS yetkisine sahip değildir. TİS yetkisi olmayan sendikanın, örgütlenme hakkı da yok demektir. Bu da sendika olma vasfını kaybetmesi anlamına gelir.

Ola ki **bu barajları aştı ve TİS yetkisini kazandı, o zaman da yasaların sağladığı avantaj sayesinde patronlar, çeşitli hilelere başvurabiliyorlar. Yetkiye itiraz ve işkolu değişikliği bunların başında geliyor.**

Yetkili sendika, işyeri sahibinin SGK'ya vermiş olduğu işe giriş bilgileri esas alınarak belirlenmektedir. Patronlar işyerini hangi işkolundan göstermişse, -ayrı bir işkolu tespiti yapılmaya kadar- işçiler, bildirilen işkolundan herhangi bir sendikaya üye olabiliyorlar. Fakat çoğunluğu sağlayıp yetki başvurusu yapıldığında, genellikle patronların yetki itirazıyla karşılaşılıyor. Patronların yaptığı itiraz sonuçlanana kadar, sendika TİS imzalamıyor. İtiraz üzerine başlayan mahkemeler, yıllara yayılan uzunlukta sürebiliyor.

Patronlar bu süreyi sendikasızlaştırmak için kullanıyorlar. Ve bu süre zarfında işçiler üzerinde baskı uygulayarak; tehdit, sürgün, ücretini düşürme, işten atma vb. uygulamalarla işçileri sendikadan istifaya zorluyorlar. Çoğunlukla da başarılı oluyorlar. Sürecin uzaması ve patronun artan baskıları, bazı işçilerde bıkkınlığa, yılgınlığa yol açıyor ve sendikadan istifalar başlıyor.

Murat Özveri'nin "Türkiye'de Toplu İş Sözleşmesi Yetki Sistemi ve Sendikasızlaştırma" adlı çalışması, bu konuda çarpıcı sonuçlar ortaya koyuyor. **1992 yılından 2009 yılına kadar 4 sektör üzerinde yapılan araştırmada, Türk-İş, Hak-İş ve DİSK konfederasyonlarına bağlı sendikaların yetki başvurularında, her 100 yetki tespitinden sadece 27'sinde toplu iş sözleşmesi yapabildiler.** Öte yandan Av. İrfan Taşkın'ın Ocak 2015'ten Ekim 2020'ye kadar yaptığı araştırma, önceki yıllara kıyaslandığında dava sayısı ve süresinin artarak devam ettiğini gösteriyor. **Ocak 2015-Ekim 2020 arasında, sendikalar toplamda 52 yetki başvurusu yapmış; 51 işyeri için yetki belgesi almış. Bu 51 olumlu yetki tespitinin 41'ine patronlar itiraz etmişler. Üstelik bunların 27'sine yetkili mahkemede, 14'üne yetkisiz mahkemede itiraz edilmiş.**

Patronların yetkisiz mahkemeye başvurmaları bilmediklerinden değil, bilinci bir tercih. Sırf zaman kazanmak için bunu yapıyorlar. Çünkü yetkiye itiraz yıllara yayılıyor. Bu süre zarfında patronlar, her tür yöntemi devreye sokarak işçileri sendikadan istifaya zorluyorlar. **Yıllar sonra sendikaların üyesi kalmıyor. Yetki itirazı sendikaların lehine sonuçlansa dahi, TİS yapacak üye bulamıyorlar.** Yetkisiz sendika konumuna düşüyorlar.

Patronların engelleri bununla da sınırlı değil. **Yetkinin yetkisine itiraz edenler oluyor. Bunda da başarılı olamazsa, bu kez işkolu değişikliği yaparak sendikasızlaştırma saldırılarını sürdürüyorlar.** Çerkezköy OBS'de bulunan Pas South firması, 16 yıl içerisinde 4 sendikal örgütlemeyi, yetkiye itiraz ederek ve işkolunu değiştirerek engellemedi. Sendika tam yetki aşamasında iken, örneğin metal işkolundaki bir işyeri, bir bakmışsınız taşımacılık işkolu oluvermiş! Bunun son örnekleri Farplas ve YemekSepeti oldu.

Bir metal işkolu olan Farplas'ta, Gebze 2 nolu Birleşik Metal-İş sendikası örgütlenir, çoğunluğu sağlayarak bakanlıktan yetki belgesini de alır; yetki belgesinin gelmesi üzerine Farplas patronu 150 işçiyi işten atar. İşçiler üretimi durdurup fabrikayı işgal ederek militanca bir karşılık verirler, gözaltına

alınırlar; direniş devam ederken Farplas patronu işkolu değişikliği yapar. Ana firmaya bağlı 8 taşeron şirket kurarak aynı tezgahta çalışan işçileri farklı işkollarında göstererek sendika yetkisini düşürür. Bu işyerinde daha önceki yıllarda petrol-iş sendikası iki sefer örgütlenme çalışması yürütmüş, her iki çalışma da patronun işkolu değişikliği yapması sonucu başarısızlığa uğramıştır.

Bir diğer çarpıcı örnek YemekSepeti'dir. 6 binin üzerinde çalışanı olan YemekSepeti'nde Nakliyat-iş sendikası örgütlenir, tam yetki başvurusuna hazırlığındayken patron "taşımacılık işkolu"nu "Ticaret, Büro, Eğitim ve Güzel Sanatlar" işkolu olarak değiştirir, sendikalaşmanın önünü keser.

Örnekleri çoğaltabiliriz ama bu kadarı durumu anlatmaya yeter. **Patronlar yetki itirazını ve işkolu değişikliğini sendikacılara karşı koz olarak kullanıyorlar. "İstediğim şartları kabul etmezseniz sendikal yetkinize itirazda bulunurum" diyerek, sendikacılardan önemli tavizler (düşük ücret ve sosyal haklar) koparıyorlar.** Bazı sendika yöneticileri de sırf üye kaybı yaşamamak için, tavizler vererek sıfır zamlı TİS'ler imzalıyor.

Yasal sınırları aşan mücadele hattı

Yasalar, patronlara grev karşısında lokavt hakkını vermiş. Bununla da kalmamış, sendikal örgütlenme karşısında yetkiye itirazdan, işkolu değiştirmeye kadar bir çok hak tanımış. Nasıl ki grev, Bakanlar Kurulu tarafından "erteleme" adı altında yasaklanıyorsa, sendikal örgütlenme hakkı da, "yetki itirazı" üzerinden gaspediliyor. Bu koşullarda "sendikalaşmak anayasal haktır, anayasal hakkımızı kullanıyoruz" demenin bir hükmü kalmıyor.

12 Eylül'ün ürünü olan iş kanunu ve sendikalar yasası, sendikalaşmanın önünde ciddi engeller olarak duruyor. Buna karşın sendika konfederasyonları doğru düzgün bir tepki göstermiyor. Bu durum böyle devam ettiği sürece, ne yazık ki, bu kısır döngü kırılmayacak.

Sendikalaşmanın önünde en büyük engeli oluşturan yasalara karşı mücadeleyi yükseltmeli, 12 Eylül ürünü bu yasaları ortadan kaldırmalıyız! En başta devrimci-demokrat sendikacılar, öncü işçiler, bu yasaları kaldırmak için mücadeleyi yükseltmelidir. İşçi sınıfının en önemli, somut ve acil talebi olarak sendikalaşma hakkını engelleyen yasaların kaldırılmasını önüne koymalı, bu doğrultuda bir mücadele hattı çizmelidir.

İşçi ve emekçilerin yanında yer aldığını söyleyen tüm partiler de bu yönde zorlanmalıdır. Sadece lafta kabul etmeleri yetmez, buna uygun bir pratik izlenmeleri için baskı oluşturulmalıdır. Bunun yolu da **devrimci-demokrat sendikaların yasaları aşan bir mücadele hattıyla işçileri seferber etmesinden geçer.** Böyle bir mücadele hattı, sadece sendikalaşmanın önünü açmakla kalmaz, sınıf mücadelesini de ileri taşır.

TPI Composite işçisi direndi; kazandı

ABD'li TPI Composite fabrikalarında üretimi durduran işçilerin direnişi 22 Temmuz günü kazanımla bitti. İzmir'de Menemen ve Çiğli-Sasalı'da bulunan fabrikalarda çalışan yaklaşık 3 bin 600 işçinin 16 günlük direnişinin ardından; işçilerin işten atılan 200 işçinin geri alınması, yüzde 15 zam, ihtarnamelerin iptal edilmesi ve eylem boyunca çalışılmayan günler için ücret kesintisi yapılmaması talepleri kabul edildi.

"Bize ekmek yoksa size pasta yok"

Petrol-İş sendikasının örgütlü olduğu fabrikalarda, işçiler yüksek enflasyon karşısında ücret artışı ile birlikte ikramiye ve sosyal hakların düzeltilmesi talebiyle 6 Temmuz'da iş bırakma eylemi başlattılar. Fabrika bahçesinde protesto gösterilerinin de yapıldığı üç günlük direnişte sıkça "Bize ekmek yoksa size pasta yok" sloganının atılması dikkat çekiciydi. Bu slogan, 1789 yılında Fransız Devrimi'nin sembolü olan slogandı. "Ekmek istiyoruz" diye sokaklarda yürüyüş yapan kitlelere Fransız İmparatoriçesi "Ekmek bulamıyorsa pasta yesinler" diyerek alay etmiş, bunun bedelini de devrim sonrasında idama mahkum edilerek ödemişti.

Eylemler üzerine şirket, bayramdan bir gün önce 100 işçiyi işten çıkardı. Araya bayram tatili

girmesine ve fabrikaların kapalı olmasına rağmen işçiler eylemlerini sürdürdü. Sonrasında iki fabrikanın ortak kararıyla üretim durduruldu. Bu süreçte işten çıkartılan işçi sayısı 200'e ulaştı.

İşçiler direniş sırasında sadece patrona karşı değil, sendika ağalarına karşı da direnmek gerektiğini öğrendiler. Patronla yapılan görüşmelere TPI temsilcilerinin alınmaması büyük tepki topladı. İşçiler, sendikanın kendileri dışında bir anlaşma imzalamaması için, her aşamada görüşmeleri yakından takip etti, sonuç kesinleşinceye kadar işbaşı yapmadı. Direniş boyunca ortada görünmeyen ve kendilerini kaderlerine terkeden sendika genel başkanı ve yardımcısının, direniş karşısında patronun pes etmesinin ardından ortaya çıkmasına da tepki gösterdiler. 22 Temmuz günü ise, tüm talepleri kabul edilmiş olarak işbaşı yaptılar.

TPI Composite şirketi 2012 yılında Sasalı'da 1200 işçi ile ilk fabrikasını kurdu. Ardından 2016'da Menemen'de ikinci fabrika kuruldu. Fabrikalar, rüzgar enerjisi üreten tribünler için kanat üretimi yapıyor.

ETF Tekstil direnişine polis saldırısı

Alacakları ödenmediği için direnen ETF Tekstil (European T-shirt Factory) işçileri, 25 Ağustos günü yeniden polis saldırısına uğradı.

Tuzla'da bulunan ve 330 işçinin çalıştığı ETF Tekstil'de, 6 Temmuz'dan itibaren "küçülme" bahanesiyle işçi kıyımı başlatılmıştı. Patron, toplam kıdem tazminatlarının yüzde 30'unun verileceğini, ihbar tazminatının ise ödenmeyeceğini söyleyince, işçiler 21 Temmuz günü fabrikanın içinde direnişe geçtiler. Deriteks (Deri, Dokuma ve Tekstil İşçileri Sendikası) üyesi olan işçiler, kıdem ve ihbar tazminatlarının yanısıra ödenmeyen ücret ve ikramiyelerinin de tamamının ödenmesini istiyorlar.

ETF Tekstil patronu ise, işçilerin haklarını vermek yerine 31 Temmuz günü fabrikeyi kapatacağını duyurdu, yanısıra polisin yardımıyla direnişi bastırmaya çalıştı. İlk saldırı 10 Ağustos günü gerçekleşti. Patron fabrikanın içindeki malları dışarıya çıkarmaya

çalışınca, işçiler kamyonlara müdahale etti. Bunun üzerine patronun çağırdığı çevik polis, işçilere saldırı, gaz sıkarak ve döverek dağıtmaya çalıştı.

İşçiler bir yandan fabrikanın önünde direnirken, diğer taraftan çeşitli eylemlerle seslerini duyurmaya çalıştılar. Üretim yaptıkları Mavi Jeans ve Columbia markalarının yönetimleri ile de görüşerek baskı yapılmasını istediler.

25 Ağustos günü ise fabrikadaki makinaları ve malları çıkarmak için kamyonlar içeri girince, işçiler yine engel olmaya çalıştılar. Polis işçilere ve sendikacılara saldırdı ve gaz sıkı. Bazı işçiler hastaneye kaldırıldı. Makinaları taşıyan tırlar, ancak polisin yardımıyla dışarıya çıkartılabildi.

İşçiler emeklerinin böylesine pervasızca gaspedilmesine, üstelik bir de polis saldırısına tepki gösteriyorlar. Günlerdir fabrika önünde eylemde olan işçi Sema Lermi, ilk polis saldırısının ardından öfkesini şöyle ifade etmişti: "Patronumuz bizi bir böcek gibi kapıya süpürdü. Bugün de bütün malları dışarı çıkardı bizi ezdirek. Bizim kanımızı döktüler. Ben çatıya çıktım, atlayacaktım kimse beni korumadı. Bizi topluca işten çıkardılar, haklarımızı vermediler. Sesimizi duymuyorlar, müzakereye yanaşmıyorlar. Resmen paralarımızı aldı, cebine koydu ve bize vermiyor."

Emeklilerin Enflasyonla 'İmtihan'ı!..

Enflasyon rakamları, TÜİK'in "düzeltmeleri"ne rağmen oldukça yüksek seyredince, asgari ücretin yanısıra emeklilere Temmuz ayında ne kadar zam yapılacağı tartışma konusu oldu. Ve elbette, beklenenin çok altında bir zam ile emekliler yine açlığa mahkum edildiler. Konuyla ilgili olarak Emekliler Dayanışma Sendikası Genel Başkanı Mahinur Şahbaz'ın dergimiz için hazırladığı yazıyı yayınlıyoruz.

"Sorunlar, onları yaratan düşünce düzleminde kalarak çözülemez."

Bir kez daha "emekli aylıklarına temmuz zammı dönemi"ni geride bırakırken biz emekliler mevcut durumumuzu doğru ve gerçeğe uygun tespit ederek sorunlarımızın çözümü için adım atmamız. Aksi görüldüğü gibi günü kurtarmaya bile yetmiyor! Geleceğe dair ne yapacağımız kadar geçmişle nasıl yüzleşeceğimiz de gündemimizde olmalı. Hakikatlerle ilişkilerimizdeki sorunları tüketmeliyiz.

Sosyal Güvenlik Kurumunun son verilerine göre emekli sayımız 13 milyon 644 bin 30'dur. Altı milyon hanede en az bir-iki emekli yaşlı insanımız var. Emeklinin yaşının ekonomik sağlık bakım hizmeti ve sosyal sorunları otuz milyona yakın insanı etkiliyor. Sorunlarımız küçümsenemeyecek boyutta ve toplumsal sorunlardır.

Güvencesizliğin, yoksulluğun boyutu her geçen gün artıyor. **2000 yılından bu yana emekli aylıklarının hesaplama ve güncelleme yönteminin değiştirilerek altı ayda bir enflasyon oranında artışa bağlanması yönteminin kendisi sorun, enflasyon hesaplama yöntemi de başlı başına bir sorun.** Ama ısrarla sözde Sosyal Güvenlik Reformu'nun ürünü olan bu uygulamaya devam ediliyor. Günlerce çözüm olacakmış gibi propagandası yapılıyor, rıza üretiliyor, umut tacirliği yapılıyor. Sonuçta aylıklar açlık sınırını geçemiyor.

Emeklilerin sorunu sadece aylıklara kapitalist matematik hesabını bile şaşırtan "yerli-milli" enflasyon oranında altı ayda bir zam yapılması değildir. Ama bu algı hakim kılınmaya çalışılıyor ve bu gerçeklerin üzeri örtüyor. Çözülmeden ötelenen sorunlar da devasa boyutlara ulaşıyor yaşama hakkımızı tehdit ediyor. Bu politik tutum, gidişattan beslenen iktidarın çekim alanında olanların, kapitalist sistemle sorunu olmayanların tutumudur. Bizler bunun farkındayız ve fark edilmesi için çalışıyoruz.

Hatırlayalım! **1994 yılında IMF ile Hükümet arasında imzalanan kredi anlaşmasının şartlarını yerine getirmek için 1999'da başlatılan ve 1 Ekim 2008'de Sosyal Güvenlik Reformu olarak adı konan süreçte; sistem "emeklilik" ve "sağlık" olarak ayrıldı.** Sağlıkta Dönüşüm Programı'yla özelleştirilen ticarileştirilen sağlık hizmetleri emeklilerin ücretsiz erişilebilir sağlık hizmeti hakkını yok etti. Kamu Emekliliği statüsü güvencesiz kuralsız ve esnek hale getirilerek, yerine; cari açık kapatma ve sermaye biriktirme aracı olarak kullanılan BES ikame edildi. Emekli primleri fona devredilerek uluslararası sermayenin kullanımına sunuldu. Devlet desteği çekildi, Sosyal Güvenlik Kurumu'nun finansmanı çalışanların ve emeklilerin üzerinden sağlanır hale getirildi.

Kapitalizmin temel ilkesi, kar özelleştirilirken,

maliyet ve riskler toplumsallaştırılır. Emekli aylıklarının bağlanma oranları ve hesaplama yöntemleri değiştirildi. 1978'den bu yana uygulanan katsayı gösterge yöntemi 1994'de kaldırıldı 3600 gösterge sorunu çıkarıldı. Emekli hakkı sahiplerinin aylıkları kesildi, hakları kısıtlandı. Dul ve yetimler muhtaç hale getirildi. Kuşaklararası dayanışma yok edildi. **Aynı gün ve prim ödemesine rağmen 2000 öncesi ve sonrası diye üç ayrı döneme ayrılarak yapılan hesaplar, emekli aylıkları ve ikramiyeleri arasında eşitsizliğe neden oldu.** SGK bürokratlarının çözüm diye uydurdukları "intibak yasası" oyunu oynandı ve oyuna devam ediyor. Emekliler, aylıklarında yapılan haksız kesintileri almak istediklerinde hukuki yolların önü kesiliyor. Beklenti içine sokuluyor, çaresizliğe sürükleniyor, umutları tüketiliyor. Hukuk geriye doğru işletilerek, emekli olma hakkı kazananlara "yaşınız dolmadı" denerek emekli aylığı bağlanmıyor bekletiliyor. Emekliler yükseltilecek yaşa takılıyor. Sayıları on milyonu aşan çalışan mağdur edilerek EYT sorunu yaşatılıyor.

2020 yılında garantili projelere sadece kur farkı olarak yapılan ödemeler 143 milyar lira olmuş. Bu 2014 yılından beri ödenen kur farkı. O zaman 18 milyar 434 milyon \$ tutuyordu. (\$ 7.79 lira iken) O günlerde **yıllık 28 milyar maliyeti olduğu belirtilen ve "para yok" denilen, sayıları bir buçuk milyon olan EYT'lilerin emeklilikleri sağlanıp beş yıl boyunca aylıklarını ödemek mümkündür.**

Emeklilere 2007 yılından bu yana Milli Gelirden, ülkenin büyüme hızından pay verilmiyor. Emekli aylıkları güncellenmiyor. Sekiz tane yap-işlet-devret modeliyle yapılan projelerin maliyeti 22 milyar \$ tutuyor. Onlara 59 milyar \$ ödenecekmiş. 37 milyar \$ bu şirketlere verilen garantilerin maliyeti. Bu örneklerden hiç zorlanmadan yüzlerce sayılabilir. Yurt içi yurt dışı yerleşik milyoner sayısı sürekli artıyor. Şirketler yüzde iki yüz kar açıklıyorlar. Sorunlarımız iktidarların tercihlerinden kaynaklıdır, politiktir.

Dün olduğu gibi bugün de öngörülen yoksun, gerçeklere dayanmayan ekonomik sosyal politikalar ve tutturulamayan ekonomik hedeflerle yaratılan krizler toplumsal ilişkileri her boyutuyla derinden sarsmaya devam ediyor. Açlık düzeyine taşınan yoksulluk, yaşanan sefalet toplumsal ilişkileri bozuyor, yıkıma neden oluyor. Barınmadan eğitime sağlığa, yeme-içmeden giyinmeye kadar yaşamsal her şey yerle yeksan olmuş durumda. Nüfusun yüzde onluk kesimine hayat hiç pahalı değil, enflasyon, döviz kuru sorunu olmadığı gibi krizlerden besleniyorlar.

Emekliler, yaşamak için iş bulursa çalışıyor. **Türkiye'de 65 yaş üstü nüfusun istihdam katılma oranı yüzde 12, AB'de bu oran yüzde 4'tür.** Bu Türkiye'nin kamusal hizmetler ve sosyal politika ve yardımlar aracılığıyla kendi yaşlılarına emeklilerine yeterince kaynak aktarmadığını gösteriyor. İstihdam katılan yüzde 60 da toplumda en az kazanan yüzde 25'lik dilimin içindedir. Bu da güvencesiz, yoksul, sefalet içinde bir yaşamın ifadesidir.

Yaşadıklarımızı geçim sıkıntısı olarak görmek, sıkıntı geçer algısıyla kabul etmeyi, geçmesini

beklemeyi, katlanmayı ve mucize beklemeyi gerektiren bir şey oluyor. Böyle düşüncelerle, tatmin olduğumuz bu hayatı yeniden üretiyoruz, çarklar dönmeye devam ediyor.

Kısa vadelerle günlük yaşam tatmini

vaat eden, bizi sömürürken ezerken bize değer veriyormuş gibi pohpohlayan, kendi yaşamımızı ülke yönetimini biz belirliyormuşuz hissini veren bir çarkın içinde çarkın dişlilerini kırmak aklımıza gelmiyor.

Düşünce biçimimizi değiştirmeliyiz. Tarihin ve yaşamın kendi hayatımızdan başka bir şey olduğunu hatırlayalım! **Bugüne kadar insan hakları, demokrasi, işçi hakları, emekli hakları birilerinin lütfuyla değil mücadeleyle şekillenmiştir.** Gidişatı değiştirmek adına yapılan köklü mücadelelerle hak ve özgürlükler kazanıldı. Mücadeleler durağanlaştığında kazanılmış hakları birer birer ezerek sömürerek yok ettiler.

İktidarı kendilerinin aracı olarak kullananların en büyük korkusu, yeni bir fikir, bir hayal etrafında birlikte örgütlenerek kenetlenip gidişatı değiştirmek için hareket edilmesidir.

Emeklilerin birlikte "bizim için başka bir emeklilik yaşamı mümkün" demek yerine, birey olarak kendi dünyasını başkalaştırmaya yönelmesi. Bütünün paylaşılması yerine herkesin kendi hikayesini paylaşma derdine düşmesi! Acıların ortaklaştırılmayıp ortak bir umudun içinde bütünleştirilmemesi sebebiyle sorunlara çözüm üretilmiyor.

Emeklilerin hakları, hukuku büyük bir tahribat görürken, Sosyal Güvenlik Kurumu bütünüyle yıkıma giderken. Yine ülkede kamu hizmetleri bütünüyle yok edilirken, topluma verilmiş taahhütlerden sözlerden vazgeçilmişken! Şunu bunu bahane etmek, senin emekli-benim emekli sizinki-bizinki demek! Senin-benim tabanım demek, bunun üzerinden tutum belirlemek. Öğrenilmiş çaresizliğe teslim olmaktır. Bunu kabul etmek, buna göre tutum almak "ben mecbur" mevcut ezbere teslim olmuşum demektir. Biz henüz demokrat olmadık demektir!

Emeklilerin içinde bulunduğu durum tüm ezberleri bozmayı gerektiriyor. Ezber bozmazsak, mevcut yapılar ezberini bozmazsa! emeklilerin içinde bulunduğu durumdan çıkması teknik olarak mümkün değildir.

Yöneticiler bunları görmüyorlarsa; mevcut durumu değiştirecek, emeklilerin içinde buldukları durumdan kurtarmanın önünü açacak çalışmalar yapmıyorlarsa buna ikna olmuyorlarsa oturdukları yerlere yabancılaşmışlardır. Böyle bir dönemde emekli üyelerine bunu anlatamıyorlarsa emeklilerin değil kimin örgütü olduklarını düşünsünler. Emeklilerin insanca onurlu bir yaşam mücadelesinin önünü açmak emeklilerin siyasetini yapmıyorum demektir.

Mahinur Şahbaz

Emekliler Dayanışma Sendikası Genel Başkanı

KPSS sınavı iptal edildi

AKP'nin "iç çatışması" mı, kitle öfkesinden korku mu?

Son dönemde yaşanan bir çok olaya ilişkin olarak "AKP'nin iç çatışmaları yüzünden" yorumu yapılıyor. KPSS sınavının iptal edilmesi, bunun son örneği oldu. Devlet Denetleme Kurumu'nun hemen devreye girmesi de, ÖSYM başkanının görevden alınması da, AKP içinde klik çatışmalarına, AKP'nin içten çatırdamakta olduğunu bağılandı. Oysa durum bu değildi.

Sınav soruları yıllardır çalınıyor

1 milyon 600 bin kişinin girdiği KPSS sınavında soruların çalındığının ortaya çıkması geniş kesimlerde büyük bir tepki yarattı. **Yedi iklim adlı bir derslane, KPSS sınav sorularının aynısını, kendi eğitim kitapçığında kullanmıştı. Bu durum ortaya çıkınca, sınav iptal edildi; Devlet Denetleme Kurumu harekete geçti; derslane görevlileri hakkında soruşturma başlatıldı. Dahası, ÖSYM başkanı görevden alındı.**

Devlet içinde kökleşmek, bürokrasinin temel kademelerini ele geçirmek isteyen Fetullah Gülen Cemaati'nin, bunun için çeşitli yöntemler kullandığı biliniyor. **1986 yılındaki askeri lise sınavlarından bu yana sistematik olarak bütün merkezi sınavların sorularının çalınması, bu yöntemlerden en etkilisi. Lise, üniversite, yüksek lisans, askeri okul, KPSS, polislik, hakim-savcı sınavları ilk akla gelenler.** Bu sınavlara girecek tarikat mensuplarına ya da yandaşlarına sorular önceden veriliyor. Öncelikle yazılı sınavı kazanması sağlanıyor. **Meslek için yapılan sınavların arkasından "mülakat" aşaması geliyor; sınavda tam puan almış birisi, eğer tarikata biat etmiyorsa, sözlü sınavı geçemiyor, onun yerine çok daha düşük puan almış kişilere sınav kazandırılıyor.** Ardından özellikle askeriyede çok daha yaygın kullanılan bir yöntem devreye giriyor; tarikat üyesi olmayanlara ağır bir mobing uygulanarak yıldırıma çalışıyor, istifaya zorluyorlar.

Öyle bir sistem kurulmuş ki, tarikata biat etmeyen birinin, devlet içinde herhangi bir göreve gelebilmesi, neredeyse mucize gerektiriyor. Bu yöntem, FETÖ tarafından başlatıldı; 15 Temmuz darbe girişiminin ardından, Menzil'den Süleymanlılara, başka tarikatlar onun yerini aldı. Ancak yaklaşım değişmedi; ABD emperyalizmi destekli radikal İslam'ın devlet içinde kökleşmesi sürdürüldü.

Dershanenin soruları KPSS'de

30 yıldan fazla zamandır sınav soruları sürekli çalınmış; kimi zaman bu durum örtbas edilemeyecek, gözlerden gizlenemeyecek kadar bariz bir hal almıştı.

Mesela 2010'ların başındaki bir KPSS sınavında yüzlerce kişi tam puan alarak "birinci"

olmuştu ve bunların bazıları evli ya da akrabaydı. Böyle bir istatistik oluşması, yaşamın doğal akışına aykırı bir durumdu. Soruların çalındığı ortadaydı, ancak hiçbir adım atılmadı.

Bir başka sınavda, soruların cevapları "şifreli"ydi. Şifre önceden öğretilmiş, soruyu bile

okumadan, şifreye göre cevap verenler tam puan almıştı.

Başka bir sınavda, sorular yine bir dershanenin sınav öncesindeki eğitim kitapçılarında yer almıştı.

Ancak bu olayların herbirinde gerçek bir kanıt yoktu. FETÖ'cüler işlerini sağlama alıyor, kayıt ya da belge bırakmıyorlardı. Mesela önceden dershanede çözdükleri soruları ezberletiyor, kitapçıkları ise geri topluyorlardı. **İlk defa, kanıtıyla, belgesiyle "çalıntı soru" durumu sözkonusuydu.**

Akılları karıştıran, "AKP içindeki çözülmeye dolaylı böylesine ifşa oldu" yorumlarını yaptıran da bu durum oldu. Bu defa Erdoğan'ın hemen müdahil olup sınavı iptal ettirmesi ve ÖSYM başkanını görevden alması, doğrudan AKP içindeki klik çatışmalarına bağlandı. Keza FETÖ'cülerin daha titiz davrandıkları, sonradan gelen tarikatların ise yeterince profesyonel olmadıkları için önlemleri "savsakladıkları", ya da "iktidar gücünü arkalarına almanın gevşetici etkisi"yle davrandıkları gibi yorumlar yapıldı.

Yaşanan sınav skandalında bunların herbirinin etkisi ve payı olabilir elbette. Ancak buralara odaklanarak asıl neden gözden kaçırılmamalıdır.

Kitlelerin yıkıcı öfkesinden korkuyorlar

Erdoğan'ın "biz orada boşta bulunsak ya da boşluğa düşsek, muhalefet partileri bunu seçime kadar kullanırlardı" sözü, gerçek nedeni açıklıyor.

Kitleler AKP'ye ve Erdoğan'a karşı çok öfkeli. Açlık ve işsizlik bugün işçi ve emekçilerin en yakıcı sorunu halinde. Muhalefet partileri, tüm sorunların çözümünü sandığa-seçime havale ettikleri için, bugün toplumsal bir hareket yaşanmıyor. Ancak AKP de, muhalefet partileri de, kitlelerin patlamaya hazır bir bomba olduğunu çok iyi biliyorlar. Hayatta kalma savaşı veren kitleler nezdinde, küçük bir kıvılcım büyük bir ayaklanmaya dönüşebilecek bir potansiyel taşıyor.

Elbette **kitlelerin yönetime karşı duydukları hoşnutsuzluk, kitle hareketindeki bir yükseliş (ya da yükselme ihtimali) egemen sınıfların ve**

partilerin içindeki çatlakları, çelişkileri artırır. Kitlelerin öfkesi büyüdükçe, hükümet de devlet de çatırdar. Kimi zaman hükümetin suçlarından kendini arındırmak için, kimi zaman artık kesinleşmiş olan hükümet değişikliği sonrasında kendine yer açmak için, çeşitli ifşaatlarda bulunanlar, suçları ortaya çıkaranlar, hükümeti zor duruma düşürmeye çalışanlar olur. Kimi zaman da, artık yönetemez hale gelmiş hükümetin rant kaynakları da sınırlandırdığı için, bu rant üzerindeki kavga sertleşir; bu da çatlakları büyütür.

Ancak sonuçta, **yönetimdeki çatlakları da, iç çelişkileri de büyüten asıl unsur, kitlelerin büyüyen öfkesi, hareketin patlama dinamikleri içermesidir. Aslolan sınıf mücadelesidir.**

Devleti de, Erdoğan'ı da, muhalefet partilerini de en çok ürküten şey, işçi ve emekçilerdeki biriken öfkedir. Bu öfke bir kere patladığında, yıkıcı bir sel olup önüne çıkan her şeyi sürükleyeceğini bilirler. Bugün kitlelerin yaşadığı sorunların her biri, diğerini daha da katlanılmaz hale getiriyor. Çok yıkıcı bir ekonomik kriz, daha önce hiç olmadığı kadar büyük bir öfke, büyük bir umutsuzluk üretiyor.

Üstelik hem egemenler, hem de kitleler, Sri Lanka'daki ayaklanma gibi örnekleri görüyor, öğreniyorlar. Türkiye'de de böyle bir ayaklanma yaşanması ihtimalinin uzak olmadığını farkındalar.

Geri adımlar öfkeyi bastıramıyor

Bu koşullarda Erdoğan, tam da seçim öncesinde öfkenin büyümesini engellemek için, çok ciddi bir geri adım atarak, ilk defa sınav yol-suzluğunu kabul etti ve sınavı iptal etti. Böylece kitlelerin öfkesini yatıştırmak, kendisine yönelik suçlamaları azaltmak istedi.

Ancak **son dönemde işçi ve emekçilerdeki tepki ve sorunların çözüleceğine dair umutsuzluk o kadar büyük ki, Erdoğan'ın attığı geri adımlar, kitleyi yatıştırmak yerine daha da öfkelenendiriyor.** Mesela asgari ücrete büyük oranda zam yaptığında, hoşnutsuzlukları gidereceğini düşünmüştü; ancak ekonomik kriz karşısında son derece cılız kalan bu zam, öfkeyi daha da büyütmekten başka işe yaramadı. Şimdi de KPSS'nin iptal edilmesinin ardından bir "rahatlama" ve "Erdoğan'a güven" duygusu oluşmuyor; tersine son 20 yılda yapılan bütün sınavlar, bu sınavlarda çalınan sorular, mülakatlarda yapılan elemeler gündem oluyor; insanlar "çalınan hayatları" nedeniyle daha fazla öfkeleniyor.

Bugün gerçekten de büyük bir kitle hareketinin öngünündeyiz. **İşçi ve emekçilerin verdiği hayatta kalma savaşı, her an bir patlamaya, bir ayaklanmaya dönüşme potansiyeli taşıyor. Bunun halen yaşanmıyor olmasının sebebi, devrimci bir önderliğin olmayışı; bu sayede düzen partilerinin ve parlamentarizmin bataklığındaki muhalefet partilerinin, tüm sorunları sandığa-seçime havale etmeyi başarabilmesidir.**

Devasa hale gelen sorunları çözümenin tek yolu ise, sokağın gücünü harekete geçirmek; kitlelerin eylemli gücünü gösterebilmektir. Bunun başka da bir yolu yoktur.

Alevilere hem “havuç”, hem “sopa”

Erdoğan'ın Ankara'da “Muharrem Orucu'nun iftarına katılmak için” Hüseyin Gazi Cemevi'ni ziyareti, pek çok açıdan tartışma konusu oldu. Gerici-şeriatçı bir toplum inşasını hedefleyen ve bu konuda sistematik adımlar atan; Aleviliği “dinden sapma” olarak gören; okullarda Sünni İslam propagandası yapan din derslerinden Alevi çocukların muaf tutulmasını engellemeye çalışan; Cemevleri'ne “ibadethane” statüsü tanımayan, hatta “Cemevi cümbüşevidir” sözleriyle aşağılayan Erdoğan ve AKP yönetiminin, bir Cemevi'ne, “iftara” gidişi elbette tartışılacak bir konuydu.

Ve ziyaret, gerek biçim, gerekse içerik olarak “devletin Alevisi” yaratma çabasının berbat bir örneğini sergiledi. En başta Erdoğan, bu ziyarette Cemevi'ne “misafir” değil, “evsahibi” oldu. Cemevi, Sünni İslam anlayışına göre “dekore edildi”; duvarlardan Hz. Ali ve Hacı Bektaş Veli'nin resimleri kaldırıldı; Alevilerin ibadet dili Türkçe olmasına rağmen duvarlara Arapça yazılar asıldı; oturma düzeninde Erdoğan “baş köşeye”, daha doğru bir ifadeyle Alevi dedelerinin oturduğu “post”a oturtuldu; üstelik, toplantıya katılacak olanlara GBT (güvenlik taraması) yapıldı. “Alan hakimiyeti” Alevi kültürünün eşitlikçi-paylaşımçı özelliklerinden arındırılıp, Sünni İslam'a devredildi. Bu düzende hazırlanmış bir toplantı, “Erdoğan'ın Cemevi'ne misafir olması” değil, “Alevileri huzura kabul etmesi” amacını taşır ancak.

Toplantının biçimine damgasını vuran bu unsurlar,

elbette içeriği de belirledi. Alevilerin en önemli talepleri gündeme bile gelmedi; Erdoğan'ın çizdiği sınırlar içinde toplantı yapıldı ve bitti.

Cemevi ziyaretinin hemen ardından Erdoğan'ın, alternatif bir etkinlik düzenlemek için Hacı Bektaş etkinliklerine katılma kararı da aynı yaklaşımı taşıyordu.

“Devletin Alevisi”ni yaratmak için

Erdoğan'ın şeriatçı İslam anlayışına sahip olduğu ve bu anlayışın sonucu olarak Alevileri “sapkın” gördüğü zaten biliniyor; bunu da çeşitli vesilelerle ifade ediyor. Ancak Türkiye'de Alevilerin inançları nedeniyle sistematik olarak fişlenmesi, ikinci sınıf insan muamelesi görmesi, belli dönemlerde Aleviliğin doğrudan “suç” olarak tanımlanarak yasaklanması, katliamlarla yok edilmeye çalışılması Erdoğan'la ve AKP dönemiyle sınırlı değildir; devletin politikasıdır. Sivas, Çorum, Maraş, Madımak gibi en önemli ve kitlesel Alevi katliamlarının AKP öncesi dönemde (hatta genel olarak “sosyal demokrat” partiler döneminde) gerçekleşmiş olması bunun ifadesidir.

Ancak devletin politikası sadece “imha”ya dönük değildir. Bir taraftan saldırılarla yıldırırken, diğer taraftan işbirlikçilerini yaratma, asimile etme, Sünnileştirme, “devletin Alevisi”ni oluşturma çabası da birlikte yürütülmektedir. 2013 yılında FETÖ'nün, işbirlikçi Alevi kurumu olan Cem Vakfı ile birlikte Ankara-Mamak'ta bir “cami-cemevi” inşaatı başlatması, bunun en somut örneklerinden biridir.

Benzer biçimde bugün, bir taraftan Ankara'da Alevi kurumlarına devlet destekli faşist saldırı düzenlenirken, Dersim-Nazımiye'de kaymakam Düğün Baba Cemevi önünde silahlı korumalarla poz verirken, diğer taraftan Erdoğan'ın Cemevi ziyareti, tam

İsviçre'de protesto eylemi

Ankara'da Alevi kurumlarına dönük

saldırıları, İsviçre'nin Basel kentinde protesto edildi.

Basel ve çevresindeki Alevi kurumlarının çağrısıyla 6 Ağustos günü Clara Platz Meydanı'nda bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Basel ve Çevresi Alevi-Bektaşlı Birliği, Basel ve Çevresi Alevi Kültür Merkezi, Weil Am Rhein Alevi Kültür Merkezi, Saint Louis Alevi Kültür Merkezi, Reinfelden Alevi Kültür Merkezi'nin ortak çağrısıyla yapılan eyleme Proleter Devrimci Duruş, Mücadele Birliği, Bir-Kar, Beksam, İTİF, ATİK, İDHF, DİDİF, ayrıca Basel Federal Parlamenti destek verdi.

İsviçre PDD

da bu “havuç-sopa” taktiğinin ifadesidir.

Zaman zaman bu taktiğe kanalar, etkilenenler, devletin Alevileri kabulleneceğini, çeşitli haklar elde edebileceklerini düşünenler elbette çıkıyor. Son ziyaretin “Cemevi'ni meşrulaştıracağı” ileri sürülenler olabildi mesela.

Gerçekte ise, Alevilerin daha geniş haklara sahip olmasının tek yolu direnmek, hakları için mücadele etmek, devletin bu türden manevralarına prim vermemektir. Bugün, Erdoğan'a zemin hazırlayan Hüseyin Gazi Cemevi yönetimi hakkında, Alevi Vakıfları Federasyonu'nun ihraç süreci başlatması da önemlidir ve “işbirlikçi” olmaya yeltenenlere bir uyarıdır aynı zamanda. Mamak'taki “cami-cemevi” inşaatı, iki yıl süren direnişlerin ardından iptal edilmiştir mesela. 1995 yılında İstanbul-Gazi Mahallesi'nde Alevilerin oturduğu bir kahveye düzenlenen saldırı sonucunda büyük bir direniş yaşanmış ve önemli kazanımlar elde edilmiştir.

İnanç özgürlüğü, dün olduğu gibi bugün de ezilen kesimlerin mücadelesiyle sağlanacaktır.

Alevi kurumlarına saldırılar protesto edildi

Alevi kurumlarına yönelik gerçekleştirilen saldırılar, birçok ilde düzenlenen eylemlerle protesto edildi.

Ankara'da 30 Temmuz günü Cemevlerine ve Alevi kurumlarına dönük eşzamanlı saldırılar gerçekleştirildi. Muharrem Orucu'nun ilk günü olan 30 Temmuz'da, Mamak'ta Şah-ı Merdan Cemevi, Türkmen Alevi Bektaşlı Derneği, Tuzluca'yı Demokratik Alevi Derneği, Ana Fatma Cemevi, Gökçebel Köy Derneği, Batıkent Serçeşme Cemevi saldırıya uğradı. Mamak'taki Cemevi'ne dönük saldırı, burada kitlesel bir ibadet yapıldığı sırada gerçekleşti.

Saldırıları, hemen ertesi günü birçok ilde düzenlenen eylemlerle protesto edildi. Pek çok kurum bu protestolara katıldı.

İçişleri Bakanı, bütün bu saldırıları tek bir kişinin gerçekleştirdiğini ve saldırganın aynı gün yakalandığını duyurdu. Ancak bu açıklama inandırıcı değildi. Genel olarak bu tür saldırılara karşı tepki yükseldiğinde, hemen ardından bir kişi hedef gösterilir; üstelik o da ya “meczip”tur, ya da “kişisel” nedenleri vardır, veya benzer bir saçma gerekçeye sahiptir! Zaten kısa zaman sonra da serbest bırakılır.

Gerçekte ise, bu tür saldırılar devletin doğrudan desteği olmadan gerçekleşmez. Devlet ya provokatif söylemleriyle, ya da doğrudan yönlendirmesiyle, en hafifinden “cezasızlık politikası”yla bu saldırıların önünü açmaktadır. Geçmişte yaşanan Maraş Katliamı da, Madımak Katliamı da, farklı tarihlerde birçok yerde yaşanan “kapılara çarpı işareti koyma” saldırıları da bu politikanın ürünüdür. AKP'nin gerici, şeriatçı bir toplum yaratma, farklılıkları yok ederek radikal İslamcı yaşam tarzını dayatma anlayışının ürünüdür. Ve bu saldırıları durdurabilmenin tek yolu, bu politikalara karşı direnmektir.

Bu yazı internet sitemizde 31 Temmuz 2022'de yayınlanmıştır.

İsrail devletinin kuruluş kutlamaları İsviçre'de protesto edildi

İsrail devletinin kuruluşu kararının alınmasının yıldönümünde İsrail tarafından yapılan kutlamalar, İsviçre-Basel'de protesto edildi.

İsrail, II. Emperyalist Savaş sonrasının siyasal atmosferi içinde, Mayıs 1948'de Filistin toprakları gaspedilerek kuruldu; ancak kuruluş kararı, bu tarihten 50 yıl önce alınmıştı. İsrail'in kuruluş kararının yıldönümüne ilişkin olarak yaptığı kutlamalar, Basel'de Filistinli ve İsviçreli kurumlar tarafından protesto edildi. Türkiyeli devrimci-demokrat kurumların da katıldığı protesto yürüyüşü, çok yoğun polis kuşatması altında gerçekleşti. Polis aramaları ve silahlı polis-asker yığınaklarının yanı sıra, polis helikopterleri de yürüyüş boyunca eylemi takip etti. 28 Ağustos pazar günü yapılan eylem, saat 14'ten 16.30'a kadar sürdü. Bahnhof'tan Klaraplatz'a kadar uzanan yürüyüş güzergahı boyunca anacade trafiğe kapatıldı, otobüs ve tramvay ulaşımı durduruldu. Yapılan konuşmaların ardından halaylar çekildi ve eylem sona erdi.

İsviçre PDD

Hasta tutsaklar serbest bırakılsın!

Hapishanelerde göz göre göre insanlar katlediliyor. İHD raporuna göre cezaevlerinde 1512 hasta tutsak bulunuyor; bunların 65'inin durumu ağır. Hasta tutsakların yüzlercesi, hayatını tek başına sürdürmeyecek durumda. Temel ihtiyaçlarını karşılayamayan, hafıza kayıpları nedeniyle bulunduğu yeri ve durumu algılayamayan yüzlerce hasta tutsak, devletin intikam politikaları nedeniyle içeride kalmaya devam ediyor ve doğrudan ölüme terk ediliyor.

Sadece 2021 yılında 52 hasta tutsak, hapishanede yaşamını yitirdi.

19 Ağustos'ta Urfa T Tipi Hapishanesi'nde ağır hasta tutsak **Bazo Yılmaz** katledildi. Ağır hastalığına rağmen Adli Tıp Kurumu "cezaevinde kalabilir" raporu vermişti. DTK üyesi olduğu gerekçesiyle 2016'da tutuklanan Yılmaz, belediye başkanlığı ve meclis üyeliği yapmıştı.

5 yıldır Elazığ Hapishanesi'nde tutulan yüzde 96 engelli **İbrahim Yıldırım** da "cezaevinde kalamaz"

raporlarına rağmen tahliye edilmedi. Beyninde ur olan ve sol gözünü kaybeden Yıldırım'ın sağ gözü de yüzde 49 engelli idi. 25 Ağustos'ta tahliye olması gereken Yıldırım 10 Ağustos'ta hapishanede yaşamını yitirdi.

Aysel Tuğluk serbest bırakılmıyor

2016'dan bu yana hapiste olan Aysel Tuğluk, yakalandığı Demans hastalığına rağmen tahliye edilmiyor.

Tuğluk'un hastalığı, bugün artık temel ihtiyaçlarını gideremeyecek kadar ilerlemiş durumda. Kocaeli Üniversitesi Adli Tıp Kurumu'nun hazırladığı "cezaevinde kalamaz" raporu da bu durumu kanıtıyor. Keza AYM, hastalığın daha da ilerleyeceğini tespit ediyor; buna rağmen tahliye kararı verilmiyor.

Üstelik, hastalığı Tuğluk için ayrı bir işkenceye çevriliyor. Temmuz ayı sonunda görülen Kobane Davası duruşmasında, Aysel Tuğluk'un avukatını bile tanımadığı; hakim sorularına "sizi anlayamıyorum, söylediklerinizi hatırlamıyorum" gibi cevaplar verdiği halde, tekrar sorularla sorgulamayı sürdürmeye çalıştılar.

Aynı günlerde, 28 Şubat (1997) darbesi döneminde Genelkurmay 2. Başkanı olan ve darbeyi "demokrasiye balans ayarı yaptık" sözleriyle savunan ve sonrasında hapse atılan Çevik Bir, yine Demans hastalığı nedeniyle tahliye edildi. Çevik Bir, AKP'nin şeriatçı düzenine karşı olsa bile, "devlete hizmet etmiş" olmasının ödülünü alıyordu bu tahliyeyle. Aysel Tuğluk ise, muhalif ve direnişçi bir Kürt kadını olmanın bedelini ödüyor; bilincini her geçen gün biraz daha kaybederken...

Ailelerin eylemine polis saldırısı

İstanbul'da hasta ve infazı yakılan tutsakların yakınları, Adalet Nöbeti eylemlerinin 23.sü için Mecidiyeköy Meydanı'nda buluştu. Eylemde hapishanelerdeki hak gaspları teşhir edildi, ölüme terk edilen hasta tutsakların durumu anlatıldı. HDP milletvekillerinin de katıldığı eyleme polis saldırı; çok sayıda kişi gözaltına alındı.

Ulaş Alankuş'un cenazesine ve anmalarına polis saldırısı

Ağrı kırsalında ölümsüzleşen MLKP ve HBDH (Halkların Birleşik Devrim Hareketi) gerillası Ulaş Alankuş'un cenazesi polis tarafından kaçırıldı ve her aşamada polis saldırısı gerçekleşti.

Alankuş'un cenaze töreni için 9 Ağustos günü Gazi Cemevi'nde saat 14'te toplanılacaktı. Ancak sabah saatlerinden itibaren mahalleyi ablukaya alan polis, cenazenin

Cemevi'nde yıkanmasına izin vermedi; cenaze aracının önünü kesti ve cenazeyi mezarlığa kaçırıldı. Avukatların, cenaze ile ilgili herhangi bir yasak kararı olmadığını hatırlatmalarına rağmen, polisler mezarlığa sadece aile yakınlarının girmesine izin verdi. Mezarlıkta portatif gasilhane kuruldu. Ailenin yaptığı törende, Alankuş'un tabutuna kızıl bayrak serildi.

Mezarlıkta tören devam ederken, Gazi Cemevi'nde ve caddede toplananları ablukaya alan polis, 10'dan fazla kişiyi gözaltına aldı. Bekleyiş sırasında kitle "Ulaş Alankuş ölümsüzdür", "Yaşasın devrim ve sosyalizm" sloganlarını attı.

Alankuş için ESP ve BMG tarafından 13 Ağustos'ta Gazi Mezarlığı'nda yapılacak istenen anmaya da polis saldırı. Mezarlık girişinde ve Gazi Cemevi etrafında yığınak yapan polis 23 kişiyi işkenceyle gözaltına aldı. Gözaltına alınanlardan 15'i aynı gün serbest bırakılırken, 7 kişi ise adli kontrol konularak serbest bırakıldı.

İzmir'de ESP il binasında aynı gün yapılmak istenen anmaya da polis baskını oldu ve 20'den fazla kişi gözaltına alındı.

1997 doğumlu olan Ulaş Alankuş, Suruç katliamında yaralanmış ve SGDF içinde faaliyet yürütmüş bir devrimciydi. 2016'da tutsak düşen Alankuş, tahliye olduktan sonra mücadeleye devam etmişti.

Gökhan Gür'ün cenazesine polis saldırı

22 Ağustos'ta kalp krizi geçirerek yaşamını yitiren Devrimci Yol'cu Gökhan Gür'ün cenazesine polis saldırı.

24 Ağustos'ta Ordu'nun Perşembe ilçesinde düzenlenen cenaze töreni öncesi mezarlığı ablukaya alan polis, Devrimci Hareket flamalarını taşıyanlarla saldırı. Saldırı sonucu 10 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar "Faşizme karşı omuz omuza" sloganını attılar. Saldırıya rağmen cenaze toprağa verildi. Gözaltına alınanlar hastane muayenesi yapılmadan emniyete götürüldü. Ardından 6'sı tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk edildiler, mahkemede serbest bırakıldılar.

1958'de Ordu'da doğan Gökhan Gür, Kürt kentlerinde öğretmenlik yaparken

devrimci mücadeleye katıldı. 1984 yılında tutuklanarak Diyarbakır Hapishanesi'ne götürüldü. Tahliye olduktan sonra İstanbul, Ankara ve İzmir'de mücadeleye katılan Gür, yoldaşları tarafından son yolculuğuna uğurlandı.

Gıda fiyatları neden yükseliyor?

“açlık, hiçbir şey yememek değil, bağırsağı düğümленene kadar yarma çorbası içmektir.”
Nazım Hikmet

Türkiye ekonomisi büyük bir hızla yere çakılmaya devam ederken, Erdoğan yine “sopalı” bir çözümü devreye sokarak, gıda zamlarına “çözüm bulmuş” algısı yaratmaya çalıştı. Tarım Kredi Kooperatifleri’nin (TKK) marketlerinde 15 Ağustos 2022 tarihinden itibaren “30 üründe” indirim yapıldığını açıkladı. Üstelik TKK’nın bu hamlesinin “uç harfli” marketlere de “ayar vereceğini”, onların da fiyatları indirmek zorunda kalacağını özellikle belirtti.

Erdoğan emri vermişti; artık gıda enflasyonu gerileyecek, gıda fiyatları inecekti! Ne mutlu yoksul halka!!!

Elbette ekonominin yasaları böyle işlemiyor. Ekonomi çökmüşken talimatta fiyatlar inmiyor. Üretici enflasyonu bu kadar yüksekken, tarım krizi bu kadar derinleşmişken marketlerde indirim olmuyor.

TKK’da traji-komik “indirim” duyurusu
Erdoğan’ın TKK’da yapılacağını söylediği indirim, tam bir biyaskoydu. Ve ortaya çıkan tablo, yoksul halk açısından trajik, AKP açısından ise komedydi.

Halk “yüzde 30 indirim” vaadi yüzünden sabahın erken saatlerinden itibaren kapı önünde kuyruk oluşturdular. Ancak **Erdoğan’ın açıklamalarının yanına bile yaklaşmayan bir tablo ile karşılaştılar. Bazı ürünlerde 1 TL, 2 TL indirim vardı; ürünlerin büyük çoğunluğu “uç harfli” marketlerdeki eşdeğerlerinden daha pahalıydı; pek çok ürün zaten raflarda yoktu; üstelik indirimdeki bazı ürünlerin son kullanma tarihi gelmişti.**

Gerçek bir açlık sorunu ile yüzyüze yaşayan emekçiler, kendi yoksullukları ile böylesine aptıktan alay eden bu tutum karşısında, büyük bir öfke ve acı ile ayrıldılar marketlerden.

Konu daha çok vaadedilen indirimin “sahteliği” üzerinden gündem oldu; ancak gerçekten kayda değer bir indirim olsaydı, bu defa da “ne kadar sürdürülebilir” sorusu gündeme gelecekti. Tıpkı 2019 yılında, seçim öncesinde “tanzim çadırları”nın kurulması gibi. Bu çadırlarda sadece yoksul kesimlerin değil, genel olarak emekçilerin ilgisini çekecek düzeyde indirimli sebze-meyve satışı yapılmıştı; ama çok kısa sürmüştü.

Keza **TKK’ların ülke genelinde 1400 marketi bulunuyor. A101, Şok, Bim marketlerinin herbirinin 10 bin civarında mağazası olduğunu düşünürsek, TKK ürünlerinin tüketiciye ulaşmasının ne kadar zor ve sınırlı olduğu görülür.** Yani gerçek bir indirim yapılmış olsaydı bile, yoksulların ezici çoğunluğu bundan yararlanamayacaktı.

Kaldı ki TKK’lardaki indirim dayatması, “çiftçi dostu” olması gereken TKK’ların gerçek yüzünü, AKP müdahalesiyle ne hale geldiğini de ortaya serdi. **Kooperatif türü örgütlenmeler, çiftçinin ürünü doğrudan pazara sürmesini hedefleyen yapılarıdır. Aracı tüccar devreden çıkarıldı**

İçin, tüccarın karı çiftçi ile tüketici arasında paylaştırılmakta; çiftçi daha yüksek fiyata satarken, tüketici de daha düşük fiyata satın almaktadır. TKK’nın holdingleşen yapısı içinde çiftçilerin payı ve yeri son derece küçülmüştür. Bu nedenle TKK faaliyeti çiftçinin değil, holding şirketlerinin karını-taleplerini gözeten biçimde yürütülmektedir. TKK bir çiftçi birliği niteliğini kaybederek, herhangi bir kapitalist şirkete dönüştürülmüştür. TKK’nın “sözleşmeli tarım” faaliyeti yürütüyor olması, bunun en önemli göstergesidir.

Bugün **üyesi olan çiftçilere sormadan AKP’nin çıkarları doğrultusunda indirim kararı alan TKK, bu nedenle oluşacak zararı da çiftçiyeye fatura edecek, yaşanan krizi, çiftçilere ödetecektir.** Bu da tarım krizini daha da derinleştirecek bir unsurdur.

Üretici enflasyonu çok yüksek
Yaz gelince gıda fiyatlarının düşeceğini iddia ediyordu AKP yönetimi. Genel olarak böyle olur çünkü, yazın gıda bollaşır, ucuzlar. Ancak bu defa öyle olmadı. Yazın en klasik sebzeleri-meyveleri bile çok yüksek fiyatlarla satılıyor. Öyle ki, bu yıl emekçilerin evde salça, kışlık konserve yapma ihtimali bile kalmadı. Bu durumu bir fırsat olarak gören bazı marketler de, kış için salça satışının artacağını öngörerek şimdiden salça fiyatlarına zam yaptı ve stoklamaya başladı.

AKP, gıda krizinin tüm dünyada olduğunu ileri sürüyor, Almanya’da, İngiltere’de insanların yaşadığı “açlık” üzerinden propaganda yürütüyor. Elbette tüm dünyada etkili olan bir ekonomik kriz ve bunun gıdaya yansımaları var. Mesela Ukrayna savaşı nedeniyle tüm dünyada tahıl ve ayçiçek yağı başta olmak üzere bazı gıda ürünlerinde enflasyon sözkonusu. Keza yine tüm dünyada artan benzin fiyatları nedeniyle nakliye maliyetleri arttığı için de gıda fiyatlarında artış oluyor, olmaya devam edecek. Ancak Türkiye’de yaşanan gıda enflasyonu, hiçbir ülke ile karşılaştırılamayacak düzeyde. Bunu rakamlar da açıkça ortaya koyuyor.

BM Gıda ve Tarım Örgütü’ne (FAO) göre, Temmuz ayında dünya genelinde gıda fiyat endeksi yüzde 8.6 düştü; yıllık bazda yüzde 13.1 arttı.

Türkiye’de ise, TÜİK’in resmi açıklamalarına göre Temmuz ayında gıda fiyatları yüzde 3.15 arttı; yıllık artış

yüzde 94.65 gibi devasa düzeylere yükseldi. İşçi sendikalarının yaptığı araştırmada ise, yüzde 100’ün çok üzerinde.

TÜİK’in resmi rakamlarıyla karşılaştığımızda dahi, Türkiye’de dünya ortalamasının çok üzerinde fahiş artışlar yaşandığı görülüyor. Bu artışın asıl nedeni, Tarımsal Üretici Fiyat Endeksi’ndeki (TÜFE) rekor artıştır. Yine TÜİK’in açıklamasına göre, TÜFE Temmuz ayında yüzde 157.89 gibi dehşet verici bir artış yaşadı. Bu artış Nisan ayında yıllık yüzde 118.53 olmuştur, Haziran’da yüzde 148.90’dı, Temmuz’da yüzde 157’yi geçti. Bu, tarımdaki ortalama artış. Alt başlıklara baktığımızda, lifli bitkilerin üretim maliyetlerinin yüzde 256.06, tahılların ise yüzde 201.62 arttığını görüyoruz.

TÜFE’deki artış, üreticinin maliyet artışı demektir; tarladaki enflasyon demektir. Açıklanan rakamlara göre TÜFE’de her ay, öncekinin rekoru kırılıyor, zam üstüne zam yaşıyor. Tarımsal girdilerin fiyatları günden güne artıyor; tohum, gübre, tarım ilacı, mazot, elektrik maliyetleri giderek yükseliyor. Rakamlara daha yakından bakalım:

Gübrenin fiyatı bir yılda yaklaşık-ortalama yüzde 200 civarında artmış; mazottaki artış yılda yüzde 235 olmuş; tarım ilaçlarının artışı yüzde 100 ile yüzde 300 arasında değişmiş. Tarım girdilerinin fiyatı, bir önceki yıla göre 2-3 kat artarken, tarım ürünlerinin fiyatının düşmesi mümkün mü?
Üstelik tarlada oluşan maliyet fiyatına nakliye giderleri, aracı karı, marketin fahiş rakamlara yükselen elektrik başta olmak üzere giderlerini de eklediğimizde, gıda enflasyonunun neden bu kadar yüksek olduğu ortaya çıkacaktır.

Düşük alım fiyatı krizi derinleştiriyor
Erdoğan, 30 Temmuz günü Ordu’da yaptığı mitingde büyük bir müjde verir gibi fındık fiyatını açıkladığında üretici isyan etti. Açıklanan fiyat 54 lira olmuştu; üstelik belirsizlikler yaratarak gerçek fiyatın daha da düşük tutulacağı sonradan ortaya çıkmıştı. Erdoğan’ın, Ordu halkı nezdinde

“Fındıkta sömürüye son” mitingleriyle sembolleşen Terzi Fikri’ye de saldırdığı konuşmasında açıkladığı 54 liralık alım fiyatı bile, beklenenin çok altındaydı. 54 lira 3 dolara denk düşüyordu; yedi yıl önceki fiyat ise 5.96 dolardı. Fındık üreticisinin nasıl bir gelir kaybı yaşadığını gösteren çarpıcı bir rakamdır bu.

Benzer durum hemen bütün tarım ürünlerinde yaşanıyor. Üzümün alım fiyatı da 27 lira gibi, üreticinin beklentisinin çok altında açıklandı. Mısır’da açıklanan fiyat, yüzde 300’lere varan maliyet artışını karşılamaya yetmedi.

Şöyle bir handicap çıkıyor ortaya: Alım fiyatı yükseldiğinde, ürünün marketteki fiyatı bugünkünden daha da yüksek olacak. Yani gıda enflasyonunun aşırı yüksek olmasına rağmen, gerçekte biz tarım ürünlerini gerçek değerinin altında bir fiyata markette satın alıyoruz. Ancak bu durum, tüketiciyi de, üreticiyi de ağır enflasyonun ve gıda krizinin etkisi altında ezilmekten kurtarmıyor.

Çünkü **bu kadar düşük alım fiyatları, çiftçinin yıkımına neden oluyor. Maliyeti bile karşılayamayan çiftçi, üretim sürecinde aldığı kredileri ödeyemiyor. Karşılığında üretim araçlarından bazılarını ya da tümünü satmak ya da icrada kaybetmekle karşı karşıya kalıyor.** Bugün sadece enflasyonda değil, bankaların el koyduğu traktör ve tarlalar konusunda rekorlar kırılıyor. Bir kilo sütün fiyatı bir kilo yemin fiyatından daha düşük olan süt üreticileri, en verimli ineklerini kesime göndererek geride kalanları beslemeye çalışıyor.

Bu tablonun doğrudan sonucu, çiftçinin ekim yapmaktan vazgeçmesidir. Adana’da bu yıl, yer fıstığı ekilen alan, yüzde 60 azalmış. Geçen yıl istediği fiyatı alamayan, bu nedenle borçlarını kapatamayan üretici ya iflas etmiş, ya da yer fıstığı yerine, emeğinin karşılığını alacağını düşündüğü başka bir ürünün ekmiş. Bu azalma, yer fıstığının fiyatının iki katına çıkmasına neden olacak.

Temel gıda ürünlerinde bu tablo daha da vahim hale geliyor. **Maliyetin altında fiyat açıklandığı için, fındık, üzüm, mısır üreticileri bu yıl borçlarını nasıl ödeyeceklerini, gelecek yıl ise ne yapacaklarını düşünüyorlar. Kesin olan şu; bir kısmı toprağını kaybedecek, kaybetmeyenlerin bir kısmı da seneye ekim yapmayacak.** Her halükarda hem üretici, hem de tüketici, sürekli yükselen fiyatlarla ve artık erişilemeyen ürünlerle karşı karşıya kalacak.

“Sözleşmeli çiftçilik”, tarımdaki yıkımı derinleştiriyor
Tarım Bakanlığı, “Cumhuriyetin 2. Yüzyılı” için, tarımı desteklemeyi hedefleyen ve 4 başlıktan oluşan yeni bir “eylem planı” hazırladıklarını duyurdu. **Buna göre, sözleşmeli üretim yaygınlaştırılacak; üretim öncesi izin uygulaması getirilecek; tarımsal desteklerin ekim öncesi aynı destek ve**

hasat sonrasında nakdi fark ödemesi biçiminde düzenlenecek; son olarak da çay, toprak koruma ve arazi kullanımı, su ve mera kanununda değişiklik yapılacaktır.

Sözleşmeli tarım bugüne kadar sebze, salçalık domates, piliç, yumurta gibi bazı alanlarda uygulandı ve bu alandaki küçük çiftçiler, tekeller karşısında büyük bir yıkıma uğradılar. **Sistem zaten, küçük çiftçinin, tekellerin karşısında “malını ve işgücünü birlikte kiraya veren bir tür taşeronlaşmış işçi”ye dönüşmesini hedeflemektedir.**

Bu sistemde çiftçinin devletle bağı kopar, tekellerle karşı karşıya kalır. Şirketler çiftçi ile, belli nitelikteki ürün için sözleşme yapar, üretim sürecini kendi uzmanlarıyla denetler ve üretim sürecinin başında belirlenmiş fiyat üzerinden ürünü satın alır. Aylar süren, kimi zaman yıla yayılan üretim sürecinde, enflasyon artışları sözleşmeyi değiştirmez, çiftçinin zararına dönüşür. Kuraklık, afet gibi durumlar olduğunda çiftçi eğer sigorta yaptırmamışsa yine çiftçinin zararı, hatta doğrudan yokolması sözkonusudur. Sözleşme şartları her koşulda şirketin lehine hazırlanmıştır; şirket şartları yerine getirmediğinde bir yaptırım olmaz, çiftçi şartları yerine getirmediğinde ise şirket o çiftçinin yokolması pahasına istediğini alır. Devlet, zaten şirketin yanındadır.

Üretim öncesi izin uygulaması, çiftçiyi sözleşmeli tarıma itmek için bir ön hazırlıktır. Buna göre çiftçi üretim planını bakanlığa bildirecek onay almak zorunda kalacaktır. Onay çıkmazsa, çiftçinin ne ekeceği, ne kadar ekeceği bakanlığın inisiyatifine ve kararına bağlı olacaktır. Bakanlık zaten şirketlerin talepleri doğrultusunda üretim alanların ve miktarını belirleyeceği için, çiftçinin söz hakkı baştan gaspedilmiştir.

Üretim destekleri, yine bu planın bir parçası olarak hayata geçirilecektir. Üretim öncesinde aynı destek, üretim sonrasında ise nakdi destekten sözediliyor bu planda. **Aynı destek, bakanlığını istediği tohumu ve gübreyi çiftçiyeye vermesi ve çiftçiyi sadece bunları kullanmaya zorlaması anlamına gelir.** Üretim sonrasında ise, kesintiler yapıldıktan sonra kayda değer bir nakdi destek kalmayacaktır. Zaten bu destekler çiftçiyi değil, onunla sözleşme yapmış olan şirketi korumaya, şirketin giderlerini azaltmaya dönük destekler olacaktır.

Kanunlarda yapılacak belirtilen

değişikliklerin de tamamı tarım tekellerinin çıkarları doğrultusunda olacaktır. Hazırlanmakta olan Çay Kanunu’nun, çay sektöründeki üretimi büyük tekellerin kontrolüne vermeye çalıştığı görülüyor. Meraları yasaklayan, maden şirketlerine kiralayan; suları, dereleri HES’lere kurban eden; tarım arazilerini ranta, yapılaşmaya açan AKP yönetiminin, çiftçiyi koruyacak, tarımı güçlendirecek yasal değişiklikler yapma ihtimali yoktur. Yapılacak her yasal değişiklik, ülkenin tarımını yok etmede yeni bir adım olacaktır.

Gıda fiyatını kim belirler?
Diyaret İşleri Başkanlığı’na bağlı Din İşleri Yüksek Kurulu, “fiyatları tayin eden Allah’tır” açıklamasını yaptı. Elbette bu açıklama, bir taraftan kitlelerin açlığı ile alay ederken, diğer taraftan bu açlığa tepki gösterenleri “din” korkusuyla bastırma hedefini taşıyordu.

Gerçekte ise gıda fiyatlarını uluslararası tarım tekelleri belirler; bağımlı ülkeleri tarım yasalarıyla kontrol altında tutan IMF, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü belirler. AKP hükümeti de onların dayatmaları doğrultusunda ülkenin tarımını emperyalist tekellere teslim eder, yerli üretimi yok eder, tarım ithalatını güçlendirir. “Faiz-nas” nakaratıyla bir yılda ekonomideki çöküşü hızlandırarak enflasyonu üç katına çıkartan Erdoğan da bunların sözcülüğünü üstlenir.

Gıda fiyatları egemenlerin çıkarları doğrultusunda belirlendiğinde, hem üretici hem de tüketici büyük bir yıkımla karşı karşıya kalıyor, gıdaya erişemez hale geliyor, açlık yaygınlaşıyor.

“Açlık”tan sözedildiğinde AKP’nin tutumu *“kuru ekmek yiyorsan aç değilsin”* ya da *“açlıktan ölen var mı”* biçiminde oluyor. **Gerçekte ise gıdaya erişebilmek her geçen gün zorlaşıyor; çocuklarda beslenme yetersizliğine bağlı olarak “bodurluk” yaygınlaşıyor; makarna tüketimi, üstelik de en ucuz ve kalitesiz makarna tüketimi yaygınlaşıyor; “halk ekmek”ler önünde kuyruklar uzuyor...** Ve Nazım’ın *“açlık, hiçbir şey yememek değildir...”* sözüyle ifade ettiği derin, yıkıcı yoksulluk, her geçen gün çok daha geniş kesimleri pençesine geçiriyor.

Ve bugün, açlıktan ölmek için, gıdaya erişebilmek için, doğru beslenebilmek için mücadele etmekten başka bir yol bulunmuyor.

Fatsa ve Terzi Fikri

Korkusu

Tarihe mal olmuş halk hareketleri ve halk önderleri, egemenleri her daim korkutmuştur. Aradan yıllar geçse de o korkuyu üzerlerinden atamazlar. Fatsa ve Terzi Fikri böyle bir korkudur egemenler için.

Erdoğan'ın 30 Temmuz'da Ordu'da yaptığı mitingde Terzi Fikri'den bahsetmesi, 42 yıl öncesi Fatsa'yı ve o dönemin belediye başkanı Fikri Sönmez'i hatırlatması boşuna değildir. "Bu Ordu, terörün ne menem şey olduğunu iyi bilir. Ordu, Terzi Fikri'yi de iyi bilir, onların bedelini benim Ordu'm çok ödedi" diyordu Erdoğan. Neden buna ihtiyaç duymuştu?

Çünkü Ordu mitinginde, bölgenin en önemli geçim kaynağı olan fındık taban fiyatını açıklayacaktı. Fındık üreticileri en az 70 TL beklerken, Erdoğan fındık tekellerinin, tefecilerin çıkarlarını esas alarak 54 TL olarak açıkladı. Dolar bazında geçen yılın altına düşen bir fiyatlamaydı bu. Üreticilerin buna tepki göstereceği aşikardı. İşte bu tepkileri Terzi Fikri hatırlatması ile bastırmak istedi: Sakın ha eylemli tepkiye geçmeyin! Terzi Fikri'nin başına gelenleri unutmayın!

Üstelik yıllar sonra Fatsa'da "Fındıkta Sömürüye Son" mitingi yapılmış, geçmişin mücadele dolu günleri halkın hafızasında yeniden canlanmıştı. **Terzi Fikri'yi Fatsa belediye başkanlığına taşıyan asıl unsur, başta fındık olmak üzere üreticilerin, bölge halkının sorunlarına sahip çıkmasıydı. "Fındıkta Sömürüye Son" mitingleriyle üreticilerin seslerini duyurmasını sağlama; hükümetin fındık politikasını değiştirmeyi, fındık taban fiyatlarını yükseltmeyi başarmasıydı.** Kısa süren belediye başkanlığı döneminde ise, aracılardan, komisyoncuların önünü kesmiş, karaborsanın üzerine gitmiş, kooperatifleşmeyi hızlandırmıştı.

Sadece fındık değil, çay, üzüm vb. tüm üreticiler kooperatifleşiyor, egemenlerin daha fazla kar elde etmesini engelleyen bir güce ulaşıyordu. '80 öncesinde gelişen toplumsal hareketler, işçi ve emekçi kesimlerin artan eylemlilikleri, egemenlerin çıkarlarına zarar verecek boyutlara vardı. 12 Eylül'e giden süreç, bunun üzerinden gerçekleşti.

Fatsa, bu sürecin öne çıkan bir sembolüdür. **Devrimci bir halk önderinin küçük bir kasabada belediye başkanı olması ve 9 ay gibi kısa bir sürede başardıkları, diğer il ve ilçelere "örnek" olmasın, bu yol açılmasın diye Fatsa büyük bir devlet terörüyle kuşatılmış ve bastırılmıştır.**

Fatsa'yı öne çıkaran bir diğer yön ise, "halk komiteleri" aracılığıyla halkın yerel yönetime katılımı, "devrimci belediyecilik" örneğini yaratmasıdır. Sonraki yıllarda **Kürt hareketinin veya kimi devrimci yapıların kazandığı yerelerde, bu örneğin aşılamaması, onu daha da büyütüştür.** Elbette Fatsa'yı yaratan, '80 öncesinin toplumsal-siyasal hareketinin ulaştığı düzeydir. Türkiye tarihinin en

kitlesel ve yaygın halk hareketinin yaşandığı bir dönemle günümüzü karşılaştırmak doğru olmaz. Fakat Fatsa'nın aşılamamasında tek neden, koşullardaki bu farklılık değildir; Türkiye devrimci hareketinin yaşadığı ideolojik-siyasi erozyon, tasfiye ve teslimiyet süreci gibi öznel faktörleri de gözardı etmemek gerekir.

Fatsa halen devrimci belediyeciliğin bir sembolüdür. Asıl mesleği terziilik olan o yüzden de "Terzi Fikri" olarak anılan Fikri Sönmez ise, devrimci bir belediye başkanı olarak halkın gönlünde taht kurmuştur. 1979 yerel seçimlerinde tüm düzen partilerinin toplamından daha fazla aldığı oyla (yüzde 90 civarında) seçilen ve 9 aylık başkanlık döneminde Fatsa'yı her tür sinekten, çamurdan kurtaran bir halk önderidir. Onun için egemenlerin Terzi Fikri'ye düşmanlığı bitmez!

Diğer yandan **Fatsa'da egemenler 12 Eylül'ün provasını yapmıştır. Bir başka ifadeyle 12 Eylül'e giden yolun taşları Fatsa'da döşenmiştir. 12 Eylül'ün "dövüşsüz bir yenilgi" olacağına ilk işareti de Fatsa'dan verilmiştir.** Bu yönüyle Fatsa, devrimci hareketin bir "zirve"si olduğu kadar, yıkımın, yenilginin başlangıcıdır.

"Nokta operasyonu" adı altında, başında Kenan Evren'in bulunduğu askeri birlikler, **11 Temmuz 1980'de Fatsa'ya girdiler. 65 bin kişilik bu küçük ilçeyi havadan-denizden-karadan kuşattılar. Hareketin önde gelen insanlarını öldürdüler, binlerce kişiyi tutukladılar, ağır işkencelerden geçirdiler. Bunlardan biri de Fikri Sönmez'di.** 4 Mayıs 1985'te cezaevinde hayatını kaybetti.

İki ay sonra 12 Eylül cuntasının şefi olarak meydanlara çıkan Kenan Evren, "Fatsa'da taş üstünde taş bırakmadık" diyecekti. Bunun gerekçesini de şöyle açıklıyordu: "Fatsa'da Terzi Fikri diye biri çıkmış, 'devlet benim', diyor. Komite kurmuş, Fatsa'yı o komite yönetiyor.

Terzi Fikri öyle bir giysi dikti ki, Fatsa'ya O Gürcü öyle bir güreledi ki, arkadaşlarıyla Noktalar, noktalı virgüller, askeri operasyonlar Kimseler çıkaramaz Fatsa'nın sırtından! Emek hakkının sınımsız çıplaklığını...
Can Yücel

Yani, kararı devlet vermiyor, devlet otoritesi sıfır."

Şimdi Erdoğan, Ordu mitinginde başta Karadenizliler olmak üzere tüm halka Terzi Fikri'yi hatırla-

ıyor. Akli sıra gözdağı veriyor. Ama sahte "darbe karşıtlığı" 12 Eylül'ü yargılama demagojisi bir kez daha tel tel dökülüyor. Halkın ezici çoğunluğu ile kazanan bir belediye başkanını "öcü" gösterirken, onu darbeye deviren, hapseden ve öldüren cunta şefiyle aynı dilden konuşuyor. Evren'le aynı safta yeraldığını çok açık biçimde ortaya koyuyor. Onlar emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin sözcüleri, hizmetkarları olarak aynı soydan geliyorlar.

Devrimcilerin, demokratların, halkın safı ise, "ben ne yaptıysam halkla birlikte, halk için yaptım" diyen Terzi Fikri'nin yanındır. Saflar bu kadar nettir. Egemenlerin Terzi Fikri korkusu, halkın ise sevgisi-saygısı bitmemiştir. Aradan 40 yıl geçse de halk Terzi Fikri'yi unutmamıştır, unutmayacaktır...

Suruç anmalarına polis saldırdı

Suruç Katliamı'nın 7. yıldönümünde yapılan eylemlere polis saldırdı, 107 kişi gözaltına alındı.

20 Temmuz 2015'te, Urfa'nın Suruç ilçesinde bulunan Amara Kültür Merkezi'nde IŞİD'in bombalı saldırısı sonucunda 33 genç hayatını kaybetmişti. SGDF'nin (Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu) çağrısıyla Kültür Merkezi'nde basın açıklaması yapmakta olan grup, Kobane'ye yardım götürüyordu.

Saldırının üzerinden geçen 7 yıl boyunca katillerin bulunup yargılanması konusunda somut adım atılmadı. Yıldönümü nedeniyle İstanbul, Ankara ve İzmir'de eylemler yapıldı. Eylemlere polis saldırdı ve 107 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar 21 Temmuz günü serbest bırakıldı.

1 Eylül'ü "Dünya Barış Günü" ilan eden "Birleşmiş Milletler" (BM) ve onun önceli sayılabilecek "Milletler Cemiyeti" (MC), dünya çapında barışı tesis etme söylemiyle kurulmuşlardı ve her ikisi de bir dünya savaşının hemen ardından ortaya çıkmışlardı.

BM ABD'de San Francisco Konferansı'nda alınan karar sonucunda 24 Ekim 1945'te kuruldu, MC ise, 10 Ocak 1920'de...

BM'nin, İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın bitiminden hemen sonra, Almanya ve onun müttefiklerine karşı galip gelen müttefik güçler (Sovyetler Birliği, ABD, İngiltere, Fransa ve Çin Halk Cumhuriyeti) tarafından, ülkeler-arası sorunları giderme fikri ile kurulması kararlaştırıldı. Kurulduğu sırada 51 ülkeden oluşmaktaydı. Şu anda 193 üyeye ve ABD, Fransa, İngiltere, Rusya ve Çin Halk Cumhuriyeti'nden oluşan beş daimi üyeye sahip.

Dünya Barış Günü'nü BM, 1981 yılında 1 Eylül olarak ilan etti. Nazi Almanya'sının 1939 yılında Polonya'ya saldırdığı ve İkinci Paylaşım Savaşı'nın başladığı gün olarak kabul gören 1 Eylül'ü... Esasında, kurucu üyeleri Sovyetler Birliği, Macaristan, Polonya, Romanya, Demokratik Almanya Cumhuriyeti, Arnavutluk, Çekoslovakya olan **Varşova Paktı, II. Paylaşım Savaşı'nın bütün yıkımını yaşayan, aynı zamanda Nazileri hezimete uğratan taraf olarak, 1 Eylül'ü, BM'den önce "Dünya Barış Günü" olarak ilan etmişti.** Fakat SB ve pakta üye olan ülkelerdeki kapitalist restorasyon sonrasında bu teşkilat 1991 yılında dağılıncaya, BM 1 Eylül "Dünya Barış Günü'nün "tek sahibi" haline geldi.

Milletler Cemiyeti (MC) ise, Birinci Paylaşım Savaşı'nın ardından 10 Ocak 1920'de İsviçre'de kurulmuştu. Yine sözde "dünya çapında barışı sağlamak"tı amacı. Bu yanıyla da Cemiyet, Birleşmiş Milletler'in temeli olarak kabul görmektedir. MC de savaşın galip devletlerinin ısrarı ile Versay Anlaşması'nın yürürlüğe girdiği tarihi (10 Ocak) kuruluş günü olarak ilan etti.

SB, yeni kurulmuş bir sosyalist ülke olarak, emperyalist bir kuruluş olan MC'ye girmede ve MC'nin halkları aldatan emperyalist düzenbazlardan oluştuğunu söylemekten kaçınmadı. 1927 yılında yayımlanan SB Merkez Komite Politik Raporu değerlendirmesinde belirttiği üzere "MC... kitlelerin aldatılmasından, hararetli silahlanmalardan, olgunlaşmakta olan çatışmaların yeniden keskinleşmesinden başka hiçbir şey getirmede."

Emperyalist kuruluşlar her dönem kuruluş amaçlarının dışında davranmalarıyla ünlüdürler. En çok da barış üzerine yaptıkları söylemlerle ve aksi yöndeki pratikleriyle... Barış sözcüğü emperyalist entrikalarını örtmenin bir örtüsü olmuştur daima.

Dünya Barış Günü öncelikle sosyalist SB'nin gerçek anlamda barış çabalarıyla gündeme gelmişti. Henüz **II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın yeni bittiği yıllarda ABD atom bombası üretmeye başlamış, zaten yenilmiş olan Japonya'ya**

SAVAŞ GEÇMİŞE AİTTİR BARIŞ İSE GELECEĞE...

karşı kullanmıştı. Asıl amaç, başta sosyalist SB olmak üzere tüm dünya halklarına gözdağı vermektir. SB'ye karşı savaş politikaları gönderken, büyük bir pişkinlikle SB'nin savaş çıkartacağı yalanını yaydı. Bu yalanı tersine çevirmek için haklı olarak yoğun bir çaba içine giren **SB, barış fikrini yaymak ve esas savaş çıkırtkanlığını yapanların yüzünü teşhir etmek için "Uluslararası Barış Kongresi" düzenlemiş ve buradan savaş karşıtı kararlar çıkartarak tüm dünyaya barış istediklerini ilan etmişti.**

Bütün bu uğraşların bir ürünü olarak da "1 Eylül Dünya Barış Günü" doğmuştu. Halkların coşkuyla karşıladığı bu günde içi boş barış çağrıları yapılmadı. Emperyalist ve işbirlikçilerine karşı mücadele çağrıları ile gerçek barışın sömürücülere karşı savaşmakla mümkün olacağı fikrini yaydı. Mücadele ile kazanılan her günde olduğu gibi 1 Eylül gerçek anlamda barış için mücadelenin ivmelenmesine yol açtı. Binbir bedel

BARIŞ MI SAVAŞ MI?

*Doğrudur yıldırımın düştüğü, yağdığı yağmurun,
Bulutların rüzgârla sökün ettiği
Ama savaş öyle değil, savaş rüzgârla gelmez;
Onu bulup getiren insanlardır.
Duman tüten topraktan bahar boyunca,
Dökülüp yükselir birden gökyüzü.
Ama barış ağaç değil, ot değil ki yeşersin:
Sen istersen olur barış, istersen çiçeklerin.
Sizsiniz uluslar, kaderi dünyanın.
Bilin kuvvetinizi.
Bir tabiat kanunu değildir savaş,
barışsa bir armağan gibi verilmez insana:
Savaşa karşı barış için
Katillerin önüne dikilmek gerek,
"Hayır yaşayacağız!" demek.
İndirin yumruğunuzu suratlarına!
Böylece mümkün olacak savaşı önlemek. (...)
Para hesap eder gibi hesaplıyorlar bizi,
Savaş da bu hesabın ucunda.
Ürkmeyin tutmuşlar diye suyun başını:
Korkunç oyunları, davranın, bitsin.
Söz konusu olan çocuğundur, ana:
Koru onu, dikil karşılarına,
Biz milyonlarca kişi savaşı yener miyiz?
Bunu sen bileceksin.
Bunu biz bilecek, biz seçeceğiz.
Bir de düşün "yok" dediğini.
Düşün ki savaş geçmişin malı
Ve barış taşıyor gelecekten.*

BERTOLT BRECHT

öde-

nerek... Ancak

içinin boşaltılması için egemenlerin uğraşı hiç bitmedi. Birleşmiş Milletler'in 1981 yılında kabul ettiği Barış Günü, kitleleri aldatmanın bir aracı haline getirilmesi için önemli işlevler üstlendi. 2001 yılında da zaten 1 Eylül'ü 21 Eylül olarak değiştirdi.

Özellikle de ulusal kurtuluş mücadelelerinin devrimci özünü pasifize etmenin ve "emperyalist çözüm"e endekslemenin bir aracı olarak kullandı 1 Eylül. Oysa devrimci bir savaş ile birlikte yürümeyen barış talebinin halklara verebileceği hiçbir şey yoktur, olmamıştır da. Emperyalistler ve işbirlikçileri için barış, işgal ve katliam, ağır sömürü ve yoksullaştırma demektir. Bu nedenle halklar için gerçek ve kalıcı barış, özgürlükler için savaş anlamına gelir. Eğer **işimiz, ekmeğimiz ve özgürlüklerimiz yoksa barış da olmayacaktır.** Bunlar arasında kopmaz bir bağ vardır; barış ancak iş, ekme, özgürlük varsa mümkündür. Savaş tüccarlarına ve emperyalist tekellere karşı mücadele vermeden barışa kollarımızı açamayız.

1 Eylül Dünya Barış Günü, çürümüş sisteme, savaşa ve faşizme karşı savaş günü olmazsa, kalıcı barış boş bir hayal olmaktan öte bir şey değildir.

Bugün bu gerçek çok daha çarpıcı bir şekilde karşımızda duruyor. Bugüne dek yaşanmış en sarsıcı ekonomik krizden daha şiddetli bir kriz yaşanmakta dünyada ve emperyalist tekeller paylaşmış toprakları yeniden paylaşmakta... Türkiye'de işbirlikçi tekeller de bu savaşın göbeğinde yer alıyorlar ve saldırgan bir dış politika izliyorlar. Özellikle Rojava'yı hedefe çakan, Kürtleri köşeye sıkıştırmaya çalışan bir politika izlerken, ülke içinde savaş ekonomisi uyguluyorlar.

Bu durum, Kürt ve Türk işçi ve emekçilerinin yaşamını zehir ediyor, en temel ihtiyaçlara fahiş zamlar gelirken alım gücü sürekli düşüyor.

Bu koşullarda hangi "Dünya Barış Günü"nden bahsedilecek ve tek başına barış talebi nereye oturacaktır? Emperyalist saldırganlığa, bölge halklarına dönük savaş politikalarına, borç ve savaş bütçesine, zamlara, işsizliğe, sigortasız ve güvencesiz çalışmaya karşı başlarımızı kaldırmadan katliamsız, işkencesiz, zincirsiz günler yaşayamayız.

2022 Dünya Barış Günü, yaşam koşullarımızı düzeltmek için özgürlüklerimiz için savaşmak üzere alanlara inme günü olmalı, egemenlerin yüreğindeki korkuyu büyütmelidir. Özgürlük için, barış için, geleceğin için savaş...

Brecht'in söylediği gibi "Düşün ki, savaş geçmişin malı / Ve barış taşıyor gelecekten..."

12 Eylül zihniyeti sürüyor

12 Eylül'ün üzerinden 42 yıl geçti. Ama bugün hala 12 Eylül anayasası, kurumları, en önemlisi zihniyeti varlığını koruyor.

AKP'nin "darbe karşıtı" maskesi düşmüştür! O, bu darbelerin bir ürünü ve ondan en büyük yarar sağlayan parti olmanın ötesinde; yaptığı "sivil darbeler"le 12 Eylül'ü aratmayan bir yönetim inşa etti. Dolayısıyla AKP'ye karşı mücadele, faşizme ve darbelere karşı mücadeledir.

Erdoğan son olarak Fatsa'nın eski belediye başkanını Terzi Fikri'yi hedefe çakarak, 12 Eylül cuntasının şefi Kenan Evren'le aynı soydan geldiğini ortaya koydu. Fettullah Gülen de Evren için "cennetlik adam" demişti; cunta döneminde sayıları katlanarak artan İmam Hatip Okulları açtığı ve "ılımlı İslam"ın yolunu düzlediği için...

12 Eylül, ABD'nin çıkarları için gerçekleşti

12 Eylül sabahı ABD yetkililerinin "bizim oğlanlar başardı" sözü, 12 Eylül faşist cuntasının kimliğini ele veren en net cümlüdür. CIA'nın 30 yıllık belgelerini ifşa etmesi üzerine, bu belgeler ortaya döküldü. Böylece 12 Eylül'ün arkasında ABD'nin yer aldığı belgeli-kanıtlı bir hal aldı.

1979 yılında İran'da faşist Şah rejiminin yıkılması, ABD emperyalizminin bölgedeki hakimiyetine ağır bir darbe indirmişti. ABD, Ortadoğu'da en önemli jandarmalarından birini kaybetmiş oldu. Diğer "jandarması" Türkiye'de ise, başta işçi sınıfı olmak üzere toplumsal muhalefetin yükselişe geçtiği kritik günleri yaşıyorlardı.

ABD, İran'dan sonra Ortadoğu'da önemli bir mevzisini daha kaybetmek istedi. ABD ve işbirlikçileri, kendi çıkarları için "24 Ocak Kararları"ni dayattılar, fakat bunu uygulamaya sokamıyorlardı. Ne ortalığa saldıkları sivil faşistler, ne de sıkıyönetim fayda etmedi. Son çare olarak askeri faşist darbeye başvurdular.

Dönemin Hava Kuvvetleri Komutanı, darbeden iki gün önce ABD'deydi ve son rötuşlar orada yapıldı. Darbenin şefi Kenan Evren, daha ilk konuşmasında,

emperyalist ülkelerle gerçekleştirilen tüm anlaşmalara uyulacağını belirtti. NATO'ya, ABD emperyalistleriyle yapılan ikili anlaşmalara sadakat yemini yaptı.

12 Eylül işçi ve emekçilere ve onların öncülerine düşmandı

12 Eylül'ün arka planında, siyasi olarak yükselen devrim tehdidini bastırmak ve ABD'nin Ortadoğu'da çıkarlarını korumak varsa, ekonomik olarak da IMF'nin dayattığı 24 Ocak Kararları'ni yaşama geçirebilmek, yani emperyalist ve işbirlikçi tekellerin azami karlarını yükseltmek vardı. "12 Eylül olmasa, bu ekonomik programın neticesini alamazdık" demiştir, cuntanın başbakan yardımcısı Turgut Özal...

12 Eylül faşist cuntası, işçi ve emekçilere ve onların öncülerine karşı girişilmiş bir savaş aygıtıydı. İşçi ve emekçilere dönük saldırı furyası, ilk önce öncülerinin ezilmesiyle başladı. Komünist ve devrimcilere yönelik büyük bir vahşet gerçekleşti. İşkenceler, gözaltında kayıplar, idamlar, sokak ortasında katletmeler, olağan hale geldi. Ortaçağ zindanlarını aratmayacak uygulamalar devreye sokuldu.

Dönemin TİSK (Türkiye İşverenler Sendikaları Konfederasyonu) Başkanı Halit Narin, "bugüne dek işçiler güldü, şimdi gülme sırası bizde" demişti. Gerçekten de öyle oldu. Ücretler, maaşlar, taban fiyatları düşürüldü, orta ve küçük işletmeler iflas etti. İşçi sınıfı derin bir yoksulluk ve sefaletin içine itildi, tüm sendikal ve siyasi hakları gaspedildi. Faşist "tek tip sendika" uygulamasına geçildi. Kıdem tazminatına taban sınırı kondu ve istifa halinde kıdem tazminatı ödenmemesi getirildi.

Grev yapmanın yasak olduğu iş kollarına yenileri eklendi; grev kısıcılığı adeta yasal hale geldi. Lokavt ise, anayasal bir hak haline getirildi. Toplu sözleşme kaldırıldı. YHK (Yüksek Hakem Kurulu) adında işçi-işveren-devlet temsilcilerinden oluşan bir kurul oluşturuldu ve TİS'ler bu kuruma havale edildi.

12 Eylül sonrasında başta öncü işçiler olmak

üzere, yüzbinlerce işçi sokağa atıldı. Anti-faşist memurlar da görevlerinden alındılar, sürgüne gönderildiler. Keza memurların sendikalaşma hakkı ve siyasi faaliyetlerde bulunmaları yasaklandı. Düşük taban fiyatları, girdilere ve diğer tüketim mallarına yapılan zamlar ve vergi yasası ile milyonlarca yoksul köylü, küçük-üretici tarlasını ipotek ettirmek, malını tüccara kaptırmak zorunda kaldı. Bu şekilde emperyalist ve işbirlikçi tarım tekellerinin önü düzlendi.

12 Eylül dönemine son verelim!

İşçi ve emekçiler üzerinde yoğun sömürü ve emperyalizme tam bir bağımlılık ilişkisi, işte bu vahşet ve zorbalık üzerinden gerçekleşebildi. Aradan geçen on yıllara rağmen, egemenlerin 12 Eylül'ün yasalarını korumaları bunun içindir.

Fakat ne yaparlarsa yapsınlar 12 Eylül halkın gözünde mahkum edilmiş, lanetlenmiştir. Cunta şeflerinin ölüsünü bile devlet töreni ile kaldırmakta zorlanmışlardır.

Bilindiği gibi ABD'nin "yeşil kuşak" adını verdiği "ılımlı İslam" projesi 12 Eylül'le birlikte başlamıştı. Siyasal İslam'la 12 Eylül faşist cuntası arasında böylesi bir yakınlık, içiçelik vardır. Sonlarının da bir olması için, hak ve özgürlükler mücadelesini yükseltmek gerekmektedir.

Faşizm halk hareketiyle devrilmedikçe ne faşist liderler gerçek anlamda yargılanabilir, ne de temel hak ve özgürlükler elde edilebilir. 12 Eylül'ün de, AKP ve siyasi İslam'ın da sonunu halk getirecektir. Onlardan tümenden kurtulmanın yolu sandıktan değil, mücadeleden geçmektedir.

HDP'den "Çözüm Bizde" mitingleri

HDP "Çözüm bizde" konulu mitinglerinin ikisini 7 Ağustos'ta Diyarbakır ve İstanbul'da yaptı. Diyarbakır'daki mitingin ardından dağılan kitleye saldıran polis onlarca kişiyi gözaltına aldı.

İstanbul'da ise miting Kartal Meydanı'nda yapıldı. Saat 17'den 20'ye kadar süren miting öncesi, alana asılmak istenen Aysel Tuğluk pankartına polis müdahale etmek istedi. Ancak kitle pankartı miting alanına soktu. Mitingde sırasıyla HDP İstanbul il eş başkanları ve HDP Eş Genel Başkanı Pervin Buldan konuşma yaptı. Konuşmalarda ekonomik krize, cezaevlerinde uygulanan tecride ve baskılara, yaşamın her alanındaki baskılara dikkat çekildi. Seçimlerde iki ittifakın karşısında 3. ittifak olarak çıkacaklarını ve

alternatif olacaklarını vurgulayan konuşmaların ardından verilen müzik dinletisiyle miting sona erdi.

Gezi Nöbeti'nin 100. gününde eylem

Gezi Davası'nda ağır hapis cezalarının verilmesinin ardından TMMOB tarafından başlatılan Adalet Nöbeti'nin 100. gününde eylemler yapıldı.

3 Ağustos'ta İstanbul, İzmir, Ankara, Adana, Mersin, Diyarbakır, Mardin başta olmak üzere pek çok kentte, 100. gün eylemi düzenlendi. İstanbul'daki eylem Karaköy'deki Mimarlar Odası önünde yapıldı. Saat 18.00'deki eylem öncesi polis Mimarlar Odası etrafına yığınak yaptı. Eyleme Gezi tutsaklarının ailelerinin yanı sıra, Proleter Devrimci Duruş'un da aralarında yer aldığı devrimci kurumlar, partiler, sendikalar katıldı. Eylem boyunca "Her yer Taksim her yer direniş", "Bu daha başlangıç mücadeleye devam", "Gezi tutsakları onurumuzdur", "Gezi'de düşene dövüşene bin selam" sloganları atıldı.

Taksim Dayanışması adına yapılan konuşmada 100 gündür tutsak olanların serbest bırakılması istendi. Gezi İsyanı'nın yargılanamayacağına değinildi. Ardından tutsakların gönderdiği mesajları aileleri ve arkadaşları okudu. Eylem atılan sloganların ardından sona erdi.

9 Eylül 1984- Yılmaz Güney yaşamını yitirdi

Türkiye Devrimci Hareketi'nin ender sanatçılarından biridir Yılmaz Güney. Sinema salonlarında bilet satışıyla başlayan sanat hayatı, Fransa'da Cannes Film Festivali'nde taçlandırılan bir başarıya dönüşmüştür.

Halkın yaşadığı yoksulluğun, sömürünün, acının, baskının içinden geliyordu. Onu yetiştiren toprağı iyi tanıyordu. Ne burjuvaziye duyduğu sınıf kını, ne de devrime beslediği ateşli tutku bir an bile sönmedi. "Asıl dayanağımız kendi topraklarımızdır. Umut, kendi topraklarımızda ve kendi halkımızdadır" diyordu.

Tüm filmlerinin ortak paydası UMUT'tu. Umut ise devrimde, sosyalizmdeydi. Bu yüzden faşizmin ona yönelen saldırıları hiç bitmedi. Filmleri yasaklandı, yakıldı. Yaşamının 12 yılını cezaevlerinde geçirdi. Fakat o, duvarlardan taşan bir yaratıcılıkla senaryo, öykü, roman yazdı, cezaevinden dışardaki filmlerini yönetti.

12 Eylül yıllarında cezaevinden firar ederek Fransa'ya kaçtı ve yaşamını burada sürdürdü. Duvar filmini bu dönemde yaptı. Yol filmi, Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye ödülü aldı. Ama yıllarca Türkiye'de yasaktı.

Ağır cezaevi koşulları sağlığını aşırı derecede bozmuştu, kansere yakalandı. 1984 yılında hastalığı yenemeyerek genç yaşta ve en verimli yıllarında aramızdan ayrıldı. Ölmeden önce "üşüyorum, beni komünarların battaniyesine sarın" demişti. Şimdi Paris'te komünarların yanında yatıyor.

☆ 1 Eylül 1939- II. Emperyalist Paylaşım Savaşı başladı. Sonrasında Birleşmiş Milletler tarafından "Dünya Barış Günü" olarak kabul edildi.

☆ 2 Eylül 1969- Vietnam Devrimi'nin önderi Ho Chi Minh öldü.

☆ 6-7 Eylül 1955- İstanbul ve İzmir'de Müslüman olmayan azınlıklara karşı ırkçı saldırılar düzenlendi.

☆ 8 Eylül 1943- Nazi işgaline direnen Çek komünist Julius Fučík idam edildi.

☆ 9 Eylül 1976- Çin Devrimi'nin önderi Mao Zedung öldü.

Çin'i işgal eden Japonya'ya ve ABD emperyalistlerine, onların işbirlikçilerine karşı uzun süren bir mücadele yürüttü ve zaferle sonuçlandırdı. Mao, ML'den etkilenmekle birlikte felsefi olarak Konfüçyüs'e dayandı. Devrim sonrasında ise, milli burjuvaziye palazlandırarak, devlet kapitalizminin yollarını döşedi. Mao'dan sonra ÇKP'nin başına geçen Deng Siao Ping, bu süreci daha da ileri götürdü ve bugünkü emperyalist Çin'i yarattı.

☆ 10 Eylül 1920- TKP kuruldu

Türkiye'nin ilk komünist partisi Türkiye Komünist Partisi, Mustafa Suphi önderliğinde Bakü'de kuruldu. Emperyalizme karşı mücadele vermek için Türkiye'ye gelen Mustafa Suphi ve 14 yoldaşı, Kemalist gerici tarafından Karadeniz'de katledildi.

☆ 12 Eylül 1977- Güney Afrika Cumhuriyeti'nde ırkçılığa karşı mücadelenin önderlerinden Steve Biko işkenceyle katledildi.

☆ 14 Eylül 1973- Şilili müzisyen Victor Jara katledildi.

O, askeri cunta tarafından gözaltına alındığında direniş marşlarını stad-yumda çalmaya devam etti. Ancak faşistler, Jara'nın ellerini kırdılar. Bu kez gitarsız şarkılarını söylemeyi sürdürdü. Bunun üzerine katlettiler.

mücadele ile kazanılmasında iyi bir örnek oldu.

☆ 16 Eylül 2016- Sinema sanatçısı Tarık Akan yaşamını yitirdi

☆ 20 Eylül 1985- Ses sanatçısı Ruhi Su, 12 Eylül cuntası pasaport vermeyerek yurtdışında tedavi olmasını engellediği için yaşamını yitirdi.

☆ 20 Eylül 1992- Kürt aydını Musa Anter katledildi

☆ 21 Eylül 1995- Buca Cezaevi'nde devletin saldırısı sonucu DHKP-C tutsakları Turan Kılıç, Uğur Sarıaslan ve Yusuf Bal şehit düştü.

☆ 22 Eylül 1976- Profilo direnişi DGM direnişinde öne çıkan Profilo fabrikasında 17 işçi işten atılınca işgal başladı. Bir işçi polis kurşunuyla öldü. İçeride işçiler, dışarıda destekçi güçler büyük bir direniş gerçekleştirdiler.

☆ 24 Eylül 1969- '68 Hareketinin gençlik önderlerinden Taylan Özgür polisler tarafından katledildi.

☆ 23 Eylül 1923- İlk antifaşist ayaklanma Bulgaristan'da başladı.

☆ 25 Eylül 1996- Diyarbakır Cezaevi'nde 10 PKK'li tutsak işkence ile katletti.

☆ 25 Eylül 2012- Halk ozanı Neşet Ertaş öldü

☆ 26 Eylül 1999- Ulucanlar Cezaevi'nde katliam

F Tipi Cezaevleri'ne tutsakların taşınmasının öngünlerinde devlet, Ulucanlar'da yaptığı katliamla bir prova gerçekleştirdi. Özel yetiştirilmiş işkenceci katiller silahlarla tutsaklara saldırdı ve işkencelerden geçirerek vahşice katletti. Saldırıda Önder Gençaslan, Zafer Kırbıyık, İsmet Kavaklıoğlu, Habip Gül, Ümit Altıntaş, Aziz Dönmez, Ahmet Savran, Abuzer Çat, Mahir Emsalsiz ve Halil Türker şehit düştü.

☆ 27 Eylül 2013- Sinema ve tiyatro sanatçısı Tuncel Kurtiz yaşamını yitirdi.

☆ 28 Eylül 1864- I. Enternasyonal kuruldu

☆ 29 Eylül 1902- İşçi sınıfının romanını yazan Fransız yazar Emile Zola yaşamını yitirdi.

Eylül ayında şehit düşen İhtilalci Komünistler

8 Eylül 1981- Selma Aybal

18 yaşında baskı komitesinde çalışıyordu. Darbenin en zor ve karanlık günlerinde fabrikaları, emekçileri yoksun bırakmadı ihtilalcilerin bildirilerinden. Fakat hain Adil Özbek sayesinde yoluna pusu kurmuştu polisler. Yaralı halde işkenceye alındı ve ölümüne sustu.

9 Eylül 1979-Vedat Çataltepe

Genç yaşta ihtilalci komünistlerin saf-larına katılmıştı. Semtinde sivil faşistlere karşı nöbet tutarken, karşısına çıkan gece bekçisinin açtığı ateş sonucu şehit düştü. Öldüğünde 17 yaşındaydı.

29 Eylül 1980-Osman Yaşar Yoldaşcan

Ortadoğu; savaşın orta sahası-I

TİKB(B) 6. Konferans Belgeleri'nde bulunan ve "Devrim Günceldir" adlı kitapta yer alan bir bölümü, güncel ve tarihsel öneminden dolayı, kısaltarak yayınlıyoruz.

ABD, 2000'lerin başından itibaren "Büyük Ortadoğu Projesi" ile, Ortadoğu, Kuzey Afrika ve Güneydoğu Asya ülkelerini karıştırmaya yönelik faaliyetlerini başlatmıştı. National Endowment adlı kuruma, ABD bütçesinden yılda 100 milyar dolar bütçe ayrılıyordu. Yanısıra Soros Vakfı, Facebook, Google gibi "sponsorlar"ın da katkısıyla, Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerinde Amerikancı "muhalefet" örgütlenmesi için sistemli bir çalışma yürütüldü. 2008-2011 yılları arasında, sadece Yemen, Bahreyn ve Libya'dan 5 binden fazla kişi ABD tarafından düzenlenen eğitimlere katıldı. Ve bu eğitimler, Türkiye, Lübnan, Irak gibi ülkelerde gerçekleştirildi.

2001 yılında Afganistan'ı, 2003'te ise Irak'ı işgal eden ABD emperyalizmi, iki ülkede de istediği "zafer"i elde edemedi. Afganistan'da Kabil'e sıkıştı, Irak'ta Bağdat'ın bir bölgesinde oluşturulan "Yeşil Bölge"ye ve Kürt bölgesine... Öyle ki, 2006 yılından itibaren Afganistan'da Taliban'a, Irak'ta Sünni direniş örgütlerine yüklü miktarda para vererek "saldırmazlık" satın aldığı ortaya çıktı.

Artık ABD "zafer" kazanamadığı noktada "zaman" kazanma çabasına girdi. Bu dönemde aradığı fırsatı, Arap Ayaklanmaları üzerinden buldu.

Aslında ABD, 2000'lerin başından itibaren "Büyük Ortadoğu Projesi" ile, Ortadoğu, Kuzey Afrika ve Güneydoğu Asya ülkelerini karıştırmaya yönelik faaliyetlerini başlatmıştı. Salt bu işlevi yerine getirmesi için National Endowment adlı kuruma, ABD bütçesinden yılda 100 milyar dolar bütçe ayrılıyor ve fon bu parayı "demokrasiyi teşvik etmek" için kullanıyordu. Sadece devlet bütçesi değil, Soros Vakfı, Facebook, Google gibi "sponsorlar"ın da katkısıyla, Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerinde Amerikancı "muhalefet" örgütlenmesi için sistemli bir çalışma yürütüldü. Los Angeles Times gazetesinde yayınlanan bir habere göre, 2008-2011 yılları arasında, sadece Yemen, Bahreyn ve Libya'dan 5 binden fazla kişi ABD tarafından düzenlenen eğitimlere katıldı. Ve bu eğitimler, Türkiye, Lübnan, Irak gibi ülkelerde gerçekleştirildi.

Parçalanan Libya

Libya'da Kaddafi'ye karşı gelişen hareket, doğrudan emperyalistlerin başlattığı ve yönettiği bir iktidar savaşıydı. Kitle hareketi Libya'da neredeyse yok denecek düzeydeyken, ABD aşiretleri harekete geçirmişti. Dağınık aşiretlerin, eğitimsiz köylü yığınlarının Libya'nın düzenli ordusu ile savaşabilecek düzeyde bir "ordu"ya hızla dönüşmeleri, ABD'nin sistemli çabasının ve verdiği eğitimlerin sonucuydu.

Çin ve Rusya ile ilişkileri güçlü olan Kaddafi, ABD için önemli bir hedefti. Libya'nın zengin petrol yatakları, Afrika'dan Avrupa'ya açılan kapılardan biri

olması ve Akdeniz'in deniz ticareti boğazlarından birine hakim konumu, önemini artırıyordu.

Kaddafi, aşiretler arası denge politikası izleyerek ve sosyal devlet uygulamalarıyla güçlü bir yönetim kurmayı başarmıştı. Bu nedenle bu güne kadar Batılı emperyalistler Kaddafi'ye karşı açık bir saldırıya girişemediler. Hatta 2003 yılından itibaren Kaddafi ile önemli gizli anlaşmalar yaptılar, Libya petrolünün yarısını satın aldılar.

Ancak Kaddafi'yi kontrol altına alamadıkları ortadaydı. Mesela Kaddafi'nin OPEC üyesi ülkelere "dolar yerine altın karşılığında petrol satalım" ısrarı, ABD gibi karşılıksız para basan bir ülkenin yıkımına neden olacak bir politikaydı. Keza ABD'nin Irak işgali ve Saddam'ın asılması sonrasında Kaddafi, BM toplantısında çok açıktan Saddam'ı savunan bir konuşma yapmıştı.

Kaddafi'siz ve ABD'nin kontrolü altında bir Libya için bekledikleri fırsat, Arap Ayaklanmaları ile ortaya çıktı. 2011

Şubatı'nda Libya'da "muhalif ayaklanma" adı altında aşiretler sokağa sürüldü. Ardından Fransa, NATO'nun tetikçiliğini üstlenerek Libya işgalini başlattı. Erdoğan, işgal başladığında "NATO'nun Libya'da ne işi var" demişti; ancak 24 saat geçmeden söylem değiştirdi ve İzmir'deki NATO üssü, Libya işgalinin ana karargahına dönüştürüldü.

Ağustos ayında ABD'nin ve NATO'nun doğrudan savaşa girmesiyle saldırı büyüdü. Buna rağmen Kaddafi son ana kadar direnmeye devam etti ve ülkeyi terk etmedi. 20 Ekim 2011 tarihinde yakalandı, linç edilerek öldürüldü. Onun linç görüntülerinin servis edilmesi, ABD'ye direnmek isteyen tüm ülkelerin liderlerine-yöneticilerine dönük bir gözdağıydı.

Kaddafi'nin 42 yıllık diktatörlüğü süresince aşiretler arasında kurduğu denge, ölümüyle bozuldu. İç savaş, hem emperyalistler tarafından birbirine düşürülen aşiretler arasında, hem de dışarıdan taşınan cihatçı birlikler arasında kıyasıya yaşanmaya başladı. Libya, devlet niteliğini kaybetti; her aşiret ya da cihatçı grubun kendi iktidar alanını ilan ettiği, çok parçalı bir tablo ortaya çıktı. El Kaideciler, IŞİD'çiler, Selefiler, aşiretler, çeteler ve savaş ağaları Libya'yı paramparça etti.

Batılı emperyalist ülkeler ise, bu düzensizlik içinde kendi düzenlerini kurarak petrol kaynaklarını ve Libya'nın başka ülke bankalarında bulunan milyar dolarlarını yağmalamaya giriştiler.

Ancak Libya'nın parçalanarak kontrolden çıkması, emperyalistlerin hesaplayamadığı sonuçlara da yol açtı. Mesela 2012 Eylülünde, El Kaideci cihatçı çeteler Bingazi'deki ABD Konsolosluğu'na saldırdı; ABD Büyükelçisi, aynı zamanda Kaddafi'ye karşı savaşın en kritik yöneticilerinden olan Christopher Stevens ile büyükelçilik çalışanları linç edilerek öldürüldü. Tıpkı Kaddafi'nin öldürüldüğü gibi... Keza büyükelçilik binasındaki gizli arşivler bu şeriatçı çetenin eline geçti.

2012 yılında Libya'da kurucu meclis niteliğinde Milli

Genel Kongre (MGK) oluşturuldu. MGK içinde iki blok vardı: İhvacılar ile Selefilerin başını çektiği şeriatçı bloka karşı, milliyetçiler, laikler ve liberallerden bir başka blok oluştu. Şeriatçı blok diğerlerine oranla üstünlüğü ele geçirmişti. Fakat **Haziran 2014'te yapılan seçimlerde şeriatçı blok hezimete uğradı. İslamcılarının genel karakteri olan "seçimle gelmek ama seçimle gitmemek" burada da devreye girdi.** Seçimlere katılımın yüzde 18'de kalmasını bahane eden şeriatçı blok, yeni meclisi tanımadı.

Bu durumda ülke içinde iki parlamento ve iki hükümet ortaya çıktı. Şeriatçı blok, sürdürme kararı aldığı MGK ile birlikte "Milli Kurtuluş Hükümeti" adıyla, Trablus'ta hegemonyasını ilan etti. Seçimi kazanan diğer blok ise, başkenti Tobruk'a taşımak zorunda kalarak "Temsilciler Meclisi"ni kurdu. Bu süreçte emperyalist ülkelerin Libya'yı birleştirmek üzere yaptığı zirveler bir sonuç vermedi.

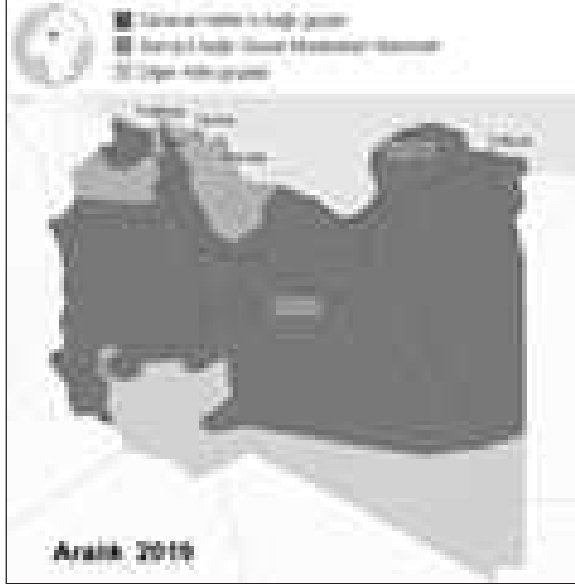
2017 yılına gelindiğinde Libya'da 3 hükümet vardı. Abdullah Sini yönetiminde olan ama General Hafter'in belirleyici olduğu Tobruk Hükümeti, Fayız Sarrac yönetimindeki Trablus Hükümeti, Misrata ve çevresinin oluşturduğu ayrı bir hükümet. Ayrıca Derne kentinde İŞİD'çi çeteler kendi yönetimlerini ilan etmişlerdi. Keza güney kentlerinde aşiretler küçük yerel iktidarlarını kurmuşlardı. Libya'nın dünyanın en büyük 10. petrol üreticisi olmasını sağlayan zengin petrol yatakları güney kentlerinde kalmıştı; petrolün dünya pazarlarına transferi ise Trablus üzerinden gerçekleştiriliyordu.

Libya'da 2011 yılından bu yana yaşanan çatışmalarda, emperyalist ülkeler bu "iktidar" odaklarına çeşitli biçimlerde taraf oldular. Savaşın dengeleri içinde bazı emperyalistlerin kimi zaman bir tarafı desteklediği, kimi zaman bütün taraflara silah satarak sonuçta kazananın yanında yer aldığı, karmaşık bir ittifak ve işbirliği ağı kuruldu. Kabaca bir tasnif yapmak gerekirse:

Trablus'taki, Müslüman Kardeşler'in etkisinde olan şeriatçı Ulusal Mutabakat Hükümeti, Katar ve Türkiye'nin doğrudan desteğini aldı. Tobruk'ta bulunan Ulusal Libya Ordusu ve General Hafter ise, Fransa, Suudi Arabistan, Mısır ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin desteğini aldı. Rusya da savaş ilerledikçe daha net biçimde Hafter'i desteklemeye başladı.

Bunlar safı daha net olan ülkelerdi. BM'nin ve ABD'nin konumlanması ise daha karmaşıktı. Hem Trablus, hem de Tobruk hükümeti ile ilişki kuruyor; çıkarlarına bağlı olarak kimi zaman bu hükümetlerden birini daha fazla destekliyorlardı. Trablus'u işgal etmeye çalışan General Hafter'in, CIA ile ilişkisi olan, ABD'de yaşayan, 2011 yılında Kaddafi devrilince Libya'ya dönen bir subay olduğunu da ayrıca belirtmek gerekir. Libya topraklarında ABD'li, İtalyan ve Fransız askerler savaşa yön vermek için pervasızca hareket etmeye devam ediyorlar.

2018 yılında General Hafter ve

Trablus'taki, Müslüman Kardeşler'in etkisinde olan şeriatçı Ulusal Mutabakat Hükümeti, Katar ve Türkiye'nin doğrudan desteğini aldı. Rusya da savaş ilerledikçe daha net biçimde Hafter'i desteklemeye başladı.

Bunlar safı daha net olan ülkelerdi. BM'nin ve ABD'nin konumlanması ise daha karmaşıktı. Hem Trablus, hem de Tobruk hükümeti ile ilişki kuruyor; çıkarlarına bağlı olarak kimi zaman bu hükümetlerden birini daha fazla destekliyorlardı.

Tobruk Hükümeti, güneydeki petrol yatakları üzerinde kontrolü sağlamak, Trablus'u ele geçirmek ve Libya'yı birleştirmek için Rusya'nın da yardımıyla büyük bir savaş başlattı. Önce Bingazi ve çevre kentleri ele geçirdi, Ocak 2019'dan itibaren güney kentlerindeki aşiretleri kendisine bağladı. Nisan ayında da Trablus'u ele geçirmek üzere savaşı başlattı. Rusya destekli Hafter ile, Erdoğan destekli Trablus hükümeti, çok sert bir hegemonya savaşına giriştiler. (*)

Ortadoğu'nun kalbinde Suriye savaşı başlatılıyor

Suriye, III. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın en önemli, en uzun soluklu ve en şiddetli çarpışma sahası oldu. 2011'de başlayan Arap Ayaklanmaları ile birlikte, Suriye bir savaş alanına çevrildi ve aradan geçen 8 yıl içinde, dünyanın pek çok başka bölgesinde savaş çıkmasına rağmen, Suriye kadar yıkıcı olanı görülmedi.

Bunun nedeni, Suriye'nin stratejik önemi ve Suriye üzerindeki emperyalist hesapların büyüklüğüdür. ABD için Ortadoğu petrolünün Akdeniz'e en kısa çıkış yoludur Suriye toprakları. Irak'ta Kürdistan bölgesinin zengin petrol yataklarını ele geçirmeyi başaran ABD, bu petrolü sadece Türkiye üzerinden taşıyabilmektedir; ve Suriye üzerinden bir güzergah, işini çok daha kolaylaştırıcaktır. **Rusya için, Suriye hakimiyeti "sıcak denizlere açılma"nın en önemli yoludur.** Suriye'nin Tartus Limanı'nda bulunan Rus askeri deniz üssü ve Lazkiye'deki askeri üssü, Rusya'nın Akdeniz'deki en önemli askeri varlığıdır. **Çin için ise, Kuşak ve Yol Projesi'nin hayati önemde deniz bağlantılarından birini oluşturmaktadır.** Çin'den gelen kara ve demiryollarının, İran-İrak-Suriye üzerinden Akdeniz'e ulaşması, Çin ekonomisinin vazgeçilmez hedeflerinden biridir.

Bütün emperyalistlerin göz koyduğu Suriye, aynı zamanda Ortadoğu'da giderek güçlenmekte olan "Şii direniş hattı"nın bir parçasıdır. Lübnan Hizbullah'ı ve Filistin Hamas'ı (**) gibi ABD karşıtı kesimler, Suriye üzerinden İran'a bağlanmakta, Suriye pek çok konuda İran ile birlikte

* General Hafter 2019 ve 2020 yıllarında Trablus kuşatmasında oldukça büyük bir ilerleme sağladı aslında. Ancak Erdoğan yönetimi, Trablus'taki İhvacı ve El Kaideci yönetimi korumak için doğrudan savaşa girdi. Hafter ordusuyla Trablus'u kuşattığında ise, Erdoğan Kasım 2019'da Sarrac Hükümeti ile deniz yetki alanlarını sınırlayan anlaşma ve askeri işbirliği anlaşması imzaladı. Bu anlaşmalar ile bir taraftan Doğu Akdeniz'deki enerji kavgasında Libya ile birlikte yeni bir cephe açmış oldu. Diğer taraftan, Türkiye Trablus'u korumak için savaşı başlattı. TSK'nın savaştığı, Türkiye'ye ait İHA'ların, SİHA'ların kullanıldığı, BM ambargosuna rağmen Trablus'a kesintisiz silah sevkiyatının gerçekleştirildiği, MIT'in yönettiği; Erdoğan'ın doğrudan kendi savaşı olarak ele aldığı bir savaş yaşandı. Öyle ki, Türkiye'nin Libya'ya silah sevkiyatı, BM raporu ile de resmileştirildi. Ayrıca Suriye'de İdlib'e sıkışmış olan cihatçıların binlercesi Trablus'a getirildi, TSK ile birlikte savaşırlı. Bu müdahale savaşın seyrini değiştirdi: Trablus kuşatması bitti, başkentin güneybatısındaki stratejik Vatiye Üssü ele geçirildi, ardından zengin petrol yataklarını ele geçirmek için çatışmalar başlatıldı.

Erdoğan'ın bu tutumu, Rusya ile Türkiye arasında sert bir krize neden oldu. Gerek Rusya'nın savaşa yüklenmesi, gerekse başka pazarlıkların da devreye girmesiyle, ABD de krize dahil oldu. 23 Ekim 2020'de ateşkes ilan edildi. Libya'nın ağırlıklı bölümü Hafter'in kontrolü altında, Sarrac Hükümeti'nin de küçülen bir Trablus'a sıkışmış olduğu bir tablo çıktı ortaya. BM kapsamında yapılan yol haritasına göre Libya'nın parçalanmış haline son vermek için Şubat 2021'de seçimler yapıldı ve Abdul Hamid Dibeybe'nin başbakan olduğu bir hükümet kuruldu. Bu hükümetin asıl görevi Aralık 2021'de yapılacak seçimlere ve kalıcı anayasasının yazılmasına hazırlık olarak belirlendi.- yn.

** Hamas Sünni bir örgüt olmasına rağmen, İran'la birlikte ABD karşıtı cepheye yer aldı ve uzun bir dönem Hamas'ın siyasi önderleri Suriye'de ikamet etti. Ancak Suriye savaşı başlamadan hemen önce, Hamas üzerinde kurulan baskıyla, önderleri Suriye'yi terk etmeye mecbur bırakıldı. Bu nedenle Filistin direnişi de zayıfladı.- yn.

hareket etmekte, Rusya ve Çin'e bağlı bir politik hat izlemektedir. Bütün bunlar, ABD'nin Suriye'yi karıştırmak için tüm gücüyle yüklenmesini getirmiştir.

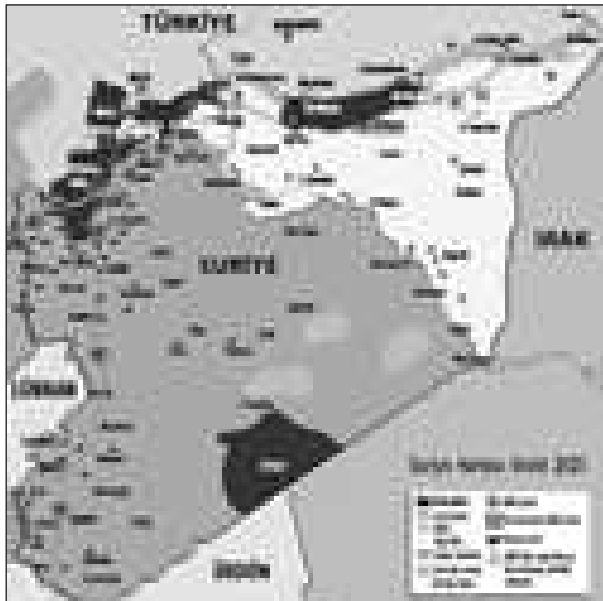
Rusya ve Çin, Libya'yı ABD'ye erken terk ederek büyük bir hata yapmışlardı; bu defa Suriye'yi ABD'ye bırakmama konusunda kararlı olduklarını gösterdiler, BM'den Suriye aleyhine karar çıkmasını engellediler. Keza İran da, Suriye'ye yönelik herhangi bir girişimde kendisinin de savaşa dahil olacağını belirtti.

Suriye'yi ele geçirmek isteyen ABD ile, Suriye'yi bırakmak istemeyen Rusya ve Çin bu kadar kararlı davranınca, savaş da uzun, şiddetli ve çok yıkıcı oldu. Suriye savaşını, yeni emperyalist savaşın merkezi haline getiren, bu unsurlardır.

Başlangıçta ABD, aylar boyunca Suriye'de fazla ilerleme kaydedemedi. Suriye'deki ulusal ve mezhepsel ayrımları kışkırtmaya çalıştı. Sii yönetime karşı hoşnutsuz olan Sünni çoğunluğun hoşnutsuzluklarından; Kamışlı katliamında somutlaşan ulusal baskıya karşı Kürt halkının tepkisinden yararlanmaya çalıştı.

Ancak Suriye'deki halkın sorunları ve yönetime karşı tepkileri ne kadar büyük olursa olsun, gözlerinin önünde Libya'da yaratılmış bir örnek duruyordu. Gericici bir iç savaşın pençesine düşen emekçi kitleler, bir de şeriatçı terör ile karşı karşıya kalmışlardı. **ABD karışıklığı ve Libya gibi olma korkusu, Esad yönetimine duydukları tepkiden daha büyüktü. Bu nedenle kitlelerin bütün hoşnutsuzluklarına karşın, ABD kitlesel ayaklanmalar örgütleyemedi. Hatta ABD'ye entegre bir iç savaşın büyümesinden korkan çok geniş bir kesim, Esad'a olan tepkilerine rağmen, Esad'ın yanında saf tuttu.**

Aynı süreçte **İran, Çin ve Rusya'nın desteği de, Esad'ın hakimiyeti kaybetmesini geciktiriyordu. Suriye topraklarında iki askeri üsse sahip olan Rusya, Suriye hükümetine karşı ne zaman tehditler yükselse Akdeniz'deki donanmasını harekete geçiriyordu. Mısır'da Mübarek yönetiminin düşmesinden sonra Mısır ile yeni ilişkiler kuran ve on yıllar sonra ilk defa Süveyş Kanalı'ndan geçiş izni alan İran da, Kızıldeniz üzerinden Akdeniz'e**

“Suriye muhalefeti” denilen cihatçı çetelerin gerçek yüzü tüm dünyada teşhir olmuştu. Bu çeteler, Esad diktatörlüğünden rahatsız olan halktan değil, dünyanın dört bir yanından toplanmış paralı askerlerden oluşuyordu. Çeteler teslim olan askerlerin kafasını kesiyor, pencerelerden aşağı atıyor, diri diri yakıyor, koydukları “yasa”lara uymayanları kırbaçlıyor, kitlesel katliamlar yapıyor ve bütün bunları kaydedip internetten dünyaya yayınlıyorlardı. Ortadoğu halkları, bir anda Ortaçağ karanlığına düşmüşlerdi. ABD emperyalizmi hangi ismi takarsa taksın, Esad yönetiminin karşısında bir “Suriye muhalefeti” olmadığı, cihatçı katiller sürüsü olduğu açıkça belliydi.

savaş gemileri gönderdi. Benzer biçimde Çin, Süveyş Kanalı üzerinden bir savaş gemisini Akdeniz'e gönderdi.

Bu koşullarda Mart 2011'de Suriye'nin belli bölgelerinde başlayan eylemler, ABD destekli cihatçı ayaklanmaya dönüştü. Nisan ayında Suriye ordusunun Dera'da kitlenin üzerine tankları sürmesi, gericici ayaklanmayı biraz daha yaygınlaştırdı.

Suriye'de ilk protestoların başlamasından itibaren geçen bir yıl içinde “ABD yapımı muhalefet”, Suriye topraklarında kayda değer bir “kazanım” elde edemedi. Fakat 2014 yılına geldiğimizde, belli bölgelerde cihatçı çetelerin hakimiyet kurması, hatta “devlet” ilanları sözkonusuydu. Bu süre boyunca İstanbul'da, Tunus'ta ya da başka ülke topraklarında “Suriye'nin dostları” toplantıları yapılıyor, “hükümet”ler, “konsey”ler, “ordu”lar kuruluyor, kağıt üzerinde Suriye yerle bir ediliyordu. ABD Türkiye'de, Ürdün'de ve başka ülkelerde kamplar kuruyor; cihatçı çetelere askeri-siyasi-teknolojik eğitimler veriyor; savaşmaları için sınırsızca para, silah, teçhizat ve uyuşturucu sevkiyatı gerçekleştiriyor; “eğit-donat” faaliyetleri yürütüyor; Suriye topraklarına dünyanın dört bir yanından cihatçı çeteler-paralı askerler aktarıyordu. Fakat bu kadar büyük çabaya, olanaklara, aktarılan kaynaklara rağmen, ABD'nin istediği askeri-siyasi başarılar bir türlü elde edilemiyordu.

ABD'nin hedefleri de başlangıç noktasından epeyce geriye düşmüştü. Tıpkı Libya'da olduğu gibi, hızlı bir biçimde Esad'ı devirmeyi planlamıştı; ama üç yılın sonunda Esad yerli yerinde duruyordu. **ABD emperyalizminin Libya'da uyguladığı plan, Suriye'de tutmamıştı. Bunun bir çok nedeni vardı.**

En başta, Rusya-Çin-İran ittifakı Esad yönetimine açık destek veriyordu. İran Devrim Muhafızları ve Lübnan Hizbullahı, Suriye ordusu ile birlikte doğrudan cihatçı çetelere karşı savaşıyordu. Rusya ve Çin ise hem BM'den çıkacak kararları engelliyor, hem de savaşa somut askeri-siyasi destek veriyorlardı. Bu üç ülke, ne pahasına olursa olsun Suriye'deki yönetimin ayakta kalmasını sağlamak için çalışıyordu. Çünkü Suriye bir barajdı; ABD bu

barajı aşarsa, bölgeyi yerle bir edecek güce ulaşabilirdi.

İkincisi, “Suriye muhalefeti” denilen cihatçı çetelerin gerçek yüzü tüm dünyada teşhir olmuştu. Bu çeteler, Esad diktatörlüğünden rahatsız olan halktan değil, dünyanın dört bir yanından toplanmış paralı askerlerden oluşuyordu. Çeteler teslim olan askerlerin kafasını kesiyor, pencerelerden aşağı atıyor, diri diri yakıyor, koydukları “yasa”lara uymayanları kırbaçlıyor, kitlesel katliamlar yapıyor ve bütün bunları kaydedip internetten dünyaya yayınlıyorlardı. Ortadoğu halkları, bir anda Ortaçağ karanlığına düşmüşlerdi. ABD emperyalizmi hangi ismi takarsa taksın, Esad yönetiminin karşısında bir “Suriye muhalefeti” olmadığı, cihatçı katiller sürüsü olduğu açıkça belliydi. Bu yüzden “Amerikan muhalefeti”ne bir meşruiyet oluşturmak, dünya halklarının kabullenmesini sağlamak başaramadı. Öyle ki, Fransa ve İngiltere gibi bir çok ülkede egemen sınıflar, tüm çabalarına rağmen, kendi ülkelerindeki tepkiler nedeniyle bu çetelere açık destek veremediler. ABD bile bu desteği daha örtük-gizli biçimlerle yürütmek zorunda kaldı. Şubat 2013 tarihine kadar, cihatçı çetelere yaptığı askeri-mali yardımları başka ülkeler üzerinden ve gizli olarak gerçekleştirdi, resmileştirmede.

Üçüncüsü, ABD emperyalizminin dünya hegemonyasında yaşadığı güç ve prestij kaybı, “müttefik”leri ile olan ilişkilerine de yansiyordu. Suriye savaşına ortak ettiği devletlerin her birinin ayrıca kendi gündemi, kendi hedefleri, kendi hesapları vardı ve kimi zaman bu hesaplar ABD'nin hesapları ile çatışıyordu. Mesela ABD, salt Suriyeli Kürtleri kazanmak için özerklik taleplerine itiraz etmiyordu; ancak Türkiye'de AKP hükümeti, sınırında bir Kürt devleti kurulmasını engellemek için, kendi kontrolündeki cihatçı çeteleri Kürt kentlerine saldırtıyor, YPG ile savaştırıyordu. ABD'nin tüm kesimleri Esad'a karşı savaştırmaya çalıştığı bir dönemde, bu türden “sapmalar”, ABD'nin gücünü daha da zayıflatıyor, ABD yanlısı blok içinde sıkça çatırtılar oluşmasına neden oluyordu.

Dördüncüsü, ABD'nin ittifak ilişkilerinde yaşanan bu yarılma, cihatçı çetelerin içinde fazlasıyla vardı. ABD tarafından beslenip palazlandırılan çetelerin her biri ayrı bir yere

çekiyordu. Mesela bazıları Kürt hareketi ile ittifak kurmayı isterken, bazıları Kürt hareketinin laik yapısına tepki gösteriyor, dışlanmasını istiyordu; bazıları da mezhepsel ortaklığı öne çıkartıyor, Kürt halkının ulusal taleplerini tamamen yok sayıyordu.

Esad karşıtı emperyalist cephe bir blok halinde hareket edemediği, kendi içinde parçalanmalar yaşadığı için, cihatçı çetelerin de her biri kendi özerk tutumunu geliştirebiliyordu. Özellikle kimi bölgelerde hegemonyasını kurmuş olan çeteler, burada ABD'nin onaylamadığı biçimde "devlet" ilan ediyor, Esad'a karşı savaşmak yerine kendi "kurtarılmış" bölgelerinde şeriat devleti inşa ediyorlardı. Bu çeteler, kazanamayacaklarını anladıkları bir savaşta ölüme koşmak yerine, kurdukları küçük iktidar alanları ile yetiniyorlardı.

Beşincisi, Kürt halkı emperyalistlerin beklemediği ve planlamadığı biçimde, savaşın içinde kendisine bir alan açmayı başardı. Savaşın ilk yılı boyunca PYD, hem Öcalan'ın hem de ABD'nin baskısına rağmen, savaşın bir tarafı olmadı. Cihatçı çeteler de sonuçta "Kürt düşmanlığı" konusunda Baas yönetiminden farklı bir tutum içinde değillerdi. Bu nedenle savaşın seyrini bekleme tercih ettiler. Ancak Temmuz 2012'de Kobane'de cihatçıların saldırısı sonucunda Suriye devletinin kayıpları arttı; bölgede bir yönetim boşluğu doğdu ve Kürtler yönetimi ele geçirdiler. Ardından 6 kentte daha özerkliklerini ilan ettiler. Suriye yönetimi de Türkiye sınırındaki bölgede cihatçıların hakim olmasındansa, Kürtlerin olmasını tercih etmiş; hatta bazı yerlerde askeri üslerini ve malzemelerini PYD'ye bırakarak çekilmişlerdi. ABD'nin bütün çabalarına rağmen PYD'nin cihatçılarla ittifak kurmaması ve Esad'a karşı savaşmaması, salt kendi yönetimlerini inşa etmeye odaklanan "üçüncü yol" politikası izlemesi, ABD'nin planladığı cepheyi zayıf düşürdü.

Tüm bunların sonucunda, **2014 yılına kadar süren savaş içinde, Esad karşıtı cephe parçalı ve kargaşalı bir tablo çizdi. İç bütünlükleri yoktu, kimi zaman birbirlerine karşı da savaşıyorlardı; üstelik ABD'nin desteği ile savaşıyor olmalarına rağmen ABD'nin kontrolü dışına da çıkıyorlardı. Diğer taraftan Esad önemli mevziler kaybetmiş olsa da, savaşı kaybetmiş değildi.** Kaybettiği mevziler de asil olarak

"taşra"daydı. Büyük kentler ve ülkenin merkezi, nüfusun büyük çoğunluğu Esad'ın hakimiyetindeydi. Keza **cihatçı çeteler "deniz"e kıyı açamamışlardı.** Şiddetli çatışmaların yaşandığı Lazkiye bölgesinde bile (Antakya'nın hemen aşağısı) Akdeniz'e ulaşan bir yol oluşturamadılar. Oysa bu savaşın en önemli hedeflerinden biriydi, denize ulaşacak bir güzergahı ele geçirmek.

ABD'nin siyasal-stratejik kayıpları da oldukça fazlaydı. Mesela savaşın başladığı günlerde ABD, "Esad'ın kimyasal silah kullanması kırmızı çizgimizdir" diyor ve bunu "işgal" gerekçesi yapacağını belirtiyordu; Ağustos 2013'te Esad'ın kimyasal silah kullandığı iddiası ortaya atıldığında (sonradan muhalefetin provokasyonu olduğu ortaya çıktı!) ABD işgal konusunu gündeme bile getiremedi. Tam tersine, Esad'ın "kimyasal silahları BM kontrolüne devretmesi" gibi muğlak ve belirsiz bir "plan" üzerine Rusya ile anlaşma yapmak zorunda kaldı.

Bu süreçte ABD'nin Esad'ı devirme planı da geriye düştü. Zaman zaman "Esad'sız çözüm" düşüncesi dile getirilse de, Rusya ile yapılan pazarlıklarda "Esad'lı geçiş" planları ağırlık kazandı.

ABD emperyalizmi, sancılı bir biçimde ve büyük zorluklarla ilerleyen Ortadoğu savaşında avantaj elde edebilmek için, **2014 yılı başlarından itibaren iki büyük ve etkili hamle gerçekleştirdi. Birincisi, Rusya'nın dikkatini Suriye'den uzaklaştırmak ve oyalamak için Ukrayna'yı karıştırdı; ikincisi IŞİD'i ileri sürerek Irak'ı "Şii ittifakı"ndan koparmaya çalıştı.**

Rusya'ya Ukrayna çelmesi

Kasım 2013'te Ukrayna'nın başkenti Kiev'de, kitlelerin ekonomik ve siyasi baskılara karşı tepkisini ifade etme amacıyla başlattığı hareket, Ocak ayının sonlarından itibaren hem biçim hem de içerik değiştirdi. Şubat ayında artık Meydan'da (başkentte eylemlerin yapıldığı alanın ismi Meydan'dı) kitleler değil, faşist partilerin keskin nişancıları, paramiliter ekipleri, silahlı-sopalı savaşçıları vardı. Doğrudan ABD-AB emperyalistleri tarafından kurulan ya da finanse edilen partiler, silahlı bir hükümet darbesi gerçekleştirdi ve Rusya karşıtı yeni bir hükümet kuruldu.

Bu durum, Ukrayna'da yaşayan ve zaten tarihsel-sosyolojik olarak iki kampa ayrılmış bulunan halkın, fiilen de ikiye bölünmesini getirdi. Kuzey eyaletlerde

2008'deki Gürcistan savaşı, hem Rusya hem de ABD açısından bir dönüm noktası oldu. Bu savaşla Rusya, ABD'nin kendisini kuşatma planlarına artık sessiz kalmayacağını, hegemonya alanını savaşıarak korumayı göze aldığını gösterdi. Eski Sovyet coğrafyası üzerinde yaşanan bu hegemonya savaşında, Rusya'nın böylesine saldırgan bir tutum almasına karşılık, ABD geri adım atmak zorunda kaldı. Karadeniz'de bulunan ABD savaş gemileri, Gürcistan başkentindeki Rus ordusunu seyretmekle yetindi. Benzer bir tablo, 2014'te Ukrayna'da oluştu. Şubat ayında Ukrayna darbesi gerçekleştikten sadece bir ay sonra, Mart'ta Kırım referandum ile Rusya'ya katılma kararı aldı ve Rusya derhal Kırım'ı ilhak etti. Karadeniz açısından son derece stratejik öneme sahip olan Kırım'ın ilhakı, dünya siyasetinde deprem etkisi yarattı.

faşist ayaklanmalar yaşanırken, güney ve doğu eyaletlerde Rusya yanlısı gösteriler başladı. Ve Rusya, Ukrayna sınırına asker yığarak, son yılların en büyük askeri tatbikatını başlattı. Ayrıca kıtalara-rası balistik füze denemesi gerçekleştirerek askeri tehdit düzeyini artırdı.

Ukrayna'da yaklaşık on yıl önce, 2004 yılında ABD-AB ittifakının örgütlediği bir "kadife darbe" gerçekleştirilmişti. Rusya'nın o yıllarda bu türden darbeler karşısında tutumu, sözkonusu ülke üzerindeki askeri-siyasi-ekonomik baskısını artırmak ve ülke ile yeniden bağlarını güçlendirmeye çalışmaktı.

ABD'nin düzenlediği bu hükümet darbeleri, Rusya'yı kuşatma ve etkisizleştirme amacını taşıyordu. Ancak Rusya, o dönemde darbelerle karşı çıkan tutum alacak güç ve etkinliğe sahip olmadığı için, daha uzun vadeli politikalar izlemeyi tercih ediyordu. Bu denge, 2008 yılında Gürcistan'da bozuldu. Gürcistan hükümeti, kendi sınırları içinde olan ancak merkezi hükümetin inisiyatifini tanımayan ve Rusya ile ilişki kuran özerk bölgelere (Abhazya ve Güney Osetya) ordu müdahalesi başlatınca, Rusya Gürcistan'ı işgal etti; Rus ordusu başkent Tiflis'e kadar geldi.

2008'deki Gürcistan savaşı, hem Rusya hem de ABD açısından bir dönüm noktası oldu. Bu savaşla Rusya, ABD'nin kendisini kuşatma planlarına artık sessiz kalmayacağını, hegemonya alanını savaşıarak korumayı göze aldığını gösterdi. Eski Sovyet coğrafyası üzerinde yaşanan bu hegemonya savaşında, Rusya'nın böylesine saldırgan bir tutum almasına karşılık, ABD geri adım atmak zorunda kaldı. Karadeniz'de bulunan ABD savaş gemileri, Gürcistan başkentindeki Rus ordusunu seyretmekle yetindi.

Benzer bir tablo, 2014'te Ukrayna'da oluştu. Ukrayna'da yapılan ABD-AB darbesine karşılık, Rusya da kendi etkinliği altında olan bölgelerde hareket başlattı. Şubat ayında Ukrayna darbesi gerçekleştikten sadece bir ay sonra, Mart'ta Kırım referandum ile Rusya'ya katılma kararı aldı ve Rusya derhal Kırım'ı ilhak etti. Karadeniz açısından son derece stratejik öneme sahip olan Kırım'ın ilhakı, dünya siyasetinde deprem etkisi yarattı. Ancak tıpkı 2008'de Gürcistan'da olduğu gibi, Rusya'nın kararlılığı karşısında ABD ve AB emperyalistleri durumu seyretmek

zorunda kaldılar. Rusya bununla da yetinmedi; Ukrayna'nın doğu kentlerinde ayaklanma başlattı. Bu ayaklanmalarda, stratejik önemi olan Donetsk ve Lugansk eyaletleri, Mayıs 2014'te gerçekleştirdikleri referandumla "Donbass" adını verdikleri bir "devlet" kurdular ve Rusya'nın koruması altına girdiler. Ayrıca Rus parlamentosu Putin'e, sadece Kırım'da değil, bütün Ukrayna'da Rus askerlerini kullanma yetkisini tanıdı.

Ukrayna'nın darbeci hükümetinin fevranlarına rağmen, bu konuda da Batı'dan hiçbir müdahale, Rusya'ya karşı caydırıcı bir hareket gelmedi. Aslında böyle olması şaşırtıcı değildi. Hükümet darbesini gerçekleştiren güçlerden biri olan Almanya, doğalgaz konusunda Rusya'ya bağımlıdır. Doğalgazın kesilmesi Alman ekonomisini yerle bir edecek güce sahiptir; bu nedenle Almanya Rusya'nın karşısına çıkamıyor. Hatta Ukrayna'nın kendisinin bile, Rusya'ya 1.5 milyar dolar doğalgaz borcu vardı ve Rusya'nın doğalgaz fiyatlarında yaptığı oynamalar, Ukrayna için askeri-siyasi tehditlerden daha büyük bir etki yaratıyordu. ABD ise 2008 yılında Gürcistan'da, Rusya'nın hayati-stratejik hedefler sözkonusu olduğunda savaşı göze aldığını gördü; ancak kendisi Rusya ile savaşı göze alacak durumda değildi.

ABD, Suriye savaşında sıkıştığı noktada, Rusya'nın dikkatini dağıtmak, Suriye dışındaki sorunlarla oyalanmasını sağlamak için Ukrayna'dan bir girişimde bulunmuştu. Fakat Rusya, Karadeniz'deki askeri donanmasının konuşlu olduğu Kırım'ı ilhak ederek çok önemli bir mevzi kazandı. Keza, geçmişte SB sanayisinin ana damarı olan Donetsk ve Lugansk kentlerini de Ukrayna'dan kopartıp kendi etki alanına alarak, çok önemli bir kazanım elde etti. (Öyle ki Lenin "Donetsk sıradan bir şehir değildir; Donetsk olmadan sosyalizmin inşası hayalden ibaret kalır" demişti.)

Ve Ukrayna'da Rusya'yı geri letmeye çalışan Batılı emperyalistlere büyük bir meydan okuyuşla cevap veren Rusya, sonrasında Suriye savaşına, çok daha güçlenmiş biçimde geri döndü.

IŞİD'in "sahibi" ABD'dir

10 Haziran 2014 günü IŞİD (Irak-Şam İslam Devleti) Irak'ın Musul kentine girdiğinde,

1 Haziran 2014'te Ürdün'ün başkenti Amman'da düzenlenen toplantıda IŞİD'in önü açıldı; Irak'ın Sünni kentlerini ele geçirerek birleştirmesi ve Şii yönetimi yıkması kararlaştırıldı. Sünni kesimlerin Irak yönetiminde kaybettikleri güçlerini geri kazanmasının tek yolu olarak bu kalmıştı. ABD için ise, Irak'taki statüyü tamamen değiştirecek olan bu hamlenin hedefi, Irak'taki Şii yönetimi zayıflatmak ile sınırlı değildi. Irak'ın İran ile kurduğu ilişki ve İran'ın Suriye'ye desteği için köprü olması, ABD açısından Ortadoğu savaşının en büyük handikaplarından birine dönüşmüştü. IŞİD, bu engeli ortadan kaldıracaktı.

Ortadoğu savaşında yeni bir evre başladı.

IŞİD 2003 yılında işgale karşı El Kai-deci-Sünni direniş örgütü olarak kuruldu. 2007'de Irak'taki Sünni örgütlerden bazıları ABD ile para karşılığı anlaşarak "savaşmama" durumu oluştururken, radikal İslamcı Sünni örgütler bir çatı altında birleştiler ve "İslam Devleti" adını aldılar. Hedefleri "Irak'ın Sünni kentlerinde şeriat devleti kurmak" olarak tanımlandı.

2011 sonunda ABD Irak'tan çekileceğini duyurmuştu. Bu gerçek bir çekilme değildi; gerek Bağdat'taki büyükelçilik binasında, gerekse Kürdistan bölgesinde onbinlerce ABD askeri kalmaya devam etti. Ancak ABD'nin çekilme kararı, Irak'taki iç dengeleri yerinden oynattı. Şii Başbakan Nuri el Maliki, daha çekilme kararı açıklanır açıklanmaz, Sünni Cumhurbaşkanı Yardımcısı Tarık el Haşimi hakkında tutuklama kararı çıkarttı. Haşimi, Kürdistan bölgesine kaçarak canını kurtardı; Şii hükümetin Sünni devlet yöneticileri ve Kürdistan bölgesi üzerindeki baskıları giderek arttı. Irak devletinin dengeleri, Şiiler lehine ve İran yönüne doğru değişmeye başladı; bu tablo Sünni kesimlerde büyük tepki yarattı. IŞİD bu siyasal ortamdan beslenerek büyüdü.

Aynı dönem, Libya'da cihatçı çetelerin hakimiyet ilan ettiği, Mısır'da ve Tunus'ta şeriatçı yönetimlerin başa geldiği, Suriye'de cihatçı çetelerin mevzi-toprak kazandığı bir dönemdi. Bu dönemde, Irak ve Suriye'de Sünni aşiretlerin elinde bulunan bir çok yerleşim bölgesi, cihatçı çeteler tarafından ele geçirildi, bağımsızlıklar ilan edildi. Aslında bunlar, cihatçı çetelerin savaşarak elde ettiği bölgeler değildi; Sünni aşiretler Şii devlet yönetimine

karşı kendi iktidar alanlarını oluşturuyor, bunu da silahlı İslamcı çeteler ile işbirliği halinde, hatta onların arkasına gizlenerek gerçekleştiriyorlardı. IŞİD'in 2013'te Rakka'da emirlik ilan etmesi, Ocak 2014'te Irak'ın Felluce ve Ramadi kentlerini ele geçirmesi, bu kentlerdeki Sünni

aşiretlerin işbirliği ile gerçekleşen böyle bir durumdu.

Türkiye'de IŞİD'in adını, yine bu tarihlerde sıkça duyar olduk. 2012 yılında Türkiye'nin desteğiyle PYD'nin kontrolündeki Serekaniye bölgesine saldıran El Nusra, IŞİD'in bir kolu olarak kurulmuştu. IŞİD ayrıca Suriye'nin Irak sınırındaki Rakka, Deyr-ez Zor gibi kırsal bölgelerinde ve Halep ile İdlib kırsalında "kurtarılmış bölgeler"de kendi "emirliği"ni inşa ediyordu. Ve bu kazanımlarında Erdoğan hükümetinin doğrudan payı-desteği, silah sevkiyatı vb. vardı. Mayıs 2013'te Hatay-Reyhanlı'da, 52 kişinin hayatını kaybettiği canlı bomba saldırısını IŞİD'in gerçekleştirdiği ortaya çıkmıştı. Ocak 2014'te, MİT tirlarının IŞİD'e silah sevkiyatı yaptığı görülmüştü. Ayrıca Mart 2014'te, IŞİD'çiler Niğde'de yol kontrolü yapan jandarma ile çatışmaya girmişlerdi. Bu türden haberler, artık Türkiye'deki basında sıkça yer alıyordu.

Yani IŞİD birdenbire ortaya çıkmadı; ancak savaşta fena halde sıkışmış olan ABD, IŞİD'in önünü birdenbire açtı. İrili-ufaklı sayısız cihatçı çete ile uğraşmaktan yorulan ABD, bir tanesini güçlendirip, diğerlerinin de onun çatısı altında toplanmasını sağlayacak; böylece savaşa hız kazandıracak bir adım attı: 1 Haziran 2014'te Ürdün'ün başkenti Amman'da düzenlenen toplantıya Türkiye, ABD, İsrail, Suudi Arabistan ve Ürdün'den temsilciler ile KDP, Irak Baas partisinin bir çok seksiyon örgütü, Nakşibendi tarikatı ve Ortadoğu'daki çeşitli radikal İslamcı çetelerin temsilcileri katıldılar. Bu toplantıda IŞİD'in önü açıldı; Irak'ın Sünni kentlerini ele geçirerek birleştirmesi ve Şii yönetimi yıkması kararlaştırıldı. Sünni kesimlerin Irak yönetiminde kaybettikleri güçlerini geri kazanmasının tek yolu olarak bu kalmıştı.

ABD için ise, Irak'taki statüyü tamamen değiştirecek olan bu hamlenin hedefi, Irak'taki Şii yönetimi zayıflatmak ile sınırlı değildi. Irak'ın İran ile kurduğu ilişki ve İran'ın Suriye'ye desteği için köprü olması, ABD açısından Ortadoğu savaşının en büyük handikaplarından birine dönüşmüştü. Irak devleti, Sünni ve radikal İslamcı kesimlerin hakimiyetine girdiğinde, hem Suriye desteklerinden birini kaybedecek, hem de İran güç kaybetmiş olacaktı.

O dönem AKP'li yetkililer çeşitli

biçimlerde IŞİD'e övgüler diziyor, onları meşrulaştıracak açıklamalar yapıyordu. Dönemin başbakanı Davutoğlu mesela, girdikleri her yerde insan kıyımı gerçekleştiren ve en vahşi işkenceleri yapan bu teröristler için "öfkeli çocuklar" demişti. Hatta Türkiye ve dünya basınında Avrupalı gençlerin sistemden memnuniyetsizlikleri, inanç arayışları ve bu arayış içinde IŞİD'e yönelmeleri üzerine, meşrulaştırıcı yazılar çıktı.

Oysa ortada ne bir ideoloji-inanç vardı, ne de "çocuklar..." Basitçe, Irak'taki Sünni egemen sınıfların, ABD emperyalizmi destekli iktidar mücadelesiydi sözkonusu olan. Ortadoğu'nun hakimiyetini ele geçirebilsinler diye, petrolü ve ticaret yollarını kontrol altına alabilsinler diye, Ortadoğu halkları korkunç işkencelere maruz bırakılıyordu.

Bu hedefler doğrultusunda, 1 Haziran'da yapılan toplantının ardından, 10 Haziran günü IŞİD Musul kentini işgal etti. İşgalin Musul'daki Sünni aşiretlerin ve Musul devlet görevlilerinin işbirliği ile gerçekleştiği çok açıktı. IŞİD, görünüşte işgal, gerçekte kabuk değiştirme olan Musul "fethi"nin verdiği güçle, 11 Haziran'da Tikrit'e, 15 Haziran'da Telafer'e saldırdı ve ele geçirdi. Bu ilerleyiş sırasında Irak'ın en büyük petrol rafinerisi, Musul'daki Merkez Bankası rezervleri ve ordu cephanelikleri de IŞİD'in eline geçti. Ardından Şii yönetimi yoketmek amacıyla Bağdat kapılarına dayandı.

IŞİD Bağdat'a ilerlerken, ABD ile yapılan anlaşma üzerinden Barzani de zengin petrol yataklarıyla birlikte Kerkük'ü ilhak etti.

IŞİD'in öncelikli hedefi Bağdat olduğu için, ilk anda Kürtlerin bu hamlesine bir tepki vermedi. Ancak Bağdat'a ilerlerken Şii direnişi ile önu kesilince, geri dönerek Erbil'e yürüdü. Bağdat'ta başarılı olsaydı muhtemelen Kürtlerle hemen bir kavgaya girmeyecekti; ancak Bağdat başarısızlığı, Kerkük petrolerini kaybetmesi ile birleşince, ABD ile yapılmış olan pazarlığı bir kenara bıraktı ve Ağustos'un ilk günlerinde Erbil'e saldırdı. Sonuç, Barzani cephesi açısından tam bir fiyaskoydu. Tek bir kurşun atmadan Kerkük'ü almışlardı; IŞİD karşısında tek kurşun atmadan bozguna uğradılar. Ağır bir yenilgiyi önleyen tek unsur, PKK-HPG güçlerinin "Mahmur direnişi" ile birden parlaması oldu. Aynı günlerde, IŞİD'in Şengal'deki

Ezidilere dönük büyük katliamını durdurana da Suriye'den gelen YPG güçleriydi.

Rojava Devrimi ile savaşın seyri değişiyor

Ağustos ayında Şengal'de YPG ile IŞİD arasında yaşanan çatışma, IŞİD'e karşı geliştirilen diğer direnişlerden farklı olarak dünya kamuoyunun özel olarak ilgisini çekti. Bunda iki önemli etken vardı: **Birincisi, YPG'li bir grup, büyük bir katliamla karşı karşıya kalan Ezidi halkına kalkan olmuş, dağlara kaçan 200 bin Ezidi'yi IŞİD kıyımından korumuştur. İkincisi, IŞİD gibi Ortaçağ karanlığından fırlamış gerici-yobaz bir güruhu durduranlar, içinde kadın savaşçıların da olduğu, laik, ilerici-devrimci bir kimliğe sahipti.**

ABD'den aldığı destekle dizginsizce ilerleme planları yapan IŞİD, döndüğü her yerde önu kesilince, kendisine bir yol açmak için en zayıf gördüğü noktadan Kürt bölgesine saldırdı. Eylül ayındaki Kobane direnişi böyle başladı.

Şengal'de Kürt gerillaların oluşturduğu sempati, Kobane saldırısının desteğe dönüştü. **Bu küçük kasabada yaşayan bir avuç insan, IŞİD vahşetine karşı yiğitçe direndi. Özellikle kadın gerillaların direnişi, tüm dünya halklarında, YPG'ye olan desteği hızla büyüttü.**

Suriye-Ortadoğu savaşındaki dönüm noktası da bu çarpışma oldu. Eylül 2014'e kadar olan süre, şu ya da bu isimdeki ABD destekli cihatçı çetelerin (El Kaide, Nusra, ÖSO, IŞİD vb) günbegün ilerleyişine tanıklık etmişti. Kobane direnişi ile birlikte hava değişti. Cihatçı çetelerin yenilmezlik miti çöktü; yaratıkları vahşete dönük dünya halklarının öfkesi tırmandı; egemenlerin cihatçı çeteleri savunma ve meşrulaştırma söylemleri bitti; bu çetelere karşı direnenlerin yanında yer almak isteyenlerin gücü arttı.

Kobane saldırısı başladığında, egemen sınıflar IŞİD'in rahatça ilerleyeceğini, bu küçük kentin fazla şansını olmadığını düşündü. Erdoğan'ın "Kobane düştü-düşecek" sözleri, bu yaklaşımın somut ifadesiydi. Ancak YPG'nin haftalar süren direnişi ve dünya halklarının güçlü desteği ile birlikte, gerek Barzani yönetimi, gerekse ABD emperyalizmi üzerindeki baskı arttı; destek vermek zorunda kaldılar.

Kobane direnişine verilen ABD

Şengal'de Kürt gerillaların oluşturduğu sempati, Kobane saldırısının başlamasıyla dünya halklarından büyük bir desteğe dönüştü. Bu küçük kasabada yaşayan bir avuç insan, IŞİD vahşetine karşı yiğitçe direndi. Özellikle kadın gerillaların direnişi, tüm dünya halklarında, YPG'ye olan desteği hızla büyüttü. Başta Türkiyeli devrimci örgütler olmak üzere tüm dünyadan gelen savaşçıların desteğini alan YPG, ABD'nin de yardımıyla önce Kobane'de zafere ulaştı; ardından Haziran 2015'te Tel Abyad'ı IŞİD'den temizleyerek Cezire ve Kobane kantonlarını birleştirdi. Başlangıçta Rojava'nın sınırlarını çizmek, kantonları birleştirmek gibi hedeflerle hareket eden YPG, sonrasında ABD'nin çıkarları doğrultusunda Rakka ve Deyr-ez Zor gibi kentleri de IŞİD'den temizledi ve Rojava sınırlarına kattı.

desteği ile Kürt halkı "devlet" kurma umudunu; ABD ise Ortadoğu'daki yeni "müttefik"ini bulmuştu. Küçük-burjuva ulusalcı bakış açısıyla malul Kürt hareketi, kendi gücüne güvenerek hedeflerine ulaşamayacağı düşüncesiyle ABD emperyalizmine yaslanmayı seçti. (Öyle ki, Türkiye üzerinden Kobane'ye gitmek için yola çıkan peşmergeler, Kürt kentlerinde "Biji Serok Obama" sloganlarıyla karşılandı.) ABD, 2001'den bu yana Ortadoğu'da sürdürdüğü savaşla, dünya halklarının öfkelerini çekmenin sıkıntısını yaşarken; ilk defa, hem gerçekten tüm dünyada kitlelerin ve devrimci güçlerin desteğini alan, hem de savaşma motivasyonu çok yüksek olan bir gücü yanına almayı başarmış oldu.

Başta Türkiyeli devrimci örgütler olmak üzere tüm dünyadan gelen savaşçıların desteğini alan YPG, ABD'nin de yardımıyla önce Kobane'de zafere ulaştı; ardından Haziran 2015'te Tel Abyad'ı IŞİD'den temizleyerek Cezire ve Kobane kantonlarını birleştirdi. **Başlangıçta Rojava'nın sınırlarını çizmek, kantonları birleştirmek gibi hedeflerle hareket eden YPG, sonrasında ABD'nin çıkarları doğrultusunda Rakka ve Deyr-ez Zor gibi kentleri de IŞİD'den temizledi ve Rojava sınırlarına kattı.**

Genel olarak bakarsak, Suriye'de Mart 2011'den Ekim 2014'e kadar geçen süre içinde hem Suriye'de hem de Irak'ta radikal İslamcı çetelerin günbegün ilerlediğini, Irak ve Suriye hükümetlerinin daha çok savunma konumunda kaldığını ve toprak kaybettiğini görürüz. **Kobane direnişi, öncelikle radikal İslamcı çetelerin ilerleyişini durdurdu.**

Cihatçı çeteler sonrasında tek bir karış toprak elde edemedikleri gibi, sürekli geri çekilme pozisyonunda oldular. Yanısıra psikolojik bir çöküş yaşadılar. Savaşın başlarında cihatçı çeteler emperyalistlerden ve Türkiye gibi işbirlikçilerden açık-gizli, her biçimde destek alıyor, savunuluyor, korunuyordu; ama artık "lanetli" hale gelmişti ve yokedilmesi bir "insanlık görevi" olarak algılanıyordu. Öyle ki, dünyanın dört bir yanından YPG saflarında savaşmak üzere gruplar bölgeye akmaya başladılar. 2015 yılı ile birlikte, artık cihatçı çetelerin gerilediği, Irak ve Suriye devletlerinin, yanısıra ABD destekli Rojava'nın sürekli toprak kazandığını görüyoruz.

12 Eylül karanlığına sıkılan “İLK KURŞUN” OSMAN YAŞAR YOLDAŞCAN

Sokaklar karanlık içten içe kimsesiz
Kentler ağlarken
Ve ihanet tortularıyla birleşirken deniz
Yürüyende solğu rügar bir adam
Her adımı bir geleceği kucaklar gibi...
Bu sessizliğe bir çığlık gerek diyordu
Korkunun yüreğine korkular salacak
Ölümleri çaresiz kölecek bir çığlı
Bir geleceği tohum tohum ekip toprağa
Enginleri bastan sonsa saracak bir çığlık
(...)
Ey Bagolar yokusu-Bagcılar yokusu
Ölümatalepen bir ölümün tank yokusu
Yoksa eğer bu yürüyüşün geri dönme
Her çukurun bir siperdir artık senin
Her penceren bir tanktır yarolara
Varsun bayrak olup çekilsin yüreğim
Her inşaatın bir kaledir artık senin
(...)
Sen rahat uyu ey en önde korkunsa giden...
Ektiğin gelecek tohumu eiden elidir şimdi
Yenren filaller gülden güldür
Dalar kent kent
Okunur fabrika fabrika
Yarattığın destanlar dâlen dâledir
Adnan Yücel

12 Eylül faşist cuntasını “gelecekleri varsa, görecekları de var” diye karşıladı.
Ve tüm örgütü “hücum ruhu” ile donattı. Karanlığa sıkılan “ilk kurşun”,
güneşe yollanan “ilk selam” oldu. İhtilalci komünistlerin 12 Eylül gibi
zorlu bir sınavdan başı dik çıkmasında ve direnişçi mayanın tutmasında baş mimardı.
Kendisini ideolojik-siyasi ve askeri olarak sürekli geliştirendi.
Teknik bilgisi ve yaratıcılığıyla yeraltı matbaasının kurulup gelişmesini sağladı.
Gerçekleştirdiği bir çok eylem polis tarafından çözülemedi.
Yoldaşları onun için, “Yaşasaydı ‘DEVİRİMİN GENERALİ’ olacaktı” dediler.

